

II

(Tiedonannot)

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA
VIRASTOJEN TIEDONANNOT

EUROOPAN KOMISSIO

KOMISSION TIEDONANTO

Kalastus- ja vesiviljelyalan valtiontukea koskevat suuntaviivat

(2023/C 107/01)

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
I OSA YHTEISET SÄÄNNÖKSET	3
1 luku	3
1. JOHDANTO	3
2 luku	4
2. SOVELTAMISALA, ILMOITUSVELVOLLISUUS JA MÄÄRITELMÄT	4
2.1 Näiden suuntaviivojen soveltamisala ja EMKVR:n vaikutus	4
2.1.1. Soveltamisala	4
2.1.2. Tuki muihin toimenpiteisiin	5
2.1.3. Asetuksen (EU) 2021/1139 vaikutus	5
2.2. Kalastus- ja vesiviljelyalaan sovellettavat horisontaaliset ja muut tukivälineet	6
2.3. Tuki ryhmäpoikkeusasetusten soveltamisalaan kuuluville toimenpideluokille	7
2.4. Ilmoitusvelvollisuus	8
2.5. Määritelmät	9
3 luku	11
3. SEUT-SOPIMUKSEN 107 ARTIKLAN 3 KOHDAN C ALAKOHDAN MUKAINEN SOVELTUVUUSARVIOINTI	11
3.1. Ensimmäinen edellytys: tuki edistää tietyn taloudellisen toiminnan kehitystä	12
3.1.1. Tuettu taloudellinen toiminta	12
3.1.2. Kannustava vaikutus	12
3.1.3. Mitään asiaan liittyvää unionin oikeuden säännöstä ei rikota	14
3.2. Toinen edellytys: tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla ...	15
3.2.1. Valtion toteuttamien toimien tarve	15
3.2.2. Tuen tarkoituksenmukaisuus	16

3.2.3. Tuen oikeasuhteisuus	16
3.2.4. Läpinäkyvyys	19
3.2.5. Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttäminen	20
3.2.6. Tuen myönteisten ja kielteisten vaikutusten punnitseminen (tasapainotesti)	22
II OSA TUKIMUODOT	25
1 luku	25
1. TUKI RISKIN- JA KRIISINHALLINTAAN	25
1.1. Tuki luonnonmullistusten tai poikkeuksellisten tapahtumien aiheuttamien vahinkojen korvaamiseksi	25
1.2. Tuki luonnonmullistukseen rinnastettavissa olevien epäsuotuisien sääolojen aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen	27
1.3. Tuki vesiviljelyalan eläntautien sekä haitallisten vieraslajien ennaltaehkäisystä, valvonnasta ja hävittämisestä aiheutuviin kustannuksiin sekä tuki kyseisistä eläintaudeista ja vieraslajeista aiheutuneiden vahinkojen korvaamiseen	29
1.4. Tuki rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen	31
1.5. Tuki investointeihin riskitapahtumien aiheuttamien vahinkojen ennaltaehkäisemiseksi ja lieventämiseksi	32
2 luku	33
2. TUKI SYRJÄISIMMILLÄ ALUEILLA	33
2.1. Toimintatuki syrjäisimmillä alueilla	33
2.2. Tuki kalastuslaivastojen uusimiseen syrjäisimmillä alueilla	33
2.3. Tuki turvallisuutta lisääviin laitteisiin tehtäviin investointeihin, mukaan lukien laitteet, joiden avulla alukset voivat laajentaa syrjäisimmillä alueilla pienimuotoisen rannikkokalastuksen kalastusalueitaan	35
3 luku	35
3. TUKI LAIVASTOTOIMENPITEISIIN JA KALASTUSTOIMINNAN LOPETTAMISEEN	35
3.1. Kalastusaluksen ensimmäinen hankinta	36
3.2. Päämoottorin tai apumoottorin korvaaminen tai nykyaikaistaminen	37
3.3. Kalastusaluksen bruttovetoisuuden lisäys turvallisuuden, työolojen tai energiatehokkuuden parantamiseksi	38
3.4. Tuki kalastustoiminnan pysyvään lopettamiseen	39
3.5. Tuki kalastustoiminnan väliaikaiseen lopettamiseen	42
3.6. Maksuvalmiustuki kalastajille	44
III OSA MENETTELYÄ KOSKEVAT SEIKAT	45
1. TUKIJÄRJESTELMIEN ENIMMÄISKESTOAIKA JA ARVIOINTI	45
2. ERITYISSITOUMUKSIA KOSKEVA TARKISTUSLAUSEKE	46
3. SUUNTAVIIVOJEN SOVELTAMINEN	46
4. EHDOTUKSET AIHEELLISIKSI TOIMENPITEIKSI	47
5. RAPORTOINTI JA SEURANTA	47
6. SUUNTAVIIVOJEN TARKISTAMINEN	48

I OSA

YHTEISET SÄÄNNÖKSET

1 luku

1. JOHDANTO

- (1) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 107 artiklan 1 kohdassa määrätään seuraavaa: "Jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan." Vaikka SEUT-sopimuksessa määrätään periaatteesta, jonka mukaan valtiontuki on kiellettyä, tietyissä tapauksissa tällainen tuki voi olla sisämarkkinoille soveltuvaa SEUT-sopimuksen 107 artiklan 2 ja 3 kohdan nojalla.
- (2) SEUT-sopimuksen 107 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaan luonnonmullistusten tai muiden poikkeuksellisten tapahtumien aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen myönnettävä valtiontuki soveltuu sisämarkkinoille. Tämä koskee myös kalastus- ja vesiviljelyalaa. Lisäksi komissio voi SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla katsoa sisämarkkinoille soveltuvaksi tuen kalastus- ja vesiviljelyalan toiminnan kehityksen edistämiseen, jos tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla. Tukea taloudellisen kehityksen edistämiseen alueilla, joilla elintaso on poikkeuksellisen alhainen tai joilla vajaatyöllisyys on vakava ongelma, sekä SEUT-sopimuksen 349 artiklassa tarkoitetuilla alueilla, niiden rakenteellinen, taloudellinen ja sosiaalinen tilanne huomioon ottaen, voidaan pitää sisämarkkinoille soveltuvana SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaisesti.
- (3) Komissio vahvistaa näissä suuntaviivoissa perusteet niiden alojen määrittämiseksi, jotka täyttävät SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan mukaiset edellytykset ja joiden voidaan siten katsoa soveltuvan sisämarkkinoille. SEUT-sopimuksen 107 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti myönnetyn tuen osalta näissä suuntaviivoissa vahvistetaan edellytykset, joiden perusteella toimenpide, jolla myönnetään tukea luonnonmullistusten tai poikkeuksellisten tapahtumien aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen, soveltuu sisämarkkinoille.
- (4) Kaikkien jäsenvaltioiden toimijoilla on pääsy yhteisiin rajallisiin meren elollisiin luonnonvaroihin. Yhteisellä kalastuspolitiikalla varmistetaan, että näitä meren elollisia luonnonvaroja sekä tällaisia luonnonvaroja hyödyntäviä kalastuksia ja laivastoja hallinnoidaan niin, että luonnonvarat pysyvät kestäväällä tasolla. Kalastus- ja vesiviljelyalan toiminnan kehityksen edistämiseen myönnettävät valtiontuet ovat osa laajempaa, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1380/2013 ⁽¹⁾ vahvistettua yhteistä kalastuspolitiikkaa. Tämän politiikan puitteissa unioni myöntää taloudellista tukea kalastus- ja vesiviljelyalalle Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta, jäljempänä 'EMKVR', annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1139 ⁽²⁾ nojalla. Mainitun asetuksen nojalla voidaan myöntää tukea tukitoimiin, joilla edistetään asetuksen (EU) N:o 1380/2013 2 artiklassa vahvistettujen yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteiden saavuttamista. Lisäksi siinä vahvistetaan luettelo tukeen oikeuttamattomista toimista ja tiukat edellytykset sen varmistamiseksi, että laivastoihin liittyvät investoinnit ja korvaukset ovat johdonmukaisia kyseisten tavoitteiden kanssa.
- (5) Valtiontuen yhteiskunnalliset ja taloudelliset vaikutukset ovat samat riippumatta siitä, onko se (osittain) unionin tai jäsenvaltion rahoittamaa. Näin ollen komissio katsoo, että sen valtiontukiin soveltaman valvontapolitiikan olisi oltava johdonmukaista ja yhteneväistä niiden tukien kanssa, jotka myönnetään yhteisen kalastuspolitiikan puitteissa EMKVR:n kautta. Komissio ottaa näitä suuntaviivoja soveltaessaan ja tulkitessaan huomioon kalastuspolitiikan ja EMKVR:n säännöt.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1380/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, yhteisestä kalastuspolitiikasta, neuvoston asetusten (EY) N:o 1954/2003 ja (EY) N:o 1224/2009 muuttamisesta sekä neuvoston asetusten (EY) N:o 2371/2002 ja (EY) N:o 639/2004 ja neuvoston päätöksen 2004/585/EY kumoamisesta (EUVL L 354, 28.12.2013, s. 22).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1139, annettu 7 päivänä heinäkuuta 2021, Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston perustamisesta ja asetuksen (EU) 2017/1004 muuttamisesta (EUVL L 247, 13.7.2021, s. 1).

- (6) Komissio käynnisti vuonna 2019 arvioinnin kalastus- ja vesiviljelyalan valtiontukea koskevista suuntaviivoista⁽³⁾; arvioinnin mukaan kalastus- ja vesiviljelyalan valtiontukikehys on kaiken kaikkiaan tehokas ja vähensi kilpailun vääristymistä ja kauppaan kohdistuvia vaikutuksia, lisäsi avoimuutta, yhdenmukaisuutta ja oikeusvarmuutta sekä edisti yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteiden saavuttamista. On kuitenkin tehtävä eräitä kohdennettuja mukautuksia, jotka ovat tarpeen kalastus- ja vesiviljelyalan taloudellisen toiminnan kehittämiseksi niin, että kyseisen alan valtiontukisääntöillä ja EMKVR-asetuksella on yhdenmukainen lähestymistapa. Komissio ottaa tässä yhteydessä huomioon horisontaaliset valtiontukisäännöt ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan, kestävä sininen talous mukaan lukien, perustuvat politiikat⁽⁴⁾ osana tasapainotestiiä (näiden suuntaviivojen I osan 3.2.6 jakso).

2 luku

2. SOVELTAMISALA, ILMOITUSVELVOLLISUUS JA MÄÄRITELMÄT

2.1 Näiden suuntaviivojen soveltamisala ja EMKVR:n vaikutus

2.1.1. Soveltamisala

- (7) Näissä suuntaviivoissa vahvistetaan periaatteet, joita komissio soveltaa arvioidessaan, voidaanko kalastus- ja vesiviljelyalalle myönnettyä tukea pitää sisämarkkinoille soveltuvana SEUT-sopimuksen 107 artiklan 2 tai 3 kohdan nojalla.
- (8) Näitä suuntaviivoja sovelletaan kaikkeen kalastus- ja vesiviljelyalalla myönnettävään tukeen. Ne kattavat myös kalastus- ja vesiviljelyalaa liittyvät alueellisen tuen osa-alueet. Niitä sovelletaan myös kaikkeen muuhun tukeen, jota kalastus- ja vesiviljelyalalle myönnetään unionin rahastojen puitteissa. Jos tuki kuuluu horisontaalisten tai muiden tukivälineiden soveltamisalaan, siihen sovelletaan näiden suuntaviivojen I osan 2.2 jaksossa vahvistettuja edellytyksiä.
- (9) Näitä suuntaviivoja sovelletaan kaikkiin yrityksiin. Markkinoiden toimintapuitteet eivät vaikuta niin paljon suuriin yrityksiin kuin mikroyrityksiin ja pieniin ja keskisuiuriin yrityksiin (pk-yrityksiin⁽⁵⁾). Kalastus- ja vesiviljelyalalla toimivat suuret yritykset ovat lisäksi todennäköisemmin merkittäviä markkinatoimijoita, ja sen vuoksi suurille yrityksille myönnettävä tuki voi tietyissä tapauksissa erityisesti vääristää kilpailua ja kauppaa sisämarkkinoilla. Koska kalastus- ja vesiviljelyalalla toimiville suurille yrityksille myönnetty tuki voi vääristää kilpailua, suuria yrityksiä koskevat valtiontukisäännöt yhdenmukaistetaan näissä suuntaviivoissa yleisten valtiontukisääntöjen kanssa ja tällaiseen tukeen sovelletaan SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla soveltavuusarviointia, joka esitetään yksityiskohtaisesti näiden suuntaviivojen I osan 3 luvussa.
- (10) Näitä suuntaviivoja ei sovelleta vaikeuksissa oleviin yrityksiin, jollei tässä kohdassa esitetystä poikkeuksesta muuta johdu. Komissio katsoo, että vaikeuksissa oleva yritys, jonka koko olemassaolo on vaarassa, ei sovellu muiden julkisen politiikan tavoitteiden edistämiseen ennen kuin sen elinkelpoisuus on varmistettu. Niinpä jos tuensaajajärytystä pidetään näiden suuntaviivojen 31 kohdan bb alakohdassa tarkoitettuna vaikeuksissa olevana yrityksenä, tuki arvioidaan valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi annettujen suuntaviivojen⁽⁶⁾ mukaisesti. Seuraavat ovat poikkeuksia yleisperiaatteeseen:
- (a) näiden suuntaviivojen II osan 1 luvun 1.1 jaksossa tarkoitettu tuki luonnonmullistusten ja poikkeuksellisten tapahtumien aiheuttamien menetysten tai vahinkojen korvaamiseen, edellyttäen että se soveltuu sisämarkkinoille SEUT-sopimuksen 107 artiklan 2 kohdan b alakohdan nojalla;

⁽³⁾ EUVL C 217, 2.7.2015, s. 1.

⁽⁴⁾ Komission tiedonanto (COM(2019) 640 final), annettu 11 päivänä joulukuuta 2019, *Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta*.

⁽⁵⁾ Ks. määritelmä näiden suuntaviivojen 31 kohdan r alakohdassa.

⁽⁶⁾ Komission tiedonanto – *Suuntaviivat valtiontuesta rahoitusalan ulkopuolisten vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen* (EUVL C 249, 31.7.2014, s. 1).

- (b) näiden suuntaviivojen II osan 1 luvun 1.2, 1.3 tai 1.4 jaksossa tarkoitettu tuki luonnonmullistukseen rinnastettavissa olevien epäsuotuisien sääolojen, eläintautien, haitallisten vieraslajien ja rauhoitettujen eläinten aiheuttamien menetysten tai vahinkojen korvaamiseen, jos kalastus- ja vesiviljelyalalla toimivan yrityksen taloudellisten vaikeuksien aiheuttajana on tällainen tapahtuma ja edellyttäen, että tuki soveltuu SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti sisämarkkinoille;
- (c) näiden suuntaviivojen II osan 1 luvun 1.3 jakson 188 kohdan a–c alakohdassa sekä e–h alakohdassa tarkoitettu tuki vesiviljelyalan eläintautien ennaltaehkäisyyn, valvontaan ja hävittämiseen silloin kun yrityksen taloudellista tilannetta ei tulisi kansanterveyden suojeluun liittyvistä syistä ja hätätilanteen vuoksi ottaa huomioon ja edellyttäen, että tuki soveltuu SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti sisämarkkinoille; ja
- (d) tuki tiedotustoimiin ja menekinedistämistöimiin, jotka ovat yleisluonteisia, edellyttäen, että ne kuuluvat näiden suuntaviivojen I osan 2 luvun 2.3 jakson soveltamisalaan.
- (11) Arvioidessaan tukea, jota myönnetään yritykselle, jolle on annettu sellaiseen komission aikaisempaan päätökseen perustuva maksamaton perintämääräys, jossa tuki on todettu sääntöjenvastaiseksi ja sisämarkkinoille soveltumattomaksi, komissio ottaa huomioon vielä perimättä oleman tukimäärän (?). Tämä ei koske SEUT-sopimuksen 107 artiklan 2 kohdan b alakohdassa (näiden suuntaviivojen II osan 1 luvun 1.1 jakso) tarkoitettua luonnonmullistusten ja poikkeuksellisten tapahtumien aiheuttamien vahinkojen korvaamiseksi myönnettävää tukea eikä näiden suuntaviivojen II osan 1 luvun 1.3 jakson 188 kohdan a–c alakohdassa sekä e–h alakohdassa tarkoitettua tukea vesiviljelyalan eläintautien ennaltaehkäisystä, valvonnasta ja hävittämisestä aiheutuneisiin kustannuksiin.
- (12) Jotta tukea voidaan myöntää Pohjois-Irlannissa, jos toimenpide edellyttää asetuksessa (EU) N:o 1380/2013 tai (EU) 2021/1139 säädettyjen edellytysten noudattamista, vastaavat tiedot on annettava SEUT-sopimuksen 108 artiklan 3 kohdan mukaisessa komissiolle annettavassa ilmoituksessa.

2.1.2. Tuki muihin toimenpiteisiin

- (13) Jos tuki ei vastaa mitään näiden suuntaviivojen II osan 1, 2 tai 3 luvussa tai I osan 2 luvun 2.2 ja 2.3 jaksossa tarkoitetuista tukityypeistä, se ei periaatteessa sovellu sisämarkkinoille. Jos jäsenvaltio kuitenkin aikoo myöntää tai jo myöntää tällaista tukea, komissio arvioi sen tapauskohtaisesti suoraan SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan nojalla ottaen huomioon SEUT-sopimuksen 107, 108 ja 109 artiklassa vahvistetut säännöt ja soveltuvin osin nämä suuntaviivat. Jäsenvaltion on osoitettava selkeästi, että tuki on näiden suuntaviivojen I osan 3 luvussa vahvistettujen periaatteiden mukaista. Komissio arvioi erityisesti, ovatko tuen myönteiset vaikutukset suuremmat kuin havaitut kilpailuun ja kauppaan kohdistuvat kielteiset vaikutukset. Komissio voi katsoa tuen soveltuvan sisämarkkinoille ainoastaan silloin, kun myönteiset vaikutukset ovat kielteisiä suuremmat, kuten näiden suuntaviivojen I osan 3 luvun 3.2.6 jaksossa vahvistetaan.

2.1.3. Asetuksen (EU) 2021/1139 vaikutus

- (14) SEUT-sopimuksen 42 artiklassa määrätään, että maataloustuotteiden – joihin sisältyvät myös kalastus- ja vesiviljelytuotteet (*) – tuotantoon ja kauppaan sovelletaan mainitun sopimuksen kilpailusääntöjä koskevaa lukua, joka sisältää valtiontukea koskevat säännöt, vain siltä osin kuin Euroopan parlamentti ja neuvosto määrittävät; tällöin otetaan huomioon SEUT-sopimuksen 39 artiklassa vahvistetut tavoitteet.
- (15) Asetuksen (EU) 2021/1139 10 artiklan 1 kohdassa säädetään, että jäsenvaltioiden kalastus- ja vesiviljelyalan yrityksille myöntämään tukeen sovelletaan SEUT-sopimuksen 107, 108 ja 109 artiklaa. Asetuksen (EU) 2021/1139 10 artiklan 2 kohdassa säädetään kuitenkin poikkeuksesta kyseiseen yleissääntöön: SEUT-sopimuksen 107, 108 ja 109 artiklaa ei sovelleta maksuihin, jotka jäsenvaltiot suorittavat asetuksen (EU) 2021/1139 nojalla ja jotka kuuluvat SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalaan. Asetuksen

(?) Ks. tältä osin tuomio yhdistetyissä asioissa T-244/93 ja T-486/93, TWD Textilwerke Deggendorf GmbH v. komissio, 13.9.1995, EU:T:1995:160.

(*) SEUT-sopimuksen 38 artiklan 1 kohta: ”Maataloustuotteilla tarkoitetaan maanpinnan kasvutuotteita, kotieläintalouden tuotteita ja kalataloustuotteita sekä sellaisia ensimmäisen jalostusasteen tuotteita, jotka suoraan liittyvät näihin tuotteisiin. Viittauksilla yhteiseen maatalouspolitiikkaan tai maatalouteen ja ilmauksella ”maatalous-” tarkoitetaan myös kalastusta tämän alan erityispiirteet huomioon ottaen.”

(EU) 2021/1139 10 artiklan 3 kohdan mukaan SEUT-sopimuksen 107, 108 ja 109 artiklaa sovelletaan, jos kansallisten säännösten nojalla kalastus- ja vesiviljelyalalle myönnetään asetuksen (EU) 2021/1139 säännökset ylittävää julkista rahoitusta. Tällöin valtiontukisääntöjä sovelletaan kyseisen julkisen rahoituksen kokonaismäärään. Sen vuoksi valtiontukisääntöjä sovelletaan a) asetuksen (EU) 2021/1139 puitteissa i) mainitun asetuksen säännökset ylittävään julkiseen rahoitukseen ja ii) asetuksen (EU) 2021/1139 nojalla suoritettaviin maksuihin, jotka jäävät kalastus- ja vesiviljelyalan ulkopuolelle SEUT-sopimuksen 42 artiklassa tarkoitettulla tavalla; ja b) kansallisiin tukiin, jotka suoritetaan asetuksen (EU) 2021/1139 soveltamisalan ulkopuolella.

- (16) EMKVR perustuu yksinkertaiseen rakenteeseen, jossa ei vahvisteta ennalta määriteltyjä toimenpiteitä eikä yksityiskohtaisia unionin tason tukikelpoisuussääntöjä eräitä tukitoimenpiteitä lukuun ottamatta. Kuhunkin toimintalinjaan liittyy erityistavoitteita. Jäsenvaltion olisi sen vuoksi esitettävä omassa ohjelmassaan asianmukaisin tapa toteuttaa EMKVR:n laajasti kuvatut tavoitteet ja toimintalinjat. Joihinkin jäsenvaltioiden kyseisissä yhteistyössä hallinnoitavissa ohjelmissa esittämiin toimenpiteisiin voitaisiin myöntää tukea asetuksessa (EU) 2021/1139 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2021/1060 ⁽⁹⁾ vahvistettujen sääntöjen nojalla.
- (17) Jotkin jäsenvaltion asetuksen (EU) 2021/1139 nojalla maksamat maksut eivät välttämättä ole kalastus- ja vesiviljelyalan tukia, koska ne voivat jäädä SEUT-sopimuksen 42 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle. Tämä voi koskea esimerkiksi eräitä asetuksen (EU) 2021/1139 14, 23, 25, 29, 30, 31, 32, 33 ja 34 nojalla toteutettaviin toimiin liittyviä maksuja.
- (18) Asetuksen (EU) 2021/1139 nojalla suoritettavat maksut, jotka jäävät kalastus- ja vesiviljelyalan ulkopuolelle, kuuluvat valtiontukisääntöjä koskevien SEUT-sopimuksen määräysten soveltamisalaan. Valtiontuiksi katsottavat maksut olisi arvioitava asiaankuuluvien valtiontukivälineiden avulla.
- (19) Näitä suuntaviivoja ei sovelleta tukiin, jotka on myönnetty lisärahoituksena asetuksen (EU) 2021/1139 24, 35, 36 ja 37 artiklassa tarkoitettujen korvausten täytäntöönpanoon. Jos jäsenvaltio myöntää lisärahoitusta syrjäisimmiltä alueilta peräisin olevien tiettyjen kalastus- ja vesiviljelytuotteiden kalastuksesta, viljelystä, jalostuksesta ja kaupan pitämisestä toimijoille aiheutuvien lisäkustannusten korvaamiseen, kuten asetuksen (EU) 2021/1139 24 artiklassa tarkoitetaan, sen on kuitenkin ilmoitettava valtiontuki komissiolle, joka voi hyväksyä sen asetuksen (EU) 2021/1139 mukaisesti osana kyseisiä korvauksia. Tällainen valtiontuki katsotaan näin ollen ilmoitetuksi SEUT-sopimuksen 108 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettulla tavalla.

2.2. Kalastus- ja vesiviljelyalaan sovellettavat horisontaaliset ja muut tukivälineet

- (20) Jos tuki kuuluu tiettyjen horisontaalisten suuntaviivojen tai muiden komission hyväksymien välineiden soveltamisalaan, komissio arvioi tuen kyseisten horisontaalisten ja muiden valtiontukivälineiden asiaankuuluvissa jaksoissa esitettyjen periaatteiden ja näiden suuntaviivojen I osan 3 luvun 3.2.6 jaksossa vahvistettujen edellytysten perusteella.
- (21) Kyseisiin horisontaalisiin suuntaviivoihin ja muihin välineisiin kuuluvat perusteet koulutukseen myönnettävän, yksittäistä ilmoitusta edellyttävän valtiontuen soveltuvuuden arvioimiseksi ⁽¹⁰⁾, suuntaviivat valtiontuesta riskirahoitussijoitusten edistämiseksi ⁽¹¹⁾, tutkimus- ja kehitystyöhön sekä innovaatiotoimintaan myönnettävää valtiontukea koskevat puitteet ⁽¹²⁾, vuoden 2022 suuntaviivat ilmastotoimiin, ympäristönsuojeluun ja energia-alalle

⁽⁹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1060, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 159).

⁽¹⁰⁾ Komission tiedonanto – Perusteet koulutukseen myönnettävän, yksittäistä ilmoitusta edellyttävän valtiontuen soveltuvuuden arvioimiseksi (EUVL C 188, 11.8.2009, s. 1).

⁽¹¹⁾ Komission tiedonanto – Suuntaviivat valtiontuesta riskirahoitussijoitusten edistämiseksi (EUVL C 508, 16.12.2021, s. 1).

⁽¹²⁾ Komission tiedonanto – Puitteet tutkimus- ja kehitystyöhön sekä innovaatiotoimintaan myönnettävälle valtiontuelle (EUVL C 198, 27.6.2014, s. 1).

myönnettävälle valtiontuelle ⁽¹³⁾, suuntaviivat valtiontuesta rahoitusalan ulkopuolisten vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen ⁽¹⁴⁾, laajakaistaverkkojen käyttöönottoa koskevat valtiontukisäännöt ⁽¹⁵⁾ sekä perusteet epäedullisessa asemassa oleville ja alentuneesti työkykyisille työntekijöille työllistämiseen myönnettävän yksittäistä ilmoitusta edellyttävän valtiontuen soveltuvuuden arvioimiseksi ⁽¹⁶⁾.

- (22) Vuosille 2022–2027 vahvistettuja alueellisia valtiontukia koskevia suuntaviivoja ⁽¹⁷⁾ ei sovelleta kalastus- ja vesiviljelyalaan, paitsi jos valtiontuki myönnetään kyseisellä alalla osana horisontaalista alueellista toimintatukijärjestelmää.

2.3. Tuki ryhmäpoikkeusasetusten soveltamisalaan kuuluville toimenpideluokille

- (23) Jos pk-yrityksiä tai suuria yrityksiä hyödyttävä tuki on samantyyppinen kuin sellaisen tukimuodon piiriin kuuluva tuki, joka voidaan jonkin 28 kohdan a alakohdassa tarkoitetun ryhmäpoikkeusasetuksen nojalla katsoa sisämarkkinoille soveltuvaksi, komissio arvioi tuen ottaen huomioon SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisen soveltuvuusarvioinnin, joka esitetään yksityiskohtaisesti I osan 3 luvussa, tämän jakson ja kullekin kyseisissä asetuksissa säädetyille tukimuodolle vahvistetut perusteet.

- (24) Komissio arvioi tapauskohtaisesti tuen, joka ei täytä kaikki asianomaisessa ryhmäpoikkeusasetuksessa vahvistettuja perusteita. Jos tuki on asianomaisessa asetuksessa vahvistetut säännökset ylittävää, jäsenvaltion on perusteltava tuki ja sen välttämättömyys.

- (25) Kun kyseessä ovat 23 ja 24 kohta,

- (a) tuki, joka on samantyyppinen kuin komission asetuksen (EU) 2022/2473 ⁽¹⁸⁾ 49 artiklassa säädetty tuki luonnonmullistusten aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen, soveltuu sisämarkkinoille, jos se täyttää näiden suuntaviivojen II osan 1 luvun 1.1 jaksossa esitetyt erityisedellytykset;
- (b) tuki, joka on samantyyppinen kuin asetuksen (EU) 2022/2473 51 artiklassa säädetty tuki luonnonmullistukseen rinnastettavissa olevien epäsuotuisien sääolojen aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen, soveltuu sisämarkkinoille, jos se täyttää näiden suuntaviivojen II osan 1 luvun 1.2 jaksossa esitetyt erityisedellytykset;
- (c) tuki, joka on samantyyppinen kuin asetuksen (EU) 2022/2473 42 artiklassa säädetty tuki eläintautien ennaltaehkäisystä, valvonnasta ja hävittämisestä aiheutuviin kustannuksiin, soveltuu sisämarkkinoille, jos se täyttää näiden suuntaviivojen II osan 1 luvun 1.3 jaksossa esitetyt erityisedellytykset;
- (d) tuki, joka on samantyyppinen kuin asetuksen (EU) 2022/2473 53 artiklassa säädetty tuki rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen, soveltuu sisämarkkinoille, jos se täyttää näiden suuntaviivojen II osan 1 luvun 1.4 jaksossa esitetyt erityisedellytykset;

⁽¹³⁾ Komission tiedonanto – Vuoden 2022 suuntaviivat ilmastotoimiin, ympäristönsuojeluun ja energia-alalle myönnettävälle valtiontuelle (EUVL C 80, 18.2.2022, s. 1).

⁽¹⁴⁾ Komission tiedonanto – Suuntaviivat valtiontuesta rahoitusalan ulkopuolisten vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen (EUVL C 249, 31.7.2014, s. 1).

⁽¹⁵⁾ Komission tiedonanto – EU:n suuntaviivat valtiontukisääntöjen soveltamisesta laajakaistaverkkojen nopean käyttöönoton yhteydessä (EUVL C 25, 26.1.2013, s. 1).

⁽¹⁶⁾ Komission tiedonanto – Perusteet epäedullisessa asemassa oleville ja alentuneesti työkykyisille työntekijöille työllistämiseen myönnettävän yksittäistä ilmoitusta edellyttävän valtiontuen soveltuvuuden arvioimiseksi (EUVL C 188, 11.8.2009, s. 6).

⁽¹⁷⁾ Komission tiedonanto – Alueellisia valtiontukia koskevat suuntaviivat (EUVL C 153, 29.4.2021, s. 1).

⁽¹⁸⁾ Komission asetus (EU) 2022/2473, kalastus- ja vesiviljelytuotteiden tuottamisen, jalostamisen ja kaupan pitämisen alalla toimiville yrityksille myönnettävien tukien tiettyjen muotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti (EUVL L 327, 21.12.2022, s. 82).

- (e) tuki, joka on samantyyppinen kuin asetuksen (EU) 2022/2473 43, 48, 50 tai 52 artiklassa säädetty tuki eläintautien, luonnonmullistusten, luonnonmullistukseen rinnastettavissa olevien epäsuotuisien sääolojen tai rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennaltaehkäisemiseen ja lieventämiseen, soveltuu sisämarkkinoille, jos se täyttää näiden suuntaviivojen II osan 1 luvun 1.5 jaksossa esitetyt erityisedellytykset; ja
- (f) tuki, joka on samantyyppinen kuin asetuksen (EU) 2022/2473 20 artiklassa säädetty tuki kalastusalan ensimmäiseen hankintaan, soveltuu sisämarkkinoille, jos se täyttää näiden suuntaviivojen II osan 3 luvun 3.1 jaksossa esitetyt erityisedellytykset.

2.4. Ilmoitusvelvollisuus

- (26) Näitä suuntaviivoja sovelletaan sekä tukijärjestelmiin että yksittäisiin tukiin.
- (27) Komissio muistuttaa jäsenvaltioita siitä, että niiden on SEUT-sopimuksen 108 artiklan 3 kohdan ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/1589 ⁽¹⁹⁾ 2 artiklan mukaisesti ilmoitettava kaikista suunnitelmistaan myöntää uutta tukea.
- (28) Komissio myös muistuttaa jäsenvaltioita tapauksista, joissa ei vaadita ilmoitusta komissiolle:
- (a) tuki, joka täyttää jonkin neuvoston asetuksen (EU) 2015/1588 ⁽²⁰⁾ 1 artiklan perusteella hyväksytyt, kalastus- ja vesiviljelyalalla sovellettavan ryhmäpoikkeusasetuksen vaatimukset, erityisesti seuraavien ollessa kyseessä:
- (i) asetuksen (EU) 2022/2473 vaatimukset täyttävä tuki; ja
- (ii) komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 ⁽²¹⁾ vaatimukset täyttävä koulutustuki, pk-yritysten rahoituksen saantiin myönnettävä tuki, tutkimus- ja kehitysohjelmiin myönnettävä tuki, pk-yritysten innovaatiotuki, epäedullisessa asemassa olevien ja alentuneesti työkykyisten työntekijöiden hyväksi myönnettävä tuki, alueellinen investointituki syrjäisimmillä alueilla, alueelliset toimintatukijärjestelmät, tuki Euroopan alueellisen yhteistyön hankkeisiin ja InvestEU-rahastosta tuettuihin rahoitustuotteisiin liittyvä tuki, lukuun ottamatta komission asetuksen (EU) N:o 717/2014 ⁽²²⁾ 1 artiklan 1 kohdassa lueteltuja toimintoja;
- (b) vähämerkityksinen tuki, joka täyttää asetuksen (EU) N:o 717/2014 vaatimukset.
- (29) Jäsenvaltioille muistutetaan, että rahoitusjärjestelmä, esimerkiksi veronluonteiset maksut, on olennainen osa tukitoimenpidettä ⁽²³⁾.

⁽¹⁹⁾ Neuvoston asetus (EU) 2015/1589, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2015, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 108 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä (EUVL L 248, 24.9.2015, s. 9).

⁽²⁰⁾ Neuvoston asetus (EU) 2015/1588, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2015, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta tiettyihin valtion monialaisen tuen muotoihin (EUVL L 248, 24.9.2015, s. 1).

⁽²¹⁾ Komission asetus (EU) N:o 651/2014, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2014, tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti (EUVL L 187, 26.6.2014, s. 1).

⁽²²⁾ Komission asetus (EU) N:o 717/2014, annettu 27 päivänä kesäkuuta 2014, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen kalastus- ja vesiviljelyalalla (EUVL L 190, 28.6.2014, s. 45).

⁽²³⁾ Ks. tuomio asiassa T-275/11, *Télévision française 1 (TF1) v. komissio*, 16.10.2013, ECLI:EU:T:2013:535, 41–44 kohta; tuomio asiassa C-174/02, *Streekgewest Westelijk Noord-Brabant*, 13.1.2005, EU:C:2005:10, 26 kohta; tuomio asiassa C-526/04, *Laboratoires Boiron SA v. Union de recouvrement des cotisations de sécurité sociale et d'allocations familiales (Urssaf) de Lyon*, jolle Agence centrale des organismes de sécurité sociale (ACOSS) oikeudet ja velvollisuudet ovat siirtyneet, 7.9.2006, EU:C:2006:528; tuomio yhdistetyissä asioissa C-78/90, C-79/90, C-80/90, C-81/90, C-82/90 ja C-83/90, *Compagnie commerciale de l'Ouest v. Receveur principal des douanes de La Pallice-Port*, 11.3.1992, EU:C:1992:118; tuomio asiassa C-234/99, *Niels Nygård v. Svineafgiftsfonden*, ja *Ministeriet for Fødevarer*, 23.4.2002, EU:C:2002:244; tuomio asiassa C-206/06, *Essent Netwerk Noord ym.*, 17.7.2008, EU:C:2008:413, 90 kohta; tuomio asiassa T-533/10, *DTS Distribuidora de Televisión Digital v. komissio*, 11.7.2014, EU:T:2014:629, 50–52 kohta.

- (30) Jos tukijärjestelmät rahoitetaan tiettyihin kalastus- tai vesiviljelyalan tuotteisiin niiden alkuperästä riippumatta sovellettavilla erityismaksuilla, erityisesti veronluonteisilla maksuilla, komissio arvioi järjestelmän näiden suuntaviivojen I osan 3 luvussa vahvistettujen periaatteiden ja sovellettavassa jaksossa esitettyjen edellytysten perusteella. Sisämarkkinoille soveltuvana voidaan pitää ainoastaan tukea, joka hyödyttää yhtäläisesti sekä kotimaisia että maahan tuotuja tuotteita.

2.5. Määritelmät

- (31) Näissä suuntaviivoissa tarkoitetaan:

- (a) "tuella" toimenpiteitä, jotka täyttävät kaikki SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa asetetut tunnusmerkit;
- (b) "tapauskohtaisella tuella" tukea, jota ei myönnetä tukijärjestelmän perusteella;
- (c) "tuki-intensiteetillä" tuen bruttomäärää ilmaistuna prosentteina tukikelpoisista kustannuksista ennen verojen tai muiden maksujen vähentämistä;
- (d) "tukijärjestelmällä" säädöstä, jonka perusteella yksittäisiä tukia voidaan muita täytäntöönpanotoimenpiteitä vaatimatta myöntää yrityksille, jotka määrittellään kyseisessä säädöksessä yleisesti ja käsitteellisesti, sekä säädöstä, jonka perusteella yhdelle tai useammalle yritykselle voidaan myöntää rajoittamattomaksi ajaksi ja/tai rajoittamaton määrä tukea, joka ei liity mihinkään tiettyyn hankkeeseen;
- (e) "bioturvaamistoimenpiteillä" hallintatoimenpiteitä ja fyysisiä toimenpiteitä, joilla on tarkoitus pienentää tautien kulkeutumisen, kehittymisen ja leviämisen riskiä seuraavien osalta: i) eläinpopulaatio tai ii) pitopaikka, vyöhyke, lokero, kuljetusväline tai muut tilat, rakennukset tai muu paikka;
- (f) "valvonta- ja hävittämistoimenpiteillä" toimenpiteitä, jotka koskevat eläintauteja, joiden osalta toimivaltainen viranomainen on virallisesti tunnustanut taudinpurkauksen, tai jotka koskevat haitallisia vieraslajeja, joiden esiintymisen toimivaltainen viranomainen on virallisesti tunnustanut;
- (g) "tuen myöntämispäivällä" päivää, jolloin tuensaajayritykselle myönnetään laillinen oikeus tuensaantiin asiaan sovellettavan kansallisen lainsäädännön nojalla;
- (h) "saalistuksella" sitä, että rauhoitetut eläimet, kuten hylkeet, merisaukot ja merilinnut, saalistavat verkkoihin tarttuneita tai lammikoissa pidettäviä kaloja;
- (i) "arviointisuunnitelmalla" asiakirjaa, joka kattaa yhden tai useamman tukijärjestelmän ja sisältää vähintään seuraavat seikat: arvioitavan tukijärjestelmän tavoitteet, arviointikysymykset; tulosindikaattorit; suunniteltu arviointimenetelmä; tiedonkeruuta koskevat vaatimukset; arvioinnin ehdotettu ajoitus, mukaan lukien väliarviointiraportin ja lopullisen arviointiraportin jättämispäivä; arvioinnin suorittavan riippumattoman elimen kuvaus tai kriteerit, joita käytetään sen valinnassa, ja yksityiskohtaiset säännöt, joilla varmistetaan arvioinnin julkistaminen;
- (j) "kalastus- ja vesiviljelytuotteilla" Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1379/2013⁽²⁴⁾ liitteessä I lueteltuja tuotteita;
- (k) "kalastus- ja vesiviljelyalalla" talouden alaa, johon kuuluvat kaikki kalastus- tai vesiviljelytuotteiden tuotannon, jalostuksen ja kaupan pitämisen toiminnot;
- (l) "kalastuskapasiteetilla" asetuksen (EU) 2017/1130⁽²⁵⁾ 4 ja 5 artiklan mukaista aluksen vetoisuutta bruttotonnieina (bt) ja tehoa kilowatteina (kW);
- (m) "bruttoavustusekvivalentilla" tuen määrää, jos se olisi myönnetty tuensaajayritykselle avustuksena, ennen verojen tai muiden maksujen vähentämistä;

⁽²⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1379/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, kalastus- ja vesiviljelytuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (EY) N:o 1184/2006 ja (EY) N:o 1224/2009 muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 104/2000 kumoamisesta (EUVL L 354, 28.12.2013, s. 1).

⁽²⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1130, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2017, kalastusalusten ominaisuuksista (EUVL L 169, 30.6.2017, s. 1).

- (n) ”yksittäisellä tuella” tapauskohtaista tukea ja tietyille tuensaajayrityksille tukijärjestelmän perusteella myönnettävää tukea;
- (o) ”sisävesikalastuksella” kalastustoimintaa, jota harjoitetaan kaupallisessa tarkoituksessa sisävesillä aluksilla tai muilla välineillä, myös niillä, joita käytetään talvikalastukseen;
- (p) ”haitallisella vieraslajilla” Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1143/2014 ⁽²⁶⁾ 3 artiklan 3 ja 4 alakohdassa määriteltyä unionin kannalta merkityksellistä haitallista vieraslajia ja jäsenvaltion kannalta merkityksellistä haitallista vieraslajia;
- (q) ”suurilla yrityksillä” yrityksiä, jotka eivät täytä asetuksen (EU) 2022/2473 liitteen I mukaisia perusteita;
- (r) ”mikroyrityksillä sekä pienillä ja keskisuurilla yrityksillä eli pk-yrityksillä” yrityksiä, jotka täyttävät asetuksen (EU) 2022/2473 liitteessä I vahvistetut perusteet;
- (s) ”toimintatuella” tukea, jolla pyritään tai jolla on vaikutus yrityksen maksuvalmiuden parantamiseen, tuotantokustannusten vähentämiseen tai tulojen lisäämiseen ja erityisesti tukea, joka on laskettu pelkästään tuotettujen tai kaupan pidettyjen määrien, tuotteiden hintojen, tuotettujen yksiköiden tai tuotantomenetelmien perusteella;
- (t) ”syrjäisimmillä alueilla” SEUT-sopimuksen 349 artiklassa tarkoitettuja alueita ⁽²⁷⁾;
- (u) ”ennalta ehkäisevillä toimenpiteillä” sellaiseen eläintautiin tai haitalliseen vieraslajiin liittyviä toimenpiteitä, jota ei ole vielä esiintynyt;
- (v) ”jalostamisella ja kaupan pitämisellä” kaikkia purkamisen tai pyydystämisen ja lopputuotevaiheen väliin sijoitettavia käsittely-, tuotanto- ja jakelutoimenpiteitä;
- (w) ”rauhoitettulla eläimellä” joko unionin tai kansallisessa lainsäädännössä rauhoitettua eläintä, kalat pois lukien;
- (x) ”takaisinmaksettavalla ennakolla” hankkeeseen myönnettyä lainaa, joka maksetaan yhdessä tai useammassa erässä ja jonka takaisinmaksuehdot riippuvat hankkeen tuloksista;
- (y) ”riskitapahtumalla” luonnonmullistusta, luonnonmullistukseen rinnastettavissa olevia epäsuotuisia sääoloja, eläintauteja, haitallisten vieraslajien esiintymistä tai rauhoitettujen eläinten haitallisesta käyttäytymisestä aiheutuvia vahinkoja;
- (z) ”pienimuotoisella rannikkokalastuksella” kalastustoimintaa, jota harjoittavat: a) suurimmalta pituudeltaan alle 12 metrin pituiset meri- ja sisävesikalastusalukset, jotka eivät käytä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1967/2006 ⁽²⁸⁾ 2 artiklan 1 alakohdassa määriteltyjä vedettäviä pyydyksiä; b) rantakalastajat, mukaan lukien äyriäisten kerääjät;
- (aa) ”hankkeeseen tai toimintaan liittyvien töiden aloittamisella” joko toiminnan tai investointiin liittyvien rakennustöiden aloittamista tai ensimmäistä laillisesti velvoittavaa sitoumusta tilata laitteita tai käyttää palveluja taikka muuta sitoumusta, joka tekee hankkeesta tai toiminnasta peruuttamattoman; maan ostoa ja valmistelutöitä, kuten lupien hankkimista ja alustavien toteutettavuustutkimusten tekemistä, ei katsota töiden tai toiminnan alkamiseksi;
- (bb) ”vaikeuksissa olevalla yrityksellä” yritystä, joka täyttää valtiontuesta rahoitusalan ulkopuolisten vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen annettujen komission suuntaviivojen ⁽²⁹⁾ 2.2 jaksossa tai myöhemmissä suuntaviivoissa vahvistetut perusteet.

⁽²⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1143/2014, annettu 22 päivänä lokakuuta 2014, haitallisten vieraslajien tuonnin ja leviämisen ennalta ehkäisemisestä ja hallinnasta (EUVL L 317, 4.11.2014, s. 35).

⁽²⁷⁾ Guadeloupe, Ranskan Guayana, Martinique, Mayotte, Réunion, Saint-Martin, Azorit, Madeira ja Kanariansaaret (EUVL C 202, 7.6.2016, s. 195).

⁽²⁸⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 1967/2006, annettu 21 päivänä joulukuuta 2006, kalavarojen kestävästä hyödyntämisestä koskevista hoitotoimenpiteistä Välimerellä, asetuksen (ETY) N:o 2847/93 muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1626/94 kumoamisesta (EUVL L 409, 30.12.2006, s. 11).

⁽²⁹⁾ Komission tiedonanto – Suuntaviivat valtiontuesta rahoitusalan ulkopuolisten vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen (EUVL C 249, 31.7.2014, s. 1).

- (32) Tässä jaksossa lueteltujen määritelmien lisäksi sovelletaan tapauksen mukaan näiden suuntaviivojen 21 ja 22 kohdassa ja 28 kohdan a alakohdassa lueteltuihin välineisiin sisältyviä määritelmiä sekä asetuksen (EU) N:o 1380/2013⁽³⁰⁾ 4 artiklassa ja asetuksen (EU) 2021/1139 2 artiklassa säädettyjä määritelmiä.

3 luku

3. SEUT-SOPIMUKSEN 107 ARTIKLAN 3 KOHDAN C ALAKOHDAN MUKAINEN SOVELTUVUUSARVIOINTI

- (33) Komissio voi SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla katsoa sisämarkkinoille soveltuvaksi valtiontuen tietyn taloudellisen toiminnan tai tietyn talousalueen kehityksen edistämiseen, jos tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla.
- (34) Sen vuoksi silloin kun komissio arvioi, voidaanko tiettyä kalastus- ja vesiviljelyalan valtiontukea pitää sisämarkkinoille soveltuvana, se määrittelee, edistääkö tukitoimenpide tietyn taloudellisen toiminnan kehitystä (ensimmäinen edellytys) ja vaikuttaako se kaupankäynnin edellytyksiin yhteisen edun vastaisesti (toinen edellytys).
- (35) Tässä luvussa komissio täsmentää, miten se tekee soveltuvuusarvioinnin. Se vahvistaa yleiset sisämarkkinoille soveltuvuutta koskevat edellytykset ja asettaa tarvittaessa erityisedellytyksiä tukijärjestelmille ja lisäedellytyksiä yksittäiselle tuelle, joka kuuluu ilmoitusvelvollisuuden piiriin.
- (36) Komissio ottaa 34 kohdassa tarkoitetun arvioinnin tekemiseksi huomioon seuraavat seikat:
- (a) ensimmäinen edellytys: tuki edistää tietyn taloudellisen toiminnan kehitystä:
- (i) asianomaisen taloudellisen toiminnan määrittely (tämän luvun 3.1.1 jakso);
 - (ii) kannustava vaikutus: tuen on muutettava yrityksen toimintatapaa niin, että yritys harjoittaa sellaista ylimääräistä toimintaa, jota se ei harjoittaisi ilman tukea tai harjoittaisi rajoitetusti tai eri tavalla (tämän luvun 3.1.2 jakso);
 - (iii) tuki ei ole ristiriidassa unionin oikeuden asianomaisten säännösten ja yleisten periaatteiden kanssa (tämän luvun 3.1.3 jakso);
- (b) toinen edellytys: tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla:
- (i) valtion toteuttamien toimien tarve: tuella on saatava aikaan sellainen merkittävä vaikutus, johon ei päästä markkinoiden omin toimin, esimerkiksi tapauksen mukaan korjaamalla markkinoiden toimintapuute tai puuttumalla oikeudenmukaisuutta tai koheesiota koskevaan ongelmaan (tämän luvun 3.2.1 jakso);
 - (ii) tuen tarkoituksenmukaisuus: ehdotetun tuen on oltava kyseisen taloudellisen toiminnan kehityksen edistämisen kannalta tarkoituksenmukainen politiikkaväline (tämän luvun 3.2.2 jakso);
 - (iii) tuen oikeasuhteisuus (tuen rajaaminen välttämättömään): tuen määrä ja intensiteetti on rajattava vähimmäismäärään, joka tarvitaan kyseisen yrityksen tekemien investointien tai harjoittamien toimintojen lisäämiseksi (tämän luvun 3.2.3 jakso);
 - (iv) tuen läpinäkyvyys: jäsenvaltioilla, komissiolla, talouden toimijoilla ja kansalaisilla on oltava mahdollisuus saada helposti käyttöönsä kaikki tarvittavat säädökset ja muut tuen myöntämistä koskevat tarpeelliset tiedot (tämän luvun 3.2.4 jakso);
 - (v) tuen kilpailulle ja kaupalle aiheuttamien kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttäminen (tämän luvun 3.2.5 jakso);
 - (vi) niiden myönteisten ja kielteisten vaikutusten punnitseminen, joita tuella voi olla jäsenvaltioiden väliseen kilpailuun ja kauppaan (tasapainotesti) (tämän luvun 3.2.6 jakso).

⁽³⁰⁾ Sisältää muun muassa seuraavien määritelmät: unionin vedet, meren elolliset luonnonvarat, makean veden elolliset luonnonvarat, kalastusalue, unionin kalastusalue, kalastusalueen lisääminen, kestävä enimmäistuotto, kalastuksenhoidon ennalta varautuva lähestymistapa ja kalastuksenhoidon ekosysteemi-ilähtöinen lähestymistapa.

- (37) Eräiden tukijärjestelmämuotojen yleisen tasapainon osalta voidaan lisäksi edellyttää 326–333 kohdassa kuvattua jälkiarviointia. Komissio voi tällaisissa tapauksissa rajoittaa järjestelmien kestoa (yleensä enintään neljään vuoteen), ja myöhemmin voidaan tehdä uusi ilmoitus järjestelmän voimassaolon jatkamiseksi.
- (38) Kyseisiä yleisiä soveltuvuusperusteita sovelletaan kaikkiin näiden suuntaviivojen mukaisiin tukiin, jollei näiden suuntaviivojen I osan 3 luvun 3.1 ja 3.2 jaksossa ole vahvistettu poikkeuksia kalastus- ja vesiviljelyalaan sovellettavien erityisnäkökohtien vuoksi.

3.1. Ensimmäinen edellytys: tuki edistää tietyn taloudellisen toiminnan kehitystä

3.1.1. Tuettu taloudellinen toiminta

- (39) Komissio määrittää jäsenvaltion toimittamien tietojen perusteella, mitä taloudellista toimintaa ilmoitettu toimenpide tukee.
- (40) Jäsenvaltion on osoitettava, että tuella pyritään helpottamaan määritetyn taloudellisen toiminnan kehitystä.
- (41) Tuella, jolla ehkäistään tai vähennetään taloudellisen toiminnan kielteisiä vaikutuksia ilmastoon tai ympäristöön taikka yhteisen kalastuspolitiikan säilyttämistavoitteisiin, voidaan edistää taloudellisen toiminnan kehitystä lisäämällä kyseisen taloudellisen toiminnan kestävyyttä.
- (42) Jäsenvaltioiden on myös kuvailtava, edistääkö tuki yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteiden saavuttamista ja kyseisen politiikan puitteissa EMFAF:n tavoitteita, ja millä tavoin, sekä kuvattava tarkemmin tuen odotetut hyödyt.
- (43) Komissio katsoo, että näiden suuntaviivojen II osan 1 luvun 1.1, 1.2, 1.3 ja 1.4 jakson sekä II osan 3 luvun 3.4, 3.5 ja 3.6 jakson mukaisesti myönnetty tuki voi edistää kalastus- ja vesiviljelyalan taloudellisen toiminnan kehitystä, koska ilman tukea tällaista kehitystä ei ehkä tapahdu samassa määrin.

Lisäedellytykset, joita sovelletaan johonkin järjestelmään perustuvaan erikseen ilmoitettavaan tukeen

- (44) Kun viranomainen myöntää tukea erikseen ilmoitettavaan investointihankkeisiin jonkin järjestelmän perusteella, sen on selitettävä, miten valittu hanke edistää järjestelmän tavoitetta. Tätä varten jäsenvaltion olisi viitattava tuenhakijan toimittamiin tietoihin.

3.1.2. Kannustava vaikutus

- (45) Kalastus- ja vesiviljelyalan tuki voidaan katsoa sisämarkkinoille soveltuvaksi, jos sillä on kannustava vaikutus. Vaikutus on kannustava silloin kun tuki muuttaa yrityksen toimintaa siten, että yritys harjoittaa sellaista alan kehitystä edistävää ylimääräistä toimintaa, jota se ei olisi ryhtynyt harjoittamaan ilman tukea tai harjoittaisi rajoitetusti tai eri tavalla. Tuella ei kuitenkaan saa kattaa yritykselle toiminnasta joka tapauksessa aiheutuvia kustannuksia, eikä sillä saa korvata taloudelliseen toimintaan liittyvää tavanomaista liiketoimintariskiä.
- (46) Jollei unionin lainsäädännössä tai näissä suuntaviivoissa ole erityisesti säädetty poikkeuksista, yksinomaan yritysten taloudellisen aseman parantamiseen tarkoitetut valtiontukitoimenpiteet, jotka eivät millään tavoin edistä kalastus- ja vesiviljelyalan kehitystä, ja erityisesti pelkästään hinnan, määrän, tuotantoyksikön tai tuotantovälineyksikön perusteella myönnettävät tuet katsotaan toimintatuiksi, jotka eivät sovellu sisämarkkinoille. Lisäksi jo kyseisen tuen luonteeseen kuuluu, että tuki todennäköisesti vaikuttaa myös yhteisen markkinajärjestelyn mekanismeihin.
- (47) Toimintatuki ja pakollisten vaatimusten noudattamista helpottava tuki eivät periaatteessa sovellu sisämarkkinoille, ellei kyse ole unionin lainsäädännössä tai näissä suuntaviivoissa nimenomaisesti säädetystä tätä koskevista poikkeuksista ja asianmukaisesti perustelluista tapauksista.

- (48) Jäljempänä olevan II osan 1 luvun kattama tuki olisi rajoitettava auttamaan ainoastaan kalastus- ja vesiviljelyalalla toimivia yrityksiä, joilla on erilaisia ongelmia huolimatta siitä, että ne ovat mahdollisuuksiensa mukaan pyrkineet minimoimaan tällaiset riskit. Valtiontuki ei saisi kannustaa yrityksiä ottamaan tarpeettomia riskejä. Kalastus- ja vesiviljelyalalla toimivien yritysten olisi itse vastattava seurauksista, jotka johtuvat tuotantomenetelmien tai tuotteiden harkitsemattomista valinnoista. Tätä periaatetta sovelletaan esimerkiksi II osan 3 luvun 3.5, 3.4 ja 3.6 jaksoon.
- (49) Edellä 45 kohdassa selitetyistä syistä komissio katsoo, että tuella ei ole kannustavaa vaikutusta tuensaajayritykseen sellaisissa tapauksissa, joissa asianomaiseen hankkeeseen tai toimintaan liittyvät työt on aloitettu jo ennen kuin tuensaajayritys jättää tukihakemuksen kansallisille viranomaisille.
- (50) Hakemuslomakkeessa on vähintään mainittava hakijayrityksen nimi ja koko, kuvattava hanketta tai toimintaa sekä ilmoitettava hankkeen sijaintipaikka sekä aloitus- ja lopetuspäivä, hankkeen toteuttamiseksi tarvittavan tuen määrä ja tukikelpoiset kustannukset.
- (51) Suuren yrityksen on lisäksi kuvailtava hakemuslomakkeessa tilannetta ilman tukea eli vaihtoehtoista skenaariota, hanketta tai toimintaa sekä toimitettava asiakirjatodisteet hakemuksessa kuvatussa vaihtoehtoisesta skenaarista. Tätä vaatimusta ei sovelleta alle 5 000 asukkaan kuntiin, jotka ovat itsenäisiä paikallisviranomaisia ja joiden vuosibudjetti on alle 10 miljoonaa euroa.
- (52) Saadessaan hakemuksen tuen myöntävän viranomaisen on tarkastettava vaihtoehtoisen skenaarion uskottavuus ja vahvistettava, että tuella on vaadittu kannustava vaikutus. Vaihtoehtoinen tilanne on uskottava, jos se on todellinen ja liittyy päätöksenteossa huomioon otettaviin tekijöihin ajankohtana, jolloin tuensaajayritys tekee asianomaista hanketta tai toimintaa koskevan päätöksen.
- (53) Veroetuuksien muodossa olevalla tuella katsotaan olevan kannustava vaikutus, jos tukijärjestelmässä vahvistetaan oikeus tukeen objektiivisiin perusteisiin ja ilman jäsenvaltion muuta harkintavaltaa ja jos tukijärjestelmä oli hyväksytty ja voimassa ennen tuettuun hankkeeseen tai toimintaan liittyvien töiden aloittamista. Viimeksi mainittua vaatimusta ei sovelleta myöhemmin käyttöön otettaviin verojärjestelmiin edellyttäen, että toiminta kuului jo aikaisempien veroetuuksiin perustuvien järjestelmien soveltamisalaan.
- (54) Luonteeltaan korvaavalla tuella, kuten II osan 1 luvun 1.1, 1.2, 1.3 ja 1.4 jaksossa sekä II osan 3 luvun 3.5 ja 3.6 jaksossa tarkoitettu tuki, ja II osan 2 luvun 2.1, 2.2 ja 2.3 jaksossa vahvistetut edellytykset täyttävällä tuella ei edellytetä olevan kannustavaa vaikutusta tai sillä katsotaan olevan kannustava vaikutus.

Lisäedellytykset, joita sovelletaan erikseen ilmoitettavaan investointitukeen sekä ilmoitetuissa järjestelmissä myönnettyyn suurten yritysten investointitukeen

- (55) Jäsenvaltion on 45 kohdassa ja 48–53 kohdassa esitettyjen vaatimusten lisäksi toimitettava erikseen ilmoitettavan yksittäisen investointituen ja ilmoitetuissa järjestelmissä myönnetyn suurten yritysten investointituen osalta selkeät todisteet siitä, että tuella on todella vaikutusta investoinnin valintaan. Kokonaisvaltaisen arvioinnin suorittamiseksi jäsenvaltion on toimitettava sekä tuettavaa hanketta koskevat tiedot että kattava kuvaus vaihtoehtoisesta skenaarista, jossa mikään viranomainen ei myönnä tuensaajayritykselle tukea.
- (56) Jäsenvaltioita kehoitetaan käyttämään yritysten hallintoelinten aitoja ja virallisia asiakirjoja, riskiarvioiteja (mukaan lukien sijaintipaikkaan liittyvien riskien arviointi), tilinpäätöksiä, sisäisiä liiketoimintasuunnitelmia, asiantuntijalausuntoja ja muita arvioitavaan investointihankkeeseen liittyviä selvityksiä. Asiakirjojen on oltava uusia investointia ja sen sijaintipaikkaa koskevaan päätöksentekoprosessiin nähden. Asiakirjat, jotka sisältävät tietoja kysyntä-, kustannus- ja taloussuunnusteista, ja asiakirjat, jotka toimitetaan investointikomitealle ja joissa kuvaillaan erilaisia investointiskenaarioita, tai asiakirjat, jotka on tarkoitettu rahoituslaitoksille, voivat auttaa jäsenvaltioita osoittamaan hankkeen kannustavan vaikutuksen.

- (57) Tässä yhteydessä kannattavuustaso voidaan arvioida kyseisellä alalla yleisesti käytetyin menetelmin, joita voivat olla esimerkiksi menetelmät, joiden avulla arvioidaan hankkeen nettonykyarvo⁽³¹⁾, sisäinen tuotto prosentti⁽³²⁾ tai sijoitetun pääoman keskimääräinen tuotto. Hankkeen kannattavuutta verrataan tuensaajayrityksen muihin samantapaisiin investointihankkeisiin soveltamiin tavanomaisiin tuotto prosentteihin. Jos näitä tuotto prosentteja ei ole käytettävissä, hankkeen kannattavuutta verrataan yrityksen pääomakustannuksiin kokonaisuutena tarkasteltuna tai kyseisen alan yleisiin tuotto prosentteihin.
- (58) Kun tiedossa ei ole mitään tiettyä vaihtoehtoista tilannetta, kannustavan vaikutuksen voidaan olettaa syntyvän, kun on olemassa rahoitusvaje. Näin on silloin kun investointikustannukset ovat suuremmat kuin etukäteen laaditun liiketoimintasuunnitelman perusteella investoinnista odotettavissa olevan liikevoiton nettonykyarvo (NPV).
- (59) Jos tuki ei muuta tuensaajayrityksen käyttäytymistä johtamalla lisäinvestointeihin, sillä ei ole kannustavaa vaikutusta asianomaisen alan kehitykseen. Näin ollen tuen ei katsota soveltuvan sisämarkkinoille, jos näyttää siltä, että sama investointi toteutettaisiin ilman tukeakin.

3.1.3. Mitään asiaan liittyvää unionin oikeuden säännöstä ei rikota

- (60) Jos valtiontukitoimenpide, siihen liittyvät ehdot (mukaan lukien rahoitustapa, kun se kuuluu erottamattomasti tällaiseen toimenpiteeseen) tai valtiontukitoimenpiteellä rahoitettu toiminto on asiaan liittyvän unionin oikeuden vastainen⁽³³⁾, tukea ei voida katsoa sisämarkkinoille soveltuvaksi.
- (61) Kalastus- ja vesiviljelyalalla tämä koskee erityisesti valtiontukea,
- (a) joka on myönnetty kalastustoiminnalle, johon liittyy neuvoston asetuksen (EY) N:o 1005/2008⁽³⁴⁾ 42 artiklassa tai asetuksen (EY) N:o 1224/2009⁽³⁵⁾ 90 artiklassa tarkoitettuja vakavia rikkomuksia ja joka on tai joka tukee laitonta, ilmoittamatonta ja sääntelemätöntä kalastusta (LIS-kalastus)⁽³⁶⁾;
- (b) joka on myönnetty tukemaan asetuksen (EY) N:o 1005/2008 40 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuun unionin LIS-alusluetteloon merkityn kalastusaluksen toimintaa, hallinnointia tai omistussuhdetta taikka sellaisen kolmannen maan, joka on todettu yhteistyöhön osallistumattomaksi kolmanneksi maaksi kyseisen asetuksen 33 artiklan mukaisesti, lipun alla purjehtivan aluksen toimintaa, hallinnointia tai omistussuhdetta;

⁽³¹⁾ Hankkeen nettonykyarvo (net present value, NPV) on investoinnin elinaikana kertyvien, käypään arvoonsa diskontattujen positiivisten ja negatiivisten kassavirtojen erotus (yleensä käyttäen pääomakustannuksia).

⁽³²⁾ Sisäinen tuotto prosentti (internal rate of return, IRR) ei perustu tietyn vuoden kirjanpidollisiin tuloihin, vaan siinä otetaan huomioon tulevat kassavirrat, jotka investoija odottaa saavansa investoinnin elinaikana. Se määritetään diskonttokorkona, jota käytettäessä kassavirtojen nettonykyarvo on nolla.

⁽³³⁾ Ks. esimerkiksi tuomio asiassa C-156/98, Saksa v. komissio, 19.9.2000, EU:C:2000:467, 78 kohta; tuomio asiassa C-456/00, Ranska v. komissio, 12.12.2002, EU:C:2002:753, 30 ja 32 kohta; tuomio asiassa C-333/07, Régie Networks, 22.12.2008, EU:C:2008:764, 94–116 kohta; tuomio asiassa C-67/09 P, Nuova Agricast v. komissio, 14.10.2010, EU:C:2010:607, 51 kohta; ja tuomio asiassa C-594/18 P, Itävalta v. komissio, 22.9.2020, EU:C:2020:742, 44 kohta.

⁽³⁴⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 1005/2008, annettu 29 päivänä syyskuuta 2008, laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen ehkäisemistä, estämistä ja poistamista koskevasta yhteisön järjestelmästä (EUVL L 286, 29.10.2008, s. 1).

⁽³⁵⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 1224/2009, annettu 20 päivänä marraskuuta 2009, yhteisön valvontajärjestelmästä, jonka tarkoituksena on varmistaa yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjen noudattaminen (EUVL L 343, 22.12.2009, s. 1).

⁽³⁶⁾ Esimerkiksi kalastaminen ilman voimassa olevaa kalastuslisenssiä, kalastaminen kalastuskieltoalueella tai kalastuskieltoaikana; kalastaminen syvyydessä, jossa kalastus on kielletty; sellaisen kannan pyynti, jonka kalastus on keskeytetty tai kielletty; kiellettyjen tai säännösten vastaisen pyydysten käyttäminen; kalastaminen alueellisen kalastuksenhoitojärjestön alueella tavalla, joka ei vastaa tuon järjestön säilyttämis- ja hoitotoimenpiteitä tai on niiden vastainen;

- (c) johon liittyy yhteistä markkinajärjestystä koskevassa asetuksessa (EU) 1379/2013 ⁽³⁷⁾ vahvistettujen sääntöjen noudattamatta jättämistä ⁽³⁸⁾; tai
- (d) johon liittyy kalastuskapasiteetin lisääntymistä tai uusien alusten rakentamista, joka johtaa suoraan ja automaattisesti siihen, että jäsenvaltio ei noudata asetuksen (EU) N:o 1380/2013 22 artiklan 7 kohtaa eikä mainitun asetuksen liitteessä II esitettyjä kalastuskapasiteettien ylärajoja.

- (62) Valtiontukea ei myöskään voida katsoa sisämarkkinoille soveltuvaksi, jos tuen myöntämisen ehtona on, että tuensaaja käyttää kansallisia tuotteita tai palveluja, tai tuella rajoitetaan tuensaajan mahdollisuutta hyödyntää tutkimuksen, kehityksen ja innovoinnin tuloksia muissa jäsenvaltioissa.
- (63) Komissio ei salli kolmansiin maihin tai jäsenvaltioihin suuntautuvaan vientiin liittyvien toimien tukea, joka liittyy suoraan vientimääriin, tukea, jolla suositetaan kotimaisia tuotteita tuontituotteiden kustannuksella, eikä tukea, joka liittyy jakeluverkon perustamiseen ja toimintaan tai jolla katetaan vientitoimintaan liittyviä muita menoja. Messujen osallistumiskustannuksiin tai sellaisista selvityksistä tai konsulttipalveluista aiheutuviin kustannuksiin myönnettävää tukea, joita tarvitaan uuden tai olemassa olevan tuotteen tuomiseksi uusille markkinoille, ei periaatteessa katsota vientitueksi.
- (64) Valtiontuki-ilmoituksessa olisi esitettävä tiedot siitä, miten kansalliset viranomaiset tarkistavat 61–63 kohdan noudattamisen.

3.2. Toinen edellytys: tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla

- (65) SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaan tuki tietyn taloudellisen toiminnan tai tietyn talousalueen kehityksen edistämiseen voidaan katsoa sisämarkkinoille soveltuvaksi, mutta vain jos ”tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla.”
- (66) Tässä jaksossa esitetään, miten komissio käyttää harkintavaltaansa arvioidessaan 36 kohdan b alakohdassa tarkoitettua toisen edellytyksen täyttymistä.
- (67) Kaikki tukitoimenpiteet aiheuttavat lähtökohtaisesti kilpailun vääristymistä ja vaikuttavat jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Selvittäääkseen, onko tuen kilpailua vääristävät vaikutukset rajattu välttämättömään, komissio tutkii, onko tuki tarpeellista, tarkoituksenmukaista, oikeasuhteista ja läpinäkyvää.
- (68) Tämän jälkeen komissio arvioi kyseisen tuen vääristävää vaikutusta kilpailuun ja kaupankäynnin edellytyksiin. Tämän jälkeen komissio punnitsee tuen myönteisiä vaikutuksia suhteessa kilpailuun ja kauppaan kohdistuviin kielteisiin vaikutuksiin. Jos myönteiset vaikutukset ovat kielteisiä vaikutuksia suuremmat, komissio katsoo tuen soveltuvan sisämarkkinoille.

3.2.1. Valtion toteuttamien toimien tarve

- (69) Jotta voidaan arvioida, onko valtiontuki tarpeen tavoitellun tuloksen saavuttamiseksi, ongelmaa on ensin tarkasteltava. Valtiontuki on kohdennettava tilanteeseen, jossa tuella saadaan aikaan sellainen merkittävä vaikutus, johon ei päästä markkinoiden omin toimin, esimerkiksi korjaamalla markkinoiden toimintapuute tuetulla toiminnalla tai kyseisellä investoinnilla.

⁽³⁷⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1379/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, kalastus- ja vesiviljelytuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä (EUVL L 354, 28.12.2013, s. 1).

⁽³⁸⁾ Ks. esimerkiksi tuomio asiassa 177/78, Pigs and Bacon Commission, 26.6.1979, EU:C:1979:164, 11 kohta; tuomio asiassa C-456/00, Ranska v. komissio, 12.12.2002, EU:C:2002:753, 32 kohta; tuomio asiassa C-671/15, Président de l’Autorité de la concurrence v. Association des producteurs vendeurs d’endives (APVE) ja muut, 14.11.2017, EU:C:2017:860, 37 kohta.

- (70) Valtiontuella voidaan tietyn edellytyksin korjata markkinoiden toimintapuutteita ja siten parantaa markkinoiden tehokasta toimintaa ja kilpailukykyä. Tämä on erityisen tärkeää tilanteissa, joissa julkisia resursseja on vähän.
- (71) Näiden suuntaviivojen soveltamiseksi komissio katsoo, että markkinoilla ei päästä odotettuihin tavoitteisiin ilman valtion toimia, jos tuki täyttää I osan 2 luvun 2.3 jaksossa, II osan 1 luvun 1.1, 1.2, 1.3 ja 1.4 jaksossa sekä 2 luvun 2.2. jaksossa vahvistetut erityisedellytykset. Sen vuoksi tällainen tuki katsotaan tarpeelliseksi.

3.2.2. Tuen tarkoituksenmukaisuus

- (72) Ehdotetun tuen on oltava taloudellisen toiminnan kehityksen edistämisen kannalta tarkoituksenmukainen politiikan väline. Tuen tavoitteiden saavuttamiseksi käytettävissä voi olla muita paremmin soveltuvia välineitä, kuten sääntely, markkinapohjaiset välineet, infrastruktuurin kehittäminen ja liiketoimintaympäristön parantaminen. Jäsenvaltion on osoitettava, että tuki ja sen rakenne soveltuvat sen toimenpiteen tavoitteen saavuttamiseen, johon tuki kohdistuu.
- (73) Komissio katsoo, että tukitoimenpiteet, jotka täyttävät I osan 2 luvun 2.3 jaksossa, II osan 1 luvun 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 ja 1.5 jaksossa sekä II osan 2 luvun 2.2 jaksossa vahvistetut erityisedellytykset, ovat tarkoituksenmukainen politiikan väline. Tukitoimenpide, joka on samantyyppinen kuin toimi, jolle voidaan myöntää rahoitusta asetuksen (EU) 2021/1139 nojalla, on tarkoituksenmukainen, jos se on mainitun asetuksen säännösten mukainen.
- (74) Muissa tapauksissa, jotka eivät kuulu 73 kohdan soveltamisalaan, jäsenvaltion on osoitettava, että vähemmän vääristäviä muita politiikan välineitä ei ole olemassa.
- (75) Jos jäsenvaltio päättää toteuttaa toimenpiteen II osan 3 luvun nojalla vaikka samasta interventioista määrätään asianomaisessa EMKVR:n ohjelmassa, jäsenvaltion olisi osoitettava tällaisen kansallisen tukivälineen edut verrattuna kyseessä olevaan EMKVR:n ohjelman interventioon.

Eri tukimuotojen tarkoituksenmukaisuus

- (76) Tukea voidaan myöntää eri muodoissa. Jäsenvaltion olisi kuitenkin varmistettava, että tuki myönnetään muodossa, josta todennäköisesti aiheutuu vähiten kaupan ja kilpailun vääristymiä.
- (77) Komissio katsoo, että näissä suuntaviivoissa säädettyssä muodossa tai vastaavassa EMKVR:n tukitoimessa asetuksen (EU) 2021/1139 mukaisesti myönnetty tuki on tarkoituksenmukainen tukimuoto.
- (78) Jos tuki myönnetään muodossa, joka tarjoaa suoran rahallisen edun (esimerkiksi suorat avustukset, vapautukset veroista, sosiaaliturvamaksuista tai muista pakollisista maksuista tai niiden alennukset), jäsenvaltion on osoitettava, miksi muut mahdollisesti vähemmän vääristävät tukimuodot, kuten takaisinmaksettavat ennakot tai velka- tai pääomainstrumentteihin perustuvat tukimuodot (esimerkiksi halpakorkoiset lainat tai korkotuet, valtion takaukset tai edullisin ehdoin toteutettu pääomasijoitus), ovat vähemmän tarkoituksenmukaisia vaihtoehtoja.
- (79) Sen arvioiminen, soveltuuko tuki sisämarkkinoille, ei rajoita asianomaisten julkisia hankintoja koskevien sääntöjen soveltamista eikä periaatteita, jotka liittyvät läpinäkyvyyteen, avoimuuteen ja syrjäntäkieltoon palveluntarjoajan valintamenettelyssä.

3.2.3. Tuen oikeasuhteisuus

- (80) Kalastus- ja vesiviljelyalan tukea pidetään oikeasuhteisena, jos tuen määrä tuensaajayritystä kohden rajoittuu vähimmäismäärään, joka tarvitaan tuetun toiminnon toteuttamiseksi.

Tuen enimmäisintensiteetit ja tuen enimmäismäärät

- (81) Jotta tuki olisi oikeasuhteista, komissio katsoo periaatteessa, että tuen määrä ei saisi ylittää tukikelpoisia kustannuksia.
- (82) Näissä suuntaviivoissa säädetään ennustettavuuden ja tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamiseksi myös tuen enimmäisintensiteettien soveltamisesta.
- (83) Oikeasuhteisuuden perusteen katsotaan täyttyvän, jos tukikelpoiset kustannukset lasketaan oikein ja näiden suuntaviivojen II osan jaksoissa vahvistettuja tuen enimmäisintensiteettejä tai tuen enimmäismääriä noudatetaan.
- (84) Kun kyseessä on asetuksen (EU) 2022/2473 soveltamisalaan kuuluvien toimenpideluokkien tuki, kuten I osan 2 jakson 2.3 jaksossa esitetään, tuen oikeasuhteisuutta koskevaa periaatetta katsotaan noudatettavan, jos tuen määrä ei ylitä sovellettavaa mainitussa asetuksessa ja sen liitteessä IV vahvistettua julkisen tuen enimmäisintensiteettiä. Jos tukitoimenpide on asetuksessa (EU) 2022/2473 vahvistetut säännökset ylittävää, jäsenvaltion on perusteltava tuki ja sen välttämättömyys.
- (85) Tukea myöntävän viranomaisen on tukea myöntäessään laskettava enimmäisintensiteetti ja tukimäärä. Tukikelpoiset kustannukset on osoitettava selkeillä, eritellyillä ja ajantasaisilla asiakirjoilla. Kaikki tuen intensiteetin tai määrän ja tukikelpoisten kustannusten laskennassa käytettävät luvut on ilmaistava ennen verojen tai muiden maksujen vähentämistä.
- (86) Arvonlisävero (alv) ei ole tukikelpoista, paitsi jos se kansallisen alv-lainsäädännön mukaan on palautukseen oikeuttamatonta.
- (87) Jos tukea myönnetään muussa muodossa kuin avustuksena, tuen määrä on tuen bruttoavustusekvivalentti.
- (88) Useammassa erässä maksettava tuki diskontataan tuen myöntämishetken arvoon. Tukikelpoiset kustannukset diskontataan tuen myöntämishetken arvoon. Diskonttauksessa käytettävä korko on tuen myöntämispäivänä sovellettava diskonttokorko.
- (89) Jos tuki myönnetään veroetuuksina, tukierien diskonttaus suoritetaan veroetuuksien eri voimaantuloajankohtina sovellettavien diskonttokorkojen perusteella.
- (90) Tuki voidaan II osan 1 ja 3 lukuun ottamatta myöntää seuraavien yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen mukaisesti:
- (a) yksikkökustannukset;
 - (b) kertakorvaukset;
 - (c) kiinteämääräinen rahoitus.
- (91) Tuen määrä on vahvistettava jollakin seuraavista tavoista:
- (a) oikeudenmukainen, tasapuolinen ja todennettavissa oleva laskentamenetelmä, jonka perustana ovat
 - (i) tilastotiedot, muut objektiiviset tiedot tai asiantuntija-arvio; tai
 - (ii) yksittäisten tuensaajajaritysten todennetut aiemmat tiedot; tai
 - (iii) yksittäisten tuensaajajaritysten tavanomaiset kustannuslaskentakäytännöt;
 - (b) niiden vastaavia yksikkökustannuksia, kertakorvauksia ja kiinteämääräistä rahoitusta koskevien soveltamis sääntöjen mukaisesti, joita sovelletaan unionin toimintapolitiikkojen aloilla samantyyppisiin toimiin.

- (92) EU:n osarahoittamien toimenpiteiden osalta tukikelpoisten kustannusten määrät voidaan laskea asetuksessa (EU) 2021/1060 vahvistettujen yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen mukaisesti.
- (93) Tuen sisämarkkinoille soveltuvuutta arvioidessaan komissio ottaa huomioon vakuutuksen, jonka tuensaajayritys on mahdollisesti ottanut tai olisi voinut ottaa. Kun kyseessä on luonnonmullistukseen rinnastettavissa olevien epäsuotuisien sääolojen aiheuttamien menetysten korvaamiseen tarkoitettu tuki, tukea olisi kilpailun vääristymisen riskin välttämiseksi myönnettävä enimmäisintensiteetin tasolla vain sellaiselle yritykselle, joka ei voi ottaa vakuutusta tällaisten vahinkojen varalta. Riskinhallinnan parantamiseksi tuensaajayrityksiä olisi tästä syystä kannustettava ottamaan vakuutus mahdollisuuksien mukaan.

Lisäedellytykset, joita sovelletaan erikseen ilmoitettavaan investointitukeen sekä ilmoitetuissa järjestelmissä myönnettyyn suurten yritysten investointitukeen

- (94) Jotta erikseen ilmoitettavan yksittäisen investointituen voidaan yleensä katsoa rajoittuvan vähimmäismäärään, tuen määrän on vastattava investoinnin toteuttamisesta kyseisellä alueella aiheutuvia ylimääräisiä nettokustannuksia verrattuna vaihtoehtoiseen tilanteeseen, jossa tukea ei myönnettäisi ⁽³⁹⁾, ja ylärajana käytetään tuen enimmäisintensiteettejä. Samoin kun on kyse ilmoitetuissa tukijärjestelmissä suurille yrityksille myönnetystä investointituesta, jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että tuen määrä rajoittuu välttämättömään vähimmäismäärään, soveltamalla ylimääräisiä nettokustannuksia koskevaa lähestymistapaa, ja ylärajana käytetään tuen enimmäisintensiteettejä.
- (95) Tuen määrän ei tulisi ylittää vähimmäismäärää, joka tarvitaan hankkeen saattamiseksi riittävän kannattavaksi: sen ei esimerkiksi tulisi johtaa hankkeen sisäisen tuottoprosentin (IRR) kasvamiseen niin, että sisäinen tuottoprosentti ylittää ne tavanomaiset tuottoprosentit, joita kyseinen yritys soveltaa muissa samankaltaisissa investointihankkeissa, tai jos näitä tavanomaisia tuottoprosentteja ei ole käytettävissä, niin, että sisäinen tuottoprosentti ylittää yrityksen pääomakustannukset kokonaisuutena tarkasteltuna tai kyseisen alan yleiset tuottoprosentit.
- (96) Jäsenvaltion on varmistettava ilmoitetuissa järjestelmissä suurille yrityksille myönnettävän investointituen osalta, että tuen määrä vastaa investoinnin toteuttamisesta kyseisellä alueella aiheutuvia ylimääräisiä nettokustannuksia verrattuna vaihtoehtoiseen skenaarioon, jossa tukea ei myönnettäisi. Edellä 95 kohdassa selitettyä menetelmää on käytettävä yhdessä ylärajana toimivien tuen enimmäisintensiteettien kanssa.
- (97) Erikseen ilmoitettavan investointituen osalta komissio tarkastaa käyttämällä 95 kohdassa esitettyä menetelmää, ylittääkö tuen määrä vähimmäismäärän, joka tarvitaan hankkeen saattamiseksi riittävän kannattavaksi. Kannustavan vaikutuksen arvioinnissa käytettäviä laskelmia voidaan käyttää myös arvioitaessa tuen oikeasuhteisuutta. Jäsenvaltion on osoitettava tuen oikeasuhteisuus esimerkiksi 56 kohdassa tarkoitettujen asiakirjojen perusteella.
- (98) Edellä 94–97 kohdassa olevia lisäedellytyksiä ei sovelleta 51 kohdassa tarkoitettuihin alle 5 000 asukkaan kuntiin, jotka ovat itsenäisiä paikallisviranomaisia ja joiden vuosibudjetti on alle 10 miljoonaa euroa.

Tuen kasautuminen

- (99) Tukea voidaan myöntää samanaikaisesti useista järjestelmistä tai se voi kasautua tapauskohtaisen tuen kanssa edellyttäen, että toiminnalle tai hankkeelle myönnettävän valtiontuen kokonaismäärä ei ylitä näissä suuntaviivoissa vahvistettuja tuki-intensiteettiä ja -määrää.
- (100) Tuki, jolla on yksilöitävissä olevia tukikelpoisia kustannuksia, voi kasautua minkä tahansa muun valtiontuen kanssa, kun kyseiset tuet koskevat yksilöitävissä olevia eri tukikelpoisia kustannuksia. Tuki, jolla on yksilöitävissä olevia tukikelpoisia kustannuksia, voi kasautua minkä tahansa muun valtiontuen kanssa, joka liittyy samoihin, osittain tai kokonaan päällekkäisiin tukikelpoisiin kustannuksiin, ainoastaan silloin kun tällainen kasautuminen ei johda kyseisenlaiseen tukeen näiden suuntaviivojen nojalla sovellettavan tuen enimmäisintensiteetin tai tuen enimmäismäärän ylittymiseen.

⁽³⁹⁾ Kun vertaillaan vaihtoehtoisia tilanteita, tuki on diskontattava samalla kertoimella kuin vastaava investointi ja vaihtoehtoiset tilanteet.

- (101) Tuki, jolla ei ole yksilöitävissä olevia tukikelpoisia kustannuksia, voi kasautua minkä tahansa muun valtiontukitoimenpiteen kanssa, jolla on yksilöitävissä olevia tukikelpoisia kustannuksia. Tuki, jolla ei ole yksilöitävissä olevia tukikelpoisia kustannuksia, voi kasautua muun valtiontuen kanssa, jolla ei ole yksilöitävissä olevia tukikelpoisia kustannuksia, siihen korkeimpaan kokonaisrahoituksen kynnysarvoon asti, joka on vahvistettu kunkin tapauksen erityisolosuhteet huomioon ottaen näissä tai joissakin muissa valtiontuen suuntaviivoissa tai jossakin komission antamassa ryhmäpoikkeusasetuksessa tai päätöksessä.
- (102) Kalastus- ja vesiviljelyalan valtiontuki ei saisi kasautua asetuksessa (EU) 2021/1139 tarkoitettujen maksujen kanssa samojen tukikelpoisten kustannusten osalta, jos tuen kasautuminen johtaisi näissä suuntaviivoissa vahvistettujen tuki-intensiteettien tai tukimäärien ylittymiseen.
- (103) Kun unionin toimielinten, virastojen, yhteisyritysten tai muiden elinten keskitetysti hallinnoimaa unionin rahoitusta, joka ei kuulu suoraan tai välillisesti jäsenvaltion määräysvaltaan, myönnetään yhdessä valtiontuen kanssa, ainoastaan valtiontuki on otettava huomioon määritettäessä, onko ilmoituskynnysarvoja ja tuen enimmäisintensiteettejä ja -määriä noudatettu, edellyttäen että samoihin tukikelpoisiin kustannuksiin myönnetyn julkisen rahoituksen kokonaismäärä ei ylitä sovellettavissa unionin oikeuden säännöissä vahvistettua suurinta mahdollista rahoitusasetta / vahvistettuja suurimpia mahdollisia rahoitusasteita.
- (104) Näiden suuntaviivojen nojalla hyväksytty tuki ei saisi kasautua samojen tukikelpoisten kustannusten kattamiseen myönnettävän vähämerkityksisen tuen kanssa, jos kasautuminen johtaisi näiden suuntaviivojen mukaisen tuki-intensiteetin tai tuen enimmäismäärän ylittymiseen.

3.2.4. Läpinäkyvyys

- (105) Jäsenvaltion on varmistettava, että seuraavat tiedot julkaistaan ⁽⁴⁰⁾ komission avoimuusmoduulissa ⁽⁴¹⁾ tai kattavalla valtiontukisivustolla kansallisella tai alueellisella tasolla:
- (a) tukijärjestelmän ja sen täytäntöönpanosäännösten koko teksti tai yksittäisen tuen oikeusperusta tai linkki siihen;
- (b) tuen myöntävän viranomaisen / myöntävien viranomaisten nimi/nimet;
- (c) yksittäisten tuensaajien nimet, kullekin tuensaajalle myönnetyn tuen muoto ja määrä, myöntämispäivä, yrityslaji (pk-yritys, suuri yritys), alue, jolla tuensaaja sijaitsee (NUTS II -tasolla) ja yrityksen harjoittaman toiminnan pääasiallinen toimiala (NACE:n kolminumerotasolla). Tästä vaatimuksesta voidaan luopua, kun kyseessä on yksittäinen tuki, joka ei ylitä 10 000 euron kynnysarvoa ⁽⁴²⁾.
- (106) Kun kyseessä ovat veroetuuksien muodossa olevat tukijärjestelmät, tiedot yksittäisistä tukimääristä voidaan antaa seuraavia vaihteluvälejä käyttäen (miljoonaa euroa): 0,01–0,03; yli 0,03–0,5; yli 0,5–1; yli 1–2; yli 2.

⁽⁴⁰⁾ Kun otetaan huomioon oikeutettu etu, joka liittyy avoimuuteen yleisölle tiedottamisessa, ja punnitaan avoimuuden tarvetta suhteessa tietosuojasääntöjen mukaisiin oikeuksiin, komissio katsoo, että tuensaajan nimen julkaiseminen on perusteltua silloin, kun tuensaaja on luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jolla on luonnollisen henkilön nimi (ks. tuomio asiassa C-92/09, Volker und Markus Schecke ja Eifert, 9.9.2010, EU:C:2010:662, 53 kohta), ottaen huomioon asetuksen (EU) 2016/679 49 artiklan 1 kohdan g alakohta. Avoimuussäännöillä pyritään edistämään sääntöjen noudattamista, vastuuvollisuutta, vertaisarviointeja ja tehostamaan viime kädessä julkisten varojen käyttöä. Tämä tavoite menee julkista tukea saavien luonnollisten henkilöiden tietosuojaoikeuksien edelle.

⁽⁴¹⁾ "Valtiontukien avoimuusmoduulin julkinen haku": <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=en>.

⁽⁴²⁾ Tämä 10 000 euron kynnysarvo vastaa asetuksen (EU) 2022/2473 9 artiklassa vahvistettua kynnysarvoa, jonka ylityttyä tiedot on julkaistava. Näissä suuntaviivoissa on syytä käyttää samaa kynnysarvoa kuin asetuksessa, jotta varmistetaan johdonmukaisuus kalastus- ja vesiviljelyalaan sovellettavien eri valtiontukivälineiden välillä.

- (107) Tiedot on julkaistava tuen myöntämispäätöksen tekemisen jälkeen, ne on säilytettävä vähintään 10 vuoden ajan ja niiden on oltava rajoituksetta yleisön saatavissa ⁽⁴³⁾.
- (108) Jäsenvaltion on läpinäkyvyyden vuoksi suoritettava raportointi näiden suuntaviivojen III osan 4 jakson vaatimusten mukaisesti.

3.2.5. Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien kohtuuttomien kielteisten vaikutusten välttäminen

- (109) Kalastus- ja vesiviljelyalan tuesta saattaa aiheutua tuotemarkkinavääristymiä. Tiettyyn tukeen voi liittyä huolta taantuvien markkinoiden liikakapasiteetin kasvusta kalastus- ⁽⁴⁴⁾ ja vesiviljelytuotteiden alkutuotannossa, jalostuksessa ja kaupan pitämisessä. Jotta tuki soveltuu sisämarkkinoille, tuen kielteiset vaikutukset, jotka ilmenevät kilpailun vääristymisenä ja vaikutuksena jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, on minimoitava tai estettävä. Komissio katsoo periaatteessa, että jos tuki täyttää I osan 2 luvun 2.3 jaksossa, II osan 1 luvun 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 ja 1.5 jaksossa sekä II osan 2 luvun 2.2 jaksossa vahvistetut erityisedellytykset, kilpailuun ja kauppaan kohdistuvat kielteiset vaikutukset jäävät mahdollisimman pieniksi.
- (110) Jäsenvaltioiden olisi toimitettava todisteita, joiden perusteella komissio voi määrittää kyseiset tuotemarkkinat eli markkinat, joihin tuensaajayrityksen toiminnan muuttuminen vaikuttaa. Kun tuen kielteisiä vaikutuksia arvioidaan, kilpailun vääristymistä koskevassa analyysissä keskitytään tuen ennakoituun vaikutukseen kalastus- ja vesiviljelyalan yritysten väliseen kilpailuun tuotemarkkinoilla, joihin tuki vaikuttaa ⁽⁴⁵⁾.
- (111) Ensiksi on todettava, että jos tuki on hyvin kohdennettua, oikeasuhteista ja rajoitettu ylimääräisiin nettokustannuksiin, sen kielteiset vaikutukset lieventyvät ja riski, että tuki vääristää kohtuuttomasti kilpailua, on rajallisempi. Toiseksi komissio vahvistaa tuen enimmäisintensiteetit tai määrät. Tavoitteena on estää valtiontuen käyttö hankkeissa, joissa tuen määrän ja tukikelpoisten kustannusten välinen suhde katsotaan hyvin suureksi ja erittäin mahdollisesti vääristäväksi. Yleensä voidaan todeta, että mitä suuremmat tuetun hankkeen myönteiset vaikutukset todennäköisesti ovat ja mitä suurempi tuen tarve on, sitä korkeampi on tuki-intensiteetin yläraja.
- (112) Vaikka tuki olisi välttämätöntä ja oikeasuhteista, se voi kuitenkin johtaa tuensaajayritysten käyttäytymisen muuttumiseen tavalla, joka vääristää kilpailua. Tämä on todennäköisempää kalastus- ja vesiviljelyalalla, joka eroaa rakenteeltaan muista markkinoista, koska sillä on paljon pieniä yrityksiä ja kalavarat ovat yhteinen rajallinen luonnonvara. Tällaisilla markkinoilla kilpailun vääristymisen riski on suuri silloinkin, kun tukea myönnetään ainoastaan pieniä määriä.

Investointitukijärjestelmät kalastus- ja vesiviljelytuotteiden jalostukseen ja kaupan pitämiseen

- (113) Koska kalastus- ja vesiviljelytuotteiden jalostuksessa ja kaupan pitämisessä toimiville yrityksille myönnettävällä investointituella ja muilla aloilla, esimerkiksi elintarvikkeiden jalostuksessa toimiville yrityksille myönnettävällä investointituella, on kuitenkin yleensä samanlaisia kilpailua ja kauppaa vääristäviä vaikutuksia, kilpailuun ja kauppaan aiheutuvia vaikutuksia koskevia yleisiä kilpailupolitiikkaan liittyviä näkökohtia olisi sovellettava tasapuolisesti kaikkiin näihin aloihin. Sen vuoksi kalastus- ja vesiviljelytuotteiden jalostukseen ja kaupan pitämiseen myönnettävän investointituen on täytettävä 114–124 kohdassa kuvatut edellytykset.

⁽⁴³⁾ Nämä tiedot on julkaistava kuuden kuukauden kuluessa tuen myöntämispäivästä (tai veroetuutena myönnettävän tuen tapauksessa vuoden kuluessa veroilmoituksen päivästä). Jos on kyse sääntöjenvastaisesta tuesta, jäsenvaltion on huolehdittava näiden tietojen julkaisemisesta jälkikäteen viimeistään kuuden kuukauden kuluessa komission päätöksen päivämäärästä. Tietojen on oltava saatavilla sellaisessa muodossa, joka mahdollistaa hakujen tekemisen, tietojen poiminnan ja julkaisemisen internetissä, esimerkiksi CSV- tai XML-muodossa.

⁽⁴⁴⁾ Näissä suuntaviivoissa vahvistetaan suojatoimia, joilla vältetään kohtuuttomat kielteiset vaikutukset kalastustuotteiden alkutuotantoon. Ks. esimerkiksi toimenpiteille II osan 3 luvussa vahvistetut edellytykset.

⁽⁴⁵⁾ Tuen vaikutukset voivat ulottua moniin markkinoihin, sillä vaikutukset eivät välttämättä rajoitu markkinoihin, joilla tuettavaa toimintaa harjoitetaan, vaan ne voivat ulottua muihin markkinoihin, jotka liittyvät kyseisiin markkinoihin sijaitsemalla niihin nähden tuotantoketjun alku- tai loppupäässä tai täydentämällä niitä, ja muihin markkinoihin, joilla tuensaajayritys toimii jo nyt tai joille se mahdollisesti siirtyy lähitulevaisuudessa.

- (114) Investointitukijärjestelmät eivät saa johtaa merkittäviin kilpailun ja kaupan vääristymiin. Vaikka vääristymien voidaan katsoa olevan rajoitettuja yksittäisellä tasolla (jos kaikki investointituella asetetut edellytykset täyttyvät), nämä järjestelmät voivat silti johtaa suuriin vääristymiin kasautumisen vuoksi. Tietyille aloille keskittyvän investointitukijärjestelmän tapauksessa tällaisten vääristymien riski on vielä suurempi.
- (115) Sen vuoksi asianomaisen jäsenvaltion on osoitettava, että mahdolliset kielteiset vaikutukset rajoittuvat vähimmäismäärään ottaen huomioon esimerkiksi kyseisten hankkeiden koko, yksittäiset ja kumulatiiviset tukimäärät, oletetut tuensaajayritykset ja kohdealojen ominaispiirteet. Jotta komissio voi arvioida todennäköisiä kielteisiä vaikutuksia, asianomaista jäsenvaltiota kannustetaan toimittamaan mahdolliset käytettävissään olevat vaikutustenarvioinnit ja samanlaisista tukijärjestelmistä jälkikäteen tehdyt arvioinnit.

Erikseen ilmoitettava investointituki kalastus- ja vesiviljelytuotteiden jalostukseen ja kaupan pitämiseen ja ilmoitetuissa järjestelmissä myönnettävä suurten yritysten investointituki

- (116) Arvioidessaan yksittäisen investointituen tai ilmoitetuissa järjestelmissä myönnettävän suurten yritysten investointituen kielteisiä vaikutuksia komissio keskittyy erityisesti kielteisiin vaikutuksiin, jotka liittyvät taantuvien markkinoiden liikkapomiteetin kasvuun, markkinoilta poistumisen ehkäisemiseen ja huomattavan markkinavoiman käsitteeseen. Näitä kielteisiä vaikutuksia kuvaillaan 117–124 kohdassa, ja ne on tasapainotettava tuen myönteisten vaikutusten kanssa.
- (117) Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvien mahdollisten vääristymien kartoittamiseksi ja arvioimiseksi jäsenvaltion olisi toimitettava todisteita, joiden perusteella komissio voi määrittää kyseiset tuotemerkkinat (toisin sanoen tuotteet, joihin tuensaajan toiminnan muuttuminen vaikuttaa) ja vaikutuksen piiriin kuuluvat kilpailijat ja asiakkaat/kuluttajat. Kyseessä oleva tuote on tyypillisesti investointihankkeen kattama tuote⁽⁴⁶⁾. Kun hanke koskee välituotetta, jota ei juurikaan myydä markkinoilla, kyseinen tuote voi olla myös tuotantoketjun jälkipään tuote. Merkityksellisiin tuotemerkkinoihin kuuluvat kyseinen tuote ja tuotteet, joita kuluttaja (tuotteiden ominaisuuksien, hintojen tai käyttötarkoituksen vuoksi) tai tuottaja (tuotantolaitteiden joustavuuden vuoksi) pitää sen korvaavina tuotteina.
- (118) Arvioidessaan näitä mahdollisia vääristymiä komissio soveltaa erilaisia perusteita, kuten kyseisten tuotemerkkinoiden rakenne, markkinoiden toiminta (taantuvat vai kasvavat markkinat), tuensaajayrityksen valintaprosessi, markkinoille tulon ja sieltä poistumisen esteet sekä tuotteiden erilaistaminen.
- (119) Jos yritys järjestelmällisesti tukeutuu valtiontukeen, se voi olla osoitus siitä, että yritys ei kestä kilpailua omin voimin tai että se saa kohtuutonta etua kilpailijoihin verrattuna.
- (120) Komissio erottaa kaksi pääasiallista tuotemerkkinoihin kohdistuvien mahdollisten kielteisten vaikutusten lähdettä:
- (a) tapaukset, joissa merkittävä kapasiteetin lisäys johtaa liikkapomiteettiin tai pahentaa jo olemassa olevaa liikkapomiteettia erityisesti taantuvilla markkinoilla; ja
 - (b) tapaukset, joissa tuensaajalla on huomattava markkinavoima.
- (121) Arvioidessaan, voidaanko tuen avulla luoda tai säilyttää tehottomia markkinarakenteita, komissio ottaa huomioon hankkeesta johtuvan tuotantokapasiteetin lisäyksen ja sen, onko kyse tehottomista markkinoista.
- (122) Kun kyseessä ovat kasvavat markkinat, on yleensä vähemmän syytä huoleen siitä, että tuella on kielteinen vaikutus dynaamisiin kannusteisiin tai että se kohtuuttomasti estää markkinoilta poistumista tai markkinoille tuloa.

⁽⁴⁶⁾ Investointihankkeissa, jotka liittyvät useiden erilaisten tuotteiden tuotantoon, kukin tuote on arvioitava.

- (123) Enemmän huolta aiheuttaa tilanne, jossa on kyse taantuvista markkinoista. Komissio erottaa toisistaan tapaukset, joissa markkinat ovat pitkällä aikavälillä rakenteellisesti taantuvat (eli supistuvat), ja tapaukset, joissa markkinat ovat suhteellisesti taantuvat (eli kasvavat mutta kasvu ei ylitä vertailukohteena olevaa kasvua).
- (124) Markkinoiden tehottomuutta mitataan tavanomaisesti ottamalla vertailukohdaksi ETA:n BKT kolmen edellisen vuoden ajalta ennen hankkeen aloittamista (vertailuarvo). Se voidaan mitata myös seuraavien 3–5 vuoden ennustetun kasvun perusteella. Tähän liittyviä indikaattoreita voivat olla kyseisten markkinoiden odotettu kasvu ja odotettu kapasiteetin käyttöaste sekä kapasiteetin lisäyksen todennäköinen vaikutus kilpailijoihin hintojen ja voittomarginaalien osalta.

3.2.6. Tuen myönteisten ja kielteisten vaikutusten punnitseminen (tasapainotesti)

- (125) Komissio arvioi, ovatko tuen myönteiset vaikutukset suuremmat kuin havaitut kilpailuun ja kauppaan kohdistuvat kielteiset vaikutukset. Komissio voi katsoa tuen soveltuvan sisämarkkinoille ainoastaan silloin, kun myönteiset vaikutukset ovat kielteisiä suuremmat.
- (126) Jos ehdotetulla tuella ei puututa tarkoin määriteltyyn markkinoiden toimintapuutteeseen tarkoituksenmukaisesti ja oikeasuhteisesti, kilpailua vääristävät kielteiset vaikutukset ovat yleensä suuremmat kuin tuen myönteiset vaikutukset. Tällöin komissio todennäköisesti päätelee, että ehdotettu tuki ei sovellu sisämarkkinoille.
- (127) Osana tuen myönteisten ja kielteisten vaikutusten arviointia komissio ottaa huomioon tuen vaikutuksen asetuksen (EU) N:o 1380/2013 2 artiklassa vahvistettujen ja EMKVR:ssa tarkoitettujen yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteiden saavuttamiseen. Yhteisen kalastuspolitiikan päätavoitteena on varmistaa, että kalastus- ja vesiviljelytoimet ovat ympäristön kannalta kestäviä pitkällä aikavälillä ja että niitä hoidetaan johdonmukaisesti niiden tavoitteiden kanssa, jotka koskevat taloudellisten, sosiaalisten ja työllisyyteen liittyvien etujen saavuttamista, elintarvikkeiden saatavuuden parantamista (asetuksen (EU) N:o 1380/2013 2 artiklan 1 kohta) sekä johdonmukaisuuden varmistamista unionin ympäristölainsäädännön kanssa (asetuksen (EU) N:o 1380/2013 2 artiklan 5 kohdan j alakohhta). Näiden tavoitteiden vastaisilla toimenpiteillä tuskin on myönteisiä vaikutuksia yhteisen kalastuspolitiikan kannalta, ja niillä voi olla kielteisiä vaikutuksia kilpailuun ja kauppaan, koska alan yritykset kilpailevat rajallisista luonnonvaroista. Tästä syystä tällaisten toimenpiteiden punninnan päätyminen positiiviseksi on epätodennäköistä. Komissio kiinnittää tässä yhteydessä erityistä huomiota kalastuskapasiteetin kasvun, liikakalastuksen ja pyyntiponnistuksen siirtämisen riskiin sekä kalastuskapasiteetin ja käytettävissä olevien kalastusmahdollisuuksien väliseen tasapainoon.
- (128) Jos tuki täyttää I osan 2 luvun 2.3 jaksossa, II osan 1 luvun 1.1, 1.2 1.3, 1.4 ja 1.5 jaksossa sekä II osan 2 luvun 2.2. jaksossa vahvistetut edellytykset, komissio katsoo periaatteessa, että jäsenvaltioiden väliseen kilpailuun ja kauppaan kohdistuvat kielteiset vaikutukset jäävät mahdollisimman pieniksi, koska tuki vaikuttaa myönteisesti kalastus- ja vesiviljelyalaan.
- (129) Jos valtiontukea osarahoitetaan EMKVR-asetuksen nojalla, komissio katsoo, että myönteiset vaikutukset on näytetty toteen.
- (130) Tuella, jolla edistetään säilyttämistavoitetta poistamalla asteittain nykyiset yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjen nojalla sallitut poikkeukset (esimerkiksi poikkeukset purkamisvelvoitteesta), katsotaan olevan myönteinen vaikutus yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteisiin.
- (131) Komissio katsoo myös, että tuki vaikuttaa myönteisesti yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteisiin, jos sillä tuetaan ympäristöpolitiikan tavoitteita ja se voidaan yhdistää säilyttämistoimiin sen myötä, että sillä edistetään ympäristön hyvää tilaa, pannaan täytäntöön ja seurataan suojeltuja merialueita, toteutetaan toimia jokien esteettömyyden palauttamiseksi vesipuitedirektiivin 2000/60/EY⁽⁴⁷⁾ nojalla tai pyydysten/muovien osalta direktiivin (EU) 2019/904⁽⁴⁸⁾ nojalla tai otetaan käyttöön Natura 2000 -alueita koskevia, hankkeiden toteuttamisjärjestyksen sisältävän toimintasuunnitelman mukaisia toimenpiteitä.

⁽⁴⁷⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY, annettu 23 lokakuuta 2000, yhteisön vesipolitiikan puitteista (EYVL L 327, 22.12.2000, s. 1).

⁽⁴⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/904, annettu 5 päivänä kesäkuuta 2019, tiettyjen muovituotteiden ympäristövaikutuksen vähentämisestä (EUVL L 155, 12.6.2019, s. 1).

- (132) Tässä punninnassa komissio kiinnittää erityisesti huomiota asetuksen (EU) 2020/852 3 artiklaan, mukaan lukien ”ei merkittävää haittaa” -periaate, tai muihin vastaaviin arviointitapoihin, jollainen on esimerkiksi asetuksen (EU) N:o 1380/2013 2 artiklan 3 kohdan mukainen merikalastuksenhoitoon sovellettava ekosysteemilähtöinen lähestymistapa. Yhteinen kalastuspolitiikka koostuu säädöksistä, joissa vahvistetaan kokonaisvaltainen kalastuksen hallintokehys, joka edellyttää tasapainoa ekologisten, sosiaalisten ja taloudellisten kestävyyskriteerien välillä.
- (133) Lisäksi komissio voi tarvittaessa ottaa huomioon myös sen, onko ehdotetulla tuella muita myönteisiä tai kielteisiä vaikutuksia. Jos tällaiset muut laajemmat myönteiset vaikutukset kuvastavat unionipolitiikan tavoitteita, joita sisältyy esimerkiksi Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan, kestävä sininen talous ⁽⁴⁹⁾ mukaan lukien, Pellolta pöytään -strategiaan ⁽⁵⁰⁾, kiertotalouden toimintasuunnitelmaan ⁽⁵¹⁾, biodiversiteettistrategiaan ⁽⁵²⁾, EU:n toimintasuunnitelmaan ”Kohti ilman, veden ja maaperän saasteettomuutta” ⁽⁵³⁾, strategiaan ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi ⁽⁵⁴⁾ tai jotka liittyvät energiatehokkuuteen ⁽⁵⁵⁾ tai tiedonantoon *Euroopan digitaalista tulevaisuutta rakentamassa* ⁽⁵⁶⁾, tällaisen unionipolitiikan mukaisella tuella voidaan jo lähtökohtaisesti katsoa olevan laajempia myönteisiä vaikutuksia.
- (134) Sitä vastoin tuki todennäköisesti vaarantaa yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteiden toteutumisen, jos sillä edistetään kalastuskapasiteetin kasvua tai se voi aiheuttaa liikakalastusta tai liikakalastukseen mahdollisesti johtavaa pyyntiponnistuksen siirtämistä (ks. suuntaviivojen 4 kohta). Ottaen huomioon oikeudelliset ja taloudelliset olosuhteet kalastusalalla, jolla yritykset kilpailevat rajallisista luonnonvaroista, toimenpiteet tuskin saavat positiivista tulosta tasapainotestissä, jos niillä on periaatteessa haitallisina pidettäviä vaikutuksia.
- (135) Näissä suuntaviivoissa nimenomaisesti tarkoitettua tukea lukuun ottamatta tasapainotesti tuskin on positiivinen sellaisten periaatteessa haitallisina pidettävien tukitoimenpiteiden osalta,
- (a) joilla lisätään kalastusalueen kalastuskapasiteettia;
- (b) jotka liittyvät sellaisten laitteiden hankkimiseen, jotka parantavat kalastusalueen kykyä löytää kalaa;
- (c) jotka liittyvät uusien kalastusalueiden rakentamiseen, hankkimiseen tai tuontiin;

⁽⁴⁹⁾ Asetuksen (EU) 2021/1139 2 artiklan 15 alakohdan mukaan ”kestävällä sinisellä taloudella” tarkoitetaan kaikkea sellaista alakohtaista ja monialaista taloudellista toimintaa kaikkialla sisämarkkinoilla, joka liittyy valtameriin, meriin, rannikkoihin ja sisävesiin niin unionin saarialueilla ja syrjäisimmillä alueilla kuin sisämaavaltioissa, mukaan lukien nopeasti kehittyvät alat sekä markkinattomat tavarat ja palvelut, ja jolla pyritään varmistamaan ympäristöön liittyvä, sosiaalinen sekä taloudellinen kestävyys pitkällä aikavälillä ja joka on johdonmukaista kestävä kehityksen tavoitteiden ja erityisesti kestävä kehityksen tavoitteen 14 kanssa sekä unionin ympäristölainsäädännön kanssa. Ks. myös komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaaliskomitealle ja alueiden komitealle: *Uusi lähestymistapa kestävään siniseen talouteen EU:ssa – EU:n sinisen talouden muuttaminen kestävä tulevaisuuden varmistamiseksi* (COM/2021/240 final).

⁽⁵⁰⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaaliskomitealle ja alueiden komitealle: *Pellolta pöytään -strategia oikeudenmukaista, terveyttä edistävää ja ympäristöä säästävää elintarvikkejärjestelmää varten* (COM/2020/381 final).

⁽⁵¹⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaaliskomitealle ja alueiden komitealle: *Uusi kiertotalouden toimintasuunnitelma – Puhtaamman ja kilpailukykyisemmän Euroopan puolesta* (COM/2020/98 final).

⁽⁵²⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaaliskomitealle ja alueiden komitealle: *Vuoteen 2030 ulottuva EU:n biodiversiteettistrategia – Luonto takaisin osaksi elämäämme* (COM/2020/380 final).

⁽⁵³⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaaliskomitealle ja alueiden komitealle: *Terve maapallo kaikille – EU:n toimintasuunnitelma ”Kohti ilman, veden ja maaperän saasteettomuutta”* (COM(2021) 400 final).

⁽⁵⁴⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaaliskomitealle ja alueiden komitealle: *EU:n strategia ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi* (COM(2013)0216 final).

⁽⁵⁵⁾ Erityisesti energiatehokkuus etusijalle -periaatteen osalta, joka esitetään direktiivin 2012/27/EU 1 artiklan 1 kohdassa, sellaisena kuin se on muutettuna energiatehokkuudesta annetun direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta 11 päivänä joulukuuta 2018 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2018/2002 (EUVL L 328, 21.12.2018, s. 210).

⁽⁵⁶⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaaliskomitealle ja alueiden komitealle: *Euroopan digitaalista tulevaisuutta rakentamassa* (COM(2020)67 final).

- (d) jotka liittyvät kalastusalusten siirtämiseen tai lippuvaltion vaihtamiseen kolmansiin maihin, mukaan lukien yhteisyritysten perustaminen kolmansien maiden kumppaneiden kanssa;
- (e) jotka liittyvät kalastustoiminnan väliaikaiseen ja pysyvään lopettamiseen;
- (f) jotka liittyvät koekalastukseen;
- (g) jotka liittyvät yrityksen omistuksen siirtämiseen;
- (h) jotka liittyvät suoriin istutuksiin, elleivät kyseessä ole koeistutukset;
- (i) jotka liittyvät uusien satamien tai uusien huutokauppahallien rakentamiseen, lukuun ottamatta uusia purkupaikkoja;
- (j) jotka liittyvät markkinoiden interventiomekanismeihin, joiden tarkoituksena on tarjonnan vähentämiseksi vetää kalastus- tai vesiviljelytuotteita markkinoilta väliaikaisesti tai pysyvästi, jotta voidaan estää hintojen lasku tai ajaa hintoja ylös, ja jotka eivät ole asetuksen (EU) N:o 1379/2013 30 ja 31 artiklan mukaisia;
- (k) jotka liittyvät kalastusaluksilla tehtäviin investointeihin, jotka ovat tarpeen tukihakemuksen jättämisen ajankohtana voimassa olevan unionin oikeuden vaatimusten täyttämiseksi, mukaan lukien alueellisiin kalastusjärjestöihin liittyvien unionin velvoitteiden mukaiset vaatimukset;
- (l) jotka liittyvät investointeihin kalastusaluksilla, jotka ovat harjoittaneet kalastustoimintaa vähemmän kuin 60 päivää tukihakemuksen jättämivuotta edeltävinä kahtena kalenterivuotena; tai
- (m) jotka liittyvät kalastusaluksen päämoottorin tai apumoottorin korvaamiseen tai nykyaikaistamiseen.

(136) Tasapainotesti tuskin on positiivinen sellaisten tukitoimenpiteiden osalta,

- (a) jotka eivät sisällä takeita siitä, että valtiontuen hakija noudattaa yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjä ja tekee näin hankkeen koko täytäntöönpanokauden ajan ja viiden vuoden ajan siitä, kun loppumaksu on suoritettu yritykselle, tai jos hakemusta ei vaadita, on toteutettu vastaava toimi, joka tarjoaa vastaavat takeet; ja
- (b) joissa ei määrätä, että jos tukihakemus on jätetty asetuksen (EU) 2022/2473 32–39 artiklan nojalla ja jos tuensaajayritys ei ole, sen mukaan kuin toimivaltainen viranomainen määrittää, noudattanut a alakohdassa esitettyjä vaatimuksia tai on syyllistynyt yhteen tai useampaan direktiivin 2008/99/EY⁽⁵⁷⁾ 3 ja 4 artiklassa säädetyistä ympäristörikkomuksista a alakohdassa tarkoitetuilla ajanjaksoilla, se ei täytä tuen hakemisen kriteereitä ja sen on maksettava tuki takaisin suhteessa noudattamatta jättämiseen tai rikkomukseen.

(137) Edellä 136 kohdassa vahvistettuja säännöksiä ei sovelleta

- tukeen, joka täyttää näiden suuntaviivojen II osan 1 luvun 1.1 jaksossa esitetyt erityisedellytykset, tai
- näiden suuntaviivojen II osan 1 luvun 1.3 jaksossa esitettyyn vesiviljelyalan eläntautien ennaltaehkäisystä, valvonnasta ja hävittämisestä aiheutuneisiin kustannuksiin tarkoitettuun tukeen.

(138) Kun kyseessä ovat näiden suuntaviivojen I osan 2 luvun 2.1.2 ja 2.2 jaksossa ja 2.3 jakson (24) kohdassa, II osan 2 luvun 2.1 ja 2.3 jaksossa sekä 3 luvussa tarkoitetut tukimuodot, komissio punnitsee tukitoimenpiteen todettuja kielteisiä vaikutuksia kilpailuun ja kaupankäynnin edellytyksiin suhteessa suunnitellun tuen myönteisiin vaikutuksiin tuettuun taloudelliseen toimintaan, mukaan lukien se, miten tukitoimenpide edistää yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteita ja EMKVR:n tavoitteita yhteisen kalastuspolitiikan puitteissa.

⁽⁵⁷⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/99/EY, annettu 19 päivänä marraskuuta 2008, ympäristönsuojelusta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 328, 6.12.2008, s. 28).

II OSA

TUKIMUODOT

1 luku

1. TUKI RISKIN- JA KRIISINHALLINTAAN

1.1. Tuki luonnonmullistusten tai poikkeuksellisten tapahtumien aiheuttamien vahinkojen korvaamiseksi

- (139) Komissio katsoo, että luonnonmullistusten tai poikkeuksellisten tapahtumien aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen tarkoitettu tuki soveltuu SEUT-sopimuksen 107 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti sisämarkkinoille, jos se on I osan 3 luvussa vahvistettujen periaatteiden ja tässä jaksossa vahvistettujen erityisedellytysten mukaista.
- (140) SEUT-sopimuksen 107 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen luonnonmullistukset ja poikkeukselliset tapahtumat ovat poikkeuksia 107 artiklan 1 kohdassa määrätystä yleisperiaatteesta, jonka mukaan sisämarkkinoilla ei saa myöntää valtiontukea. Sen vuoksi komissio on johdonmukaisesti katsonut, että näitä käsitteitä on tulkittava rajoittavasti. Euroopan unionin tuomioistuin on vahvistanut tämän tulkinnan ⁽⁵⁸⁾.
- (141) Tähän mennessä kalastus- ja vesiviljelyalalle myönnetyn valtiontuen osalta komissio on hyväksynyt, että epätavallisen voimakkaat myrskyt ja tulvat, erityisesti jokien ja järvien tulvimisen aiheuttamat tulvat, voidaan katsoa luonnonmullistuksiksi. Lisäksi asetuksen (EU) 2022/2473 mukaisesti on mahdollista soveltaa ryhmäpoikkeusta myös seuraaventyypisiin luonnonmullistuksiin: maanjäristykset, lumivyöryt, maanvyöryt, tulvat, pyörremyrskyt, hurrikaanit, tulivuorenpurkaukset sekä luonnollisesti syttyneet metsä- ja maastopalot.
- (142) Komissio on hyväksynyt muun muassa seuraavat tapahtumat poikkeuksellisiksi tapahtumiksi kalastus- ja vesiviljelyalan ulkopuolisissa tapauksissa: sodat, sisäiset levottomuudet, lakot sekä tietyin varauksin ja tapahtuman laajuudesta riippuen myös vakavat teollisuus- ja ydinonnettomuudet sekä tulipalot, jotka aiheuttavat laajoja vahinkoja. Eläintaudin puhkeamista tai kasvintuhoojan esiintymistä ei yleisesti ottaen pidetä poikkeuksellisena tapahtumana.
- (143) Komissio arvioi SEUT-sopimuksen 107 artiklan 2 kohdan b alakohdan nojalla myönnettäviä valtiontukia koskevat ehdotukset edelleen tapauskohtaisesti ja ottaa tässä yhteydessä huomioon aikaisemmin noudattamansa käytännön.
- (144) Tämän jakson nojalla myönnettävän tuen on lisäksi täytettävä seuraavat edellytykset:
- (a) jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on virallisesti tunnustanut, että tapahtuma on luonteeltaan luonnonmullistus tai poikkeuksellinen tapahtuma; ja
 - (b) luonnonmullistuksen tai poikkeuksellisen tapahtuman ja yrityksen kärsimien vahinkojen välillä on suora syy-seuraussuhde.
- (145) Jäsenvaltio voi tarvittaessa vahvistaa etukäteen kriteerit, joiden perusteella 144 kohdan a alakohdassa tarkoitettu virallinen toteaminen katsotaan tapahtuneeksi.
- (146) Tuki on maksettava suoraan kyseiselle yritykselle tai tuottajaryhmälle tai -organisaatiolle, jonka jäsen kyseinen yritys on. Jos tuki maksetaan tuottajaryhmälle tai -organisaatiolle, tuen määrä ei saa ylittää määrää, joka kyseiselle yritykselle olisi voitu myöntää.
- (147) Tukijärjestelmä on otettava käyttöön kolmen vuoden kuluessa tapahtuman päivämäärästä, ja tuki on maksettava neljän vuoden kuluessa kyseisestä päivämäärästä. Tästä säännöstä poiketen komissio hyväksyy asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa tietyn luonnonmullistuksen tai poikkeuksellisen tapahtuman osalta erikseen ilmoitetun tuen esimerkiksi silloin, kun syynä on tapahtuman luonne ja/tai laajuus taikka vahingon vasta myöhemmin ilmenevä tai jatkuva luonne.

⁽⁵⁸⁾ Ks. tuomio asiassa C-73/03, Espanja v. komissio, 11.11.2004, ECLI:EU:C:2004:711, 36 kohta; ja tuomio yhdistetyissä asioissa C-346/03 ja C-529/03, Giuseppe Atzeni ym., 23.2.2006, ECLI:EU:C:2006:130, 79 kohta.

- (148) Nopean kriisinhallinnan helpottamiseksi komissio sallii ennalta varautumista varten perustetut puitetukijärjestelmät, joiden tavoitteena on korvata epätavallisen voimakasta myrskyistä, tulvista, lumivyöryistä, maanvyöryistä, pyörremyrskyistä, hurrikaaneista, tulivuorenpurkauksista sekä luonnollisesti syttyneistä metsä- ja maastopaloista aiheutuneet vahingot, edellyttäen että tuen myöntämisedellytykset kuvataan selkeästi. Jäsenvaltion on tällaisissa tapauksissa noudatettava 345 kohdan mukaista raportointivelvollisuutta.
- (149) Komissiolle on erikseen ilmoitettava kaikista tuista, jotka myönnetään muuntotyyppisten luonnonmullistusten, joita ei mainita 141 kohdassa, aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen ja poikkeuksellisten tapahtumien aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen.
- (150) Tukikelpoisia kustannuksia ovat luonnonmullistuksen tai poikkeuksellisen tapahtuman suorana seurauksena aiheutuneet vahingot, jotka joko viranomaisen, tuen myöntävän viranomaisen hyväksymä riippumaton asiantuntija tai vakuutusyhtiö on arvioinut.
- (151) Tällaisia vahinkoja voivat olla esimerkiksi seuraavat:
- (a) rakennusten, laitteiden, koneiden, varastojen ja tuotantovälineiden kaltaisen omaisuuserän kärsimät aineelliset vahingot; ja
 - (b) tulonmenetykset, jotka ovat aiheutuneet kalastus- tai vesiviljelytuotannon tai tuotantovälineiden tuhoutumisesta kokonaan tai osittain.
- (152) Vahinko on laskettava erikseen kullekin yksittäiselle tuensaajalle.
- (153) Aineellisten vahinkojen laskennan on perustuttava korjauskustannuksiin tai kyseisen omaisuuserän taloudelliseen arvoon ennen luonnonmullistusta tai poikkeuksellista tapahtumaa. Vahingon arvo ei saa ylittää korjauskustannuksia tai luonnonmullistuksen tai poikkeuksellisen tapahtuman aiheuttamaa markkina-arvon laskua, toisin sanoen omaisuuserällä välittömästi ennen luonnonmullistusta tai poikkeuksellista tapahtumaa olleen arvon ja välittömästi sen jälkeen olevan arvon välistä eroa.
- (154) Tulonmenetys lasketaan seuraavasti:
- (a) sinä vuonna, jona poikkeuksellinen tapahtuma tai luonnonmullistus tapahtui, tai jokaisena seuraavana vuonna, johon tuotantovälineiden täydellinen tai osittainen tuhoutuminen vaikutti, tuotettujen kalastus- ja vesiviljelytuotteiden määrä kerrottuna kyseisen vuoden aikana saadulla keskimääräisellä myyntihinnalla
vähennetään
 - (b) kalastus- ja vesiviljelytuotteiden keskimääräisestä vuosituotannosta, joka on tuotettu kolmen vuoden ajanjaksolla ennen luonnonmullistusta tai poikkeuksellista tapahtumaa, tai luonnonmullistusta tai poikkeuksellista tapahtumaa edeltävään viisivuotiskauteen perustuvan kolmen vuoden keskimääräisestä tuotannosta, laskettuna ilman korkeinta ja alinta määrää, kumpikin kerrottuna saadulla keskimääräisellä myyntihinnalla.
- (155) Kyseiseen määrään voidaan lisätä muut luonnonmullistuksesta tai poikkeuksellisesta tapahtumasta tuensaajayritykselle aiheutuneet kustannukset, ja siitä on vähennettävä mahdolliset kustannukset, jotka eivät johdu luonnonmullistuksesta tai poikkeuksellisesta tapahtumasta ja jotka olisivat muutoinkin aiheutuneet tuensaajayritykselle.
- (156) Komissio voi hyväksyä muita vahinkojen laskentatapoja, jos se katsoo, että ne ovat edustavia, eivät perustu epätavallisen suuriin saaliisiin tai tuotoksiin eivätkä johda tuensaajayritysten saamiin liiallisiin korvauksiin.
- (157) Jos pk-yritys on perustettu alle kolme vuotta ennen tapahtuman päivämäärää, 154 kohdan b alakohdassa tarkoitettua kolmen tai viiden vuoden ajanjakson katsotaan viittaavan sellaisen keskivertoyrityksen tuottamaan ja myymään määrään, joka on hakijan kanssa samansuuruisen eli mikroyrityksen, pienyrityksen tai keskisuuren yrityksen ja toimii kansallisella tai alueellisella alalla, johon luonnonmullistus tai muu poikkeuksellinen tapahtuma vaikutti.

(158) Tuki ja muut maksut, joita on saatu vahingon korvaamiseksi, mukaan lukien vakuutus sopimusten perusteella saadut maksut, saavat olla enintään 100 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista.

1.2. **Tuki luonnonmullistukseen rinnastettavissa olevien epäsuotuisien sääolojen aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen**

(159) Komissio katsoo, että luonnonmullistukseen rinnastettavissa olevien epäsuotuisien sääolojen aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen tarkoitettu tuki soveltuu SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti sisämarkkinoille, jos se on I osan 3 luvussa vahvistettujen periaatteiden ja tässä jaksossa vahvistettujen erityisedellytysten mukaista.

(160) Tukea luonnonmullistukseen rinnastettavissa olevien epäsuotuisien sääolojen aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen pidetään sopivana välineenä, jolla voidaan auttaa yrityksiä toipumaan tällaisista vahingoista ja edistää taloudellisen toiminnan tai tietyn talousalueen kehitystä muuttamatta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla edellyttäen, että tuki on tässä jaksossa vahvistettujen edellytysten mukainen.

(161) Kalastus- ja vesiviljelyalalle myönnetyn valtiontuen osalta komissio on tähän mennessä hyväksynyt, että myrskyt, poikkeuksellisen korkeita aaltoja aiheuttavat tuulenpuuskat, rankkasateet, jatkuvat sateet, tulvat sekä pidempään poikkeuksellisen korkeina pysyttelevät veden lämpötilat voidaan katsoa luonnonmullistukseen rinnastettavissa oleviksi epäsuotuisiksi sääoloiksi. Lisäksi asetuksen (EU) 2022/2473 mukaisesti on mahdollista soveltaa ryhmäpoikkeusta myös seuraavantyyppisiin epäsuotuisiin sääoloihin: halla, myrskyt, rakeet, jää, rankkasateet, jatkuvat sateet ja kova kuivuus.

(162) Komissio arvioi luonnonmullistukseen rinnastettavissa olevien epäsuotuisien sääolojen aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen tarkoitettua tuen myöntämistä koskevat ehdotukset edelleen tapauskohtaisesti ja ottaa tässä yhteydessä huomioon aikaisemmin noudattamansa käytännön.

(163) Tämän jakson nojalla myönnettävän tuen on lisäksi täytettävä seuraavat edellytykset:

- (a) luonnonmullistukseen rinnastettavissa olevien epäsuotuisien sääolojen aiheuttamien vahinkojen korvaamiseksi vahingon määrän on oltava yli 30 prosenttia keskimääräisestä vuosituotannosta, joka on laskettu kolmen kalenterivuoden ajanjaksolta ennen epäsuotuisia sääoloja, tai luonnonmullistukseen rinnastettavissa olevia epäsuotuisia sääoloja edeltäneeseen viisivuotiskauteen perustuvan kolmen vuoden keskimäärästä, joka on laskettu ilman korkeinta ja alinta määrää;
- (b) luonnonmullistukseen rinnastettavissa olevien epäsuotuisien sääolojen ja yrityksen kärsimien vahinkojen välillä on oltava suora syy-seuraussuhde;
- (c) jos kyseessä ovat luonnonmullistukseen rinnastettavissa olevien epäsuotuisien sääolojen aiheuttamat menetykset, jotka olisi voitu kattaa asetuksen (EU) 2021/1139 kautta rahoitetuista keskinäisistä rahastoista, jäsenvaltion on perusteltava, miksi se aikoo myöntää tukea sen sijaan, että maksettaisiin rahallinen korvaus tällaisista keskinäisistä rahastoista.

(164) Tuki on maksettava suoraan kyseiselle yritykselle tai tuottajaryhmälle tai -organisaatiolle, jonka jäsen kyseinen yritys on. Jos tuki maksetaan tuottajaryhmälle tai -organisaatiolle, tuen määrä ei saa ylittää määrää, joka kyseiselle yritykselle olisi voitu myöntää.

(165) Tukijärjestelmät, jotka liittyvät luonnonmullistukseen rinnastettavissa oleviin epäsuotuisiin sääoloihin, on otettava käyttöön kolmen vuoden kuluessa tapahtuman päivämäärästä. Tuki on maksettava neljän vuoden kuluessa kyseisestä päivämäärästä.

(166) Nopean kriisinhallinnan helpottamiseksi komissio sallii ennalta varautumista varten perustetut puitetukijärjestelmät, joiden tavoitteena on korvata luonnonmullistukseen rinnastettavissa olevien epäsuotuisien sääolojen aiheuttamat vahingot, edellyttäen että tuen myöntämisedellytykset kuvataan selkeästi. Jäsenvaltion on tällaisissa tapauksissa noudatettava 345 kohdan mukaista raportointivelvollisuutta.

- (167) Komissiolle on erikseen ilmoitettava kaikista tuista, jotka myönnetään muuntuyppisten luonnonmullistukseen rinnastettavissa olevien epäsuotuisien sääolojen, joita ei mainita 161 kohdassa, aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen.
- (168) Tukielpoisia kustannuksia ovat luonnonmullistukseen rinnastettavissa olevien epäsuotuisien sääolojen suorana seurauksena aiheutuneiden sellaisten vahinkojen kustannukset, jotka joko viranomaisen, tuen myöntävän viranomaisen hyväksymä riippumaton asiantuntija tai vakuutusyhtiö on arvioinut.
- (169) Tällaisia vahinkoja voivat olla esimerkiksi seuraavat:
- (a) omaisuuserälle (kuten kiinteistöille, aluksille, laitteille, koneille, varastoille ja tuotantovälineille) aiheutuneet aineelliset vahingot; ja
 - (b) tulonmenetykset, jotka ovat aiheutuneet kalastus- tai vesiviljelytuotannon tai tuotantovälineiden tuhoutumisesta kokonaan tai osittain.
- (170) Vahinko on laskettava erikseen kullekin yksittäiselle tuensaajalle.
- (171) Omaisuuserälle aiheutuneiden aineellisten vahinkojen tapauksessa vahingon aiheuttaman tulonmenetyksen on oltava yli 30 prosenttia keskimääräisestä vuosituotannosta, joka on laskettu kyseisiä epäsuotuisia sääoloja edeltäneiden kolmen vuoden ajanjaksolta, tai kyseisiä luonnonmullistukseen rinnastettavissa olevia epäsuotuisia sääoloja edeltäneeseen viisivuotiskauteen perustuvan kolmen vuoden keskimäärästä, joka on laskettu ilman korkeinta ja alinta määrää.
- (172) Aineellisten vahinkojen laskennan on perustuttava korjauskustannuksiin tai kyseisellä omaisuuserällä ennen luonnonmullistukseen rinnastettavissa olevan epäsuotuisan sääolon esiintymistä olleeseen taloudelliseen arvoon. Vahingon arvo ei saa ylittää korjauskustannuksia tai luonnonmullistukseen rinnastettavissa olevien epäsuotuisien sääolojen aiheuttamaa markkina-arvon laskua, toisin sanoen omaisuuserällä välittömästi ennen luonnonmullistukseen rinnastettavissa olevien epäsuotuisien sääolojen tapahtumista olleen arvon ja välittömästi sen jälkeen olevan arvon välistä eroa.
- (173) Tulonmenetys lasketaan seuraavasti:
- (a) sinä vuonna, jona luonnonmullistukseen rinnastettavissa oleva epäsuotuinen sääolo esiintyi, tai kunakin seuraavana vuonna, johon tuotantovälineiden osittainen tai täydellinen tuhoutuminen vaikuttaa, tuotettujen kalastus- ja vesiviljelytuotteiden määrä kerrottuna kyseisen vuoden aikana saadulla keskimääräisellä myyntihinnalla vähennetään
 - (b) kalastus- ja vesiviljelytuotteiden keskimääräisestä vuosituotannosta, joka on tuotettu kolmen vuoden ajanjaksolla ennen luonnonmullistukseen rinnastettavissa olevien epäsuotuisien sääolojen esiintymistä, tai luonnonmullistukseen rinnastettavissa olevien epäsuotuisien sääolojen esiintymistä edeltävään viisivuotiskauteen perustuvan kolmen vuoden keskimääräisestä tuotannosta, joka on laskettu ilman korkeinta ja alinta määrää, kumpikin kerrottuna saadulla keskimääräisellä myyntihinnalla.
- (174) Kyseiseen määrään voidaan lisätä muut kyseisistä luonnonmullistukseen rinnastettavissa olevista epäsuotuisista sääoloista tuensaajaryitykselle aiheutuneet kustannukset, ja siitä on vähennettävä mahdolliset kustannukset, jotka eivät johdu luonnonmullistukseen rinnastettavissa olevista epäsuotuisista sääoloista ja jotka olisivat muutoinkin aiheutuneet tuensaajalle.
- (175) Komissio voi hyväksyä muita vahinkojen laskentatapoja, jos se katsoo, että ne ovat edustavia, eivät perustu epätavallisen suuriin saaliisiin tai tuotoksiin eivätkä johda tuensaajien saamiin liiallisiin korvauksiin.
- (176) Jos pk-yritys on perustettu alle kolme vuotta ennen luonnonmullistukseen rinnastettavissa olevien epäsuotuisien sääolojen tapahtumispäivää, 163 kohdan a alakohdassa, 171 kohdassa ja 173 kohdan b alakohdassa tarkoitettua kolmen tai viiden vuoden ajanjakson katsotaan viittaavan sellaisen keskivertoyrityksen tuottamaan ja myymään määrään, joka on hakijan kanssa samansuuruinen eli mikroyritys, pienyritys tai keski-suuri yritys ja toimii kansallisella tai alueellisella alalla, johon luonnonmullistukseen rinnastettavissa olevat epäsuotuisat sääolot vaikuttivat.

(177) Tuki ja muut maksut, joita on saatu vahingon korvaamiseksi, mukaan lukien vakuutus sopimusten perusteella saadut maksut, saavat olla enintään 100 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista.

1.3. Tuki vesiviljelyalan eläintautien sekä haitallisten vieraslajien ennaltaehkäisystä, valvonnasta ja hävittämisestä aiheutuviin kustannuksiin sekä tuki kyseisistä eläintaudeista ja vieraslajeista aiheutuneiden vahinkojen korvaamiseen

(178) Komissio katsoo, että tuki vesiviljelyalan eläintautien sekä haitallisten vieraslajien ennaltaehkäisystä, valvonnasta ja hävittämisestä aiheutuviin kustannuksiin, sekä tuki kyseisistä eläintaudeista ja vieraslajeista aiheutuneiden vahinkojen korvaamiseen soveltuvat SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti sisämarkkinoille, jos se on I osan 3 luvussa vahvistettujen periaatteiden ja tässä jaksossa vahvistettujen erityisedellytysten mukaista.

(179) Tukea vesiviljelyalan eläintautien sekä haitallisten vieraslajien ennaltaehkäisystä, valvonnasta ja hävittämisestä aiheutuviin kustannuksiin sekä tukea kyseisistä eläintaudeista ja vieraslajeista aiheutuneiden vahinkojen korvaamiseen pidetään sopivana välineenä, jolla voidaan auttaa yrityksiä käsittelemään kyseisten uhkien aiheuttamia riskejä ja edistää taloudellisen toiminnan tai tietyn talousalueen kehitystä muuttamatta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla, edellyttäen että tuki on tässä jaksossa vahvistettujen edellytysten mukainen.

(180) Tämän jakson mukaista tukea voidaan myöntää ainoastaan

(a) sellaisten eläintautien tai haitallisten vieraslajien osalta, joita varten on olemassa unionin tai kansallisten lakien, asetusten tai hallinnollisten toimenpiteiden muodossa vahvistetut säännökset; ja

(b) osana

(i) unionin, kansallisen tai alueellisen tason julkista ohjelmaa, joka koskee eläintaudin ennaltaehkäisyä, valvontaa tai hävittämistä; tai

(ii) toimivaltaisen kansallisen viranomaisen määräämiä kiireellisiä toimenpiteitä; tai

(iii) haitallisten vieraslajien hävittämiseksi tai leviämisen estämiseksi toteutettavia toimenpiteitä, jotka pannaan täytäntöön asetuksen (EU) N:o 1143/2014 mukaisesti.

(181) Edellä 180 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen ohjelmien ja toimenpiteiden on sisällettävä kuvaus asianomaisista ennaltaehkäisyä, valvontaa tai hävittämistä koskevista toimenpiteistä.

(182) Tuki ei saa koskea toimenpiteitä, joiden osalta unionin lainsäädännössä säädetään, että kyseisten toimenpiteiden kustannuksista vastaa tuensaajayritys, jollei kyseisten tukitoimenpiteiden kustannuksia voida korvata kokonaan tuensaajayrityksiltä perittävillä pakollisilla maksuilla.

(183) Tuki on maksettava suoraan kyseiselle yritykselle tai tuottajaryhmälle tai -organisaatiolle, jonka jäsen kyseinen yritys on. Jos tuki maksetaan tuottajaryhmälle tai -organisaatiolle, tuen määrä ei saa ylittää määrää, joka kyseiselle yritykselle olisi voitu myöntää.

(184) Yksittäistä tukea ei saisi myöntää, jos todetaan, että eläintaudin tai haitallisen vieraslajin esiintyminen johtui tuensaajayrityksen tahallisista toimista tai laiminlyönnistä.

(185) Eläintautien osalta tukea voidaan myöntää seuraavien osalta:

(a) vesieläinten taudit, jotka luetellaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 ⁽⁵⁹⁾ 5 artiklan 1 kohdassa tai jotka sisältyvät Maailman eläintautijärjestön vesieläinten terveyttä koskevassa säännöstössä ⁽⁶⁰⁾ olevaan eläintautien luetteloon;

⁽⁵⁹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/429, annettu 9 päivänä maaliskuuta 2016, tarttuvista eläintaudeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta ("eläinterveys säännöstö") (EUVL L 84, 31.3.2016, s. 1).

⁽⁶⁰⁾ Ks. <https://www.oie.int/en/what-we-do/standards/codes-and-manuals/aquatic-code-online-access/>.

- (b) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/690 ⁽⁶¹⁾ liitteessä III olevassa 2 kohdassa luetellut vesieläinten zoonoosit;
- (c) uudet taudit, jotka ovat asetuksen (EU) 2016/429 6 artiklan 2 kohdassa säädettyjen edellytysten mukaiset;
- (d) muut kuin asetuksen (EU) 2016/429 9 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettut taudit, jotka ovat mainitun asetuksen 226 artiklassa vahvistettujen perusteiden mukaiset.
- (186) Tukijärjestelmät on perustettava kolmen vuoden kuluessa päivästä, jona eläintaudista tai haitallisesta vieraslajista aiheutui kustannuksia tai vahinkoa. Tuki on maksettava neljän vuoden kuluessa kyseisestä päivästä. Kyseisiä edellytyksiä ei sovelleta kustannuksiin, jotka aiheutuvat ennaltaehkäisemistarkoituksista, kuten 188 kohdassa esitetään.
- (187) Komissio aikoo nopean kriisinhallinnan helpottamiseksi sallia ennalta varautumista varten perustetut puitetukijärjestelmät siinä tapauksessa, että edellytykset, joiden täyttyessä tukea voidaan myöntää, on kuvattu selkeästi. Jäsenvaltion on tällaisissa tapauksissa noudatettava 345 kohdan mukaista raportointivelvollisuutta.
- (188) Tuki voi kattaa seuraavat tukikelpoiset kustannukset, myös ennaltaehkäisemistarkoituksiin:
- (a) terveystarkastukset, analyysit, testit ja muut seulontatoimenpiteet;
- (b) bioturvaamistoimenpiteiden parantaminen;
- (c) rokotteiden, lääkkeiden ja eläinten hoidossa tarvittavien aineiden hankinta, varastointi, annostelu ja jakelu;
- (d) sellaisten suojat tuotteiden tai -laitteiden hankinta, varastointi, käyttöönotto ja jakelu, joilla pyritään hävittämään haitallisia vieraslajieläimiä;
- (e) eläinten teurastaminen, lopettaminen ja hävittäminen;
- (f) eläintuotteiden ja eläimiin liittyvien tuotteiden hävittäminen;
- (g) tilojen ja varusteiden puhdistus, desinfiointi tai käsittely tuholaistorjunta-aineella;
- (h) eläinten teurastamisesta, lopettamisesta tai hävittämisestä sekä eläinten, eläintuotteiden ja eläimiin liittyvien tuotteiden hävittämisestä aiheutunut vahinko.
- (189) Tuki 188 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin on myönnettävä luontoissuorituksena ja maksettava terveystarkastusten, analyysien, testien ja muiden seulontatoimenpiteiden tarjoajalle, jollei tuensaajayrityksellä jo ole omia valmiuksia näihin tarkoituksiin.
- (190) Kun kyseessä on 188 kohdan h alakohdassa tarkoitettu tuki eläintautien tai haitallisten vieraslajien aiheuttamien vahinkojen korvaamiseksi, korvaus on laskettava suhteessa seuraaviin:
- (a) teurastettujen, lopetettujen tai kuolleiden eläinten tai hävitettyjen tuotteiden markkina-arvo;
- (i) eläintaudin tai haitallisen vieraslajin aiheuttaman vahingon seurauksena; tai
- (ii) osana 180 kohdan b alakohdassa tarkoitettua julkista ohjelmaa tai toimenpidettä;
- (b) tulonmenetykset, jotka ovat aiheutuneet karanteenivelvollisuuksista tai uusien eläinten hankintaan liittyvistä vaikeuksista.
- (191) Edellä 190 kohdan a alakohdassa tarkoitettu markkina-arvo vahvistetaan sen arvon perusteella, joka eläimellä oli juuri ennen kun heräsi tai vahvistettiin epäily eläintaudista tai vieraslajista, ja sellaisena kuin se olisi, jos tauti tai vieraslajin esiintyminen ei olisi siihen vaikuttanut.

⁽⁶¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/690, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, sisämarkkinoita, yritysten, mukaan luettuna pienten ja keski suurten yritysten, kilpailukykyä, kasvi-, eläin-, elintarvike- ja rehualaa ja Euroopan tilastoja koskevan ohjelman (sisämarkkinaohjelma) perustamisesta ja asetusten (EU) N:o 99/2013, (EU) N:o 1287/2013, (EU) N:o 254/2014 ja (EU) N:o 652/2014 kumoamisesta (EUVL L 153, 3.5.2021, s. 1).

- (192) Kyseisestä määrästä vähennetään kustannukset, jotka eivät ole aiheutuneet suoraan eläintaudista tai haitallisesta vieraslajista ja jotka olisivat muutoinkin aiheutuneet tuensaajayritykselle, sekä tulot, jotka on saatu ennaltaehkäisemis- tai hävittämistarkoituksissa teurastettuihin, lopetettuihin tai hävitettyihin eläimiin liittyvien tuotteiden myynnistä.
- (193) Komissio voi poikkeuksellisissa ja asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa hyväksyä muitakin kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet vesiviljelyssä esiintyvistä eläintaudista tai haitallisesta vieraslajista.
- (194) Tuensaajayrityksen saamat tuki ja muut mahdolliset maksut, mukaan lukien samoihin tukikelpoihin kustannuksiin kansallisten tai unionin toimenpiteiden tai vakuutussovimusten tai keskinäisten rahastojen perusteella saadut maksut, saavat olla enintään 100 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista.

1.4. Tuki rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen

- (195) Komissio katsoo, että rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen tarkoitettu tuki soveltuu SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti sisämarkkinoille, jos se on I osan 3 luvussa vahvistettujen periaatteiden ja tässä jaksossa vahvistettujen erityisedellytysten mukaista.
- (196) Tukea rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen pidetään sopivana välineenä, jolla voidaan auttaa yrityksiä käsittelemään unionin tai kansallisen lainsäädännön nojalla rauhoitettujen lajien aiheuttamia riskejä ja edistää taloudellisen toiminnan tai tietyn talousalueen kehitystä muuttamatta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla, edellyttäen että tuki on tässä jaksossa vahvistettujen edellytysten mukainen.
- (197) Tämän jakson mukaista tukea voidaan myöntää ainoastaan, jos
- kärsittyjen vahinkojen ja rauhoitettujen eläinten haitallisen käyttäytymisen välillä on suora syy-seuraussuhde;
 - tukikelpoisia kustannuksia ovat rauhoitettujen eläinten haitallisen käyttäytymisen suorana seurauksena aiheutuneiden vahinkojen kustannukset, jotka joko viranomaisen, tuen myöntävän viranomaisen hyväksymä riippumaton asiantuntija tai vakuutusyhtiö on arvioinut. ja
 - tuki koskee kalastusalalla ainoastaan saaliille aiheutuneita vahinkoja riippumatta siitä, millainen vaikutus rauhoitetuilla eläimillä on muuhun luonnonvaraiseen populaatioon.
- (198) Tuki on maksettava suoraan kyseiselle yritykselle tai tuottajaryhmälle tai -organisaatiolle, jonka jäsen kyseinen yritys on. Jos tuki maksetaan tuottajaryhmälle tai -organisaatiolle, tuen määrä ei saa ylittää määrää, joka kyseiselle yritykselle olisi voitu myöntää.
- (199) Rauhoitettujen eläinten aiheuttamaan vahinkoon liittyvät tukijärjestelmät on otettava käyttöön kolmen vuoden kuluessa vahingon päivämäärästä. Tuki on maksettava neljän vuoden kuluessa kyseisestä päivämäärästä.
- (200) Tukikelpoisia kustannuksia voivat olla
- rauhoitettujen eläinten vahingoittamien tai tappamien eläinten markkina-arvo;
 - seuraaville omaisuserille aiheutuneet aineelliset vahingot: laitteet, koneet ja kiinteistöt.
- (201) Edellä 200 kohdan a alakohdassa tarkoitettu markkina-arvo vahvistetaan sen arvon perusteella, joka eläimillä oli välittömästi ennen vahingon aiheutumista ja sellaisena kuin se olisi, jos rauhoitettujen eläinten haitallinen käyttäytyminen ei olisi markkina-arvoon vaikuttanut.
- (202) Aineellisten vahinkojen laskennan on perustuttava korjauskustannuksiin tai kyseisen omaisuserän taloudelliseen arvoon ennen vahingon aiheutumista. Vahingon arvo ei saa ylittää korjauskustannuksia tai rauhoitettujen eläinten haitallisen käyttäytymisen aiheuttamaa markkina-arvon laskua, toisin sanoen omaisuserällä välittömästi ennen vahingon aiheutumista olleen arvon ja välittömästi sen jälkeen olevan arvon välistä eroa.

- (203) Kyseistä määrää voidaan korottaa muiden tuensaajajarityksille rauhoitettujen eläinten haitallisesta käyttäytymisestä aiheutuvien kustannusten vuoksi, ja siitä vähennetään joka tapauksessa kustannukset, jotka eivät ole suoraan aiheutuneet rauhoitettujen eläinten haitallisesta käyttäytymisestä ja jotka olisivat muutoinkin aiheutuneet tuensaajajaritykselle, kuten myös tulot, jotka on saatu vahingoittuneisiin tai tapettuihin eläimiin liittyvien tuotteiden myynnistä.
- (204) Komissio voi hyväksyä muita vahinkojen laskentatapoja, jos se katsoo, että ne ovat edustavia, eivät perustu epätavallisen suuriin saaliisiin tai tuotoksiin eivätkä johda tuensaajajaritysten saamiin liiallisiin korvauksiin.
- (205) Jotta vältettäisiin kilpailun vääristymisen riski ja kannustettaisiin vahinkojen riskien minimointiin, tuensaajajarityksen edellytetään ryhtyvän rauhoitettujen eläinten ensimmäisten hyökkäysten jälkeen kohtuullisiin toimiin. Tällä tarkoitetaan esimerkiksi suoja-aitojen kaltaisia ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä, jotka ovat oikeassa suhteessa rauhoitettujen eläinten kyseisellä alueella aiheuttamien vahinkojen riskiin, paitsi jos tällaiset toimenpiteet eivät ole kohtuudella mahdollisia.
- (206) Tuki ja muut maksut, joita on saatu vahingon korvaamiseksi, mukaan lukien vakuutus sopimusten perusteella saadut maksut, saavat olla enintään 100 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista.

1.5. Tuki investointeihin riskitapahtumien aiheuttamien vahinkojen ennaltaehkäisemiseksi ja lieventämiseksi

- (207) Komissio katsoo, että tuki investointeihin riskitapahtumien aiheuttamien vahinkojen ennaltaehkäisemiseksi ja lieventämiseksi soveltuu SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti sisämarkkinoille, jos se on I osan 3 luvussa vahvistettujen periaatteiden ja tässä jaksossa vahvistettujen erityisedellytysten mukaista.
- (208) Tukea investointeihin riskitapahtumien aiheuttamien vahinkojen ennaltaehkäisemiseksi ja lieventämiseksi pidetään sopivana välineenä, jolla voidaan auttaa yrityksiä vähentämään tällaista vahinkoa aiheuttavien riskejä tai niiden määrää ja edistää taloudellisen toiminnan tai tietyn talousalueen kehitystä muuttamatta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla, edellyttäen että tuki on tässä jaksossa vahvistettujen edellytysten mukainen.
- (209) Investoinnin pääasiallisena tarkoituksena on oltava riskitapahtumien aiheuttamien vahinkojen ennaltaehkäiseminen ja lieventäminen. Kun kyseessä on rauhoitettujen eläinten kalastusalalla aiheuttamien vahinkojen ennaltaehkäisy ja lieventäminen, investoinnilla on pyrittävä ennaltaehkäisemään ja lieventämään saalistusta tai pyydyksille ja muille laitteille aiheutuvia vahinkoja.
- (210) Kun kyseessä on investointi, josta on Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/92/EU⁽⁶²⁾ mukaan tehtävä ympäristövaikutusten arviointi, tuen edellytyksenä on, että tällainen arviointi on tehty ja että asianomaiselle investointihankkeelle on myönnetty lupa ennen yksittäisen tuen myöntämispäivää.
- (211) Tuki kattaa ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin suoraan ja nimenomaisesti liittyvät tukikelpoiset kustannukset. Tukikelpoisia kustannuksia voivat olla
- (a) kiinteän omaisuuden rakentaminen, hankkiminen, leasing-vuokraus mukaan luettuna, tai kunnostaminen; ja
 - (b) koneiden ja laitteiden hankkiminen tai ostoleasing enintään omaisuuserän markkina-arvoon asti.
- (212) Tuen enimmäisintensiteetti on 100 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista.

⁽⁶²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/92/EU, annettu 13 päivänä joulukuuta 2011, tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti) (EUVL L 26, 28.1.2012, s. 1).

2 luku

2. TUKI SYRJÄISIMMILLÄ ALUEILLA

(213) Unionin syrjäisimmillä alueilla on kehitystä jarruttavia pysyviä rajoituksia, jotka tunnustetaan SEUT-sopimuksen 349 artiklassa. Unioni voi kyseisen artiklan nojalla hyväksyä erityistoimenpiteitä syrjäisimpien alueiden tukemiseksi, mukaan lukien unionin lainsäädännön räätälöity soveltaminen kyseisillä alueilla sekä pääsy unionin ohjelmiin. Komissio aikoo arvioida kyseisten alueiden tuen näiden suuntaviivojen I osan 3 luvussa vahvistettujen periaatteiden ja tässä jaksossa vahvistettujen erityisedellytysten perusteella ottaen huomioon komission tiedonannon ”Asetetaan ihmiset etusijalle, varmistetaan kestävä ja osallistava kasvu ja hyödynnetään EU:n syrjäisimpien alueiden mahdollisuudet”⁽⁶³⁾.

2.1. Toimintatuki syrjäisimmillä alueilla

(214) Syrjäisimmillä alueilla myönnettävä toimintatuki soveltuu sisämarkkinoille SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaisesti, jos se on I osan 3 luvussa vahvistettujen periaatteiden, tässä jaksossa vahvistettujen erityisedellytysten ja kyseisiin alueisiin sovellettavien erityissäännösten mukaista.

(215) Tätä jaksoa sovelletaan SEUT-sopimuksen 349 artiklassa tarkoitetuilla syrjäisimmillä alueilla myönnettävään toimintatukeen, jolla asetuksen (EU) 2021/1139 10 artiklan 4 kohdan mukaisesti pyritään lieventämään kyseisten alueiden erityisiä rajoitteita, jotka johtuvat niiden eristyneisyydestä, saaristoluonteesta, pienuudesta, hankalasta pinnanmuodostuksesta ja ilmastosta sekä taloudellisesta riippuvuudesta muutamista tuotteista ja joiden pysyvyys ja yhdistelmä rajoittavat merkittävästi kyseisten alueiden kehitystä. Tätä jaksoa soveltaessaan komissio ottaa tarvittaessa huomioon toimintatuen yhteensopivuuden kyseisiä alueita koskevien EMKVR:n toimenpiteiden kanssa ja toimintatuen vaikutukset kilpailuun ja kauppaan sekä kyseisillä alueilla että muilla alueilla unionissa.

(216) Tämän jakson mukaisen tuen on rajoitettava siihen, mikä on välttämätöntä syrjäisimpien alueiden eristyneisyydestä, saaristoluonteesta ja erittäin syrjäisestä sijainnista aiheutuvien erityisrajoitteiden lieventämiseksi.

(217) Kyseisistä erityisrajoitteista johtuvat tukikelpoiset kustannukset on laskettava komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2021/1972⁽⁶⁴⁾ vahvistettujen perusteiden mukaisesti.

(218) Asianomaisen jäsenvaltion on liiallisten korvausten välttämiseksi otettava huomioon muut julkisen tuen tyypit, mukaan lukien tapauksen mukaan korvaus, joka maksetaan syrjäisimmiltä alueilta peräisin olevien tiettyjen kalastus- ja vesiviljelytuotteiden kalastuksesta, viljelystä, jalostuksesta ja kaupan pitämisestä toimijoille aiheutuvien lisäkustannusten osalta asetuksen (EU) 2021/1139 24 artiklan ja 35–37 artiklan nojalla.

(219) Tuki ja muut maksut, jotka tuensaajayritys saa samojen tukikelpoisten kustannusten osalta, saavat olla enintään 100 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista.

2.2. Tuki kalastuslaivastojen uusimiseen syrjäisimmillä alueilla

(220) Komissio katsoo, että kalastuslaivastojen uusimiseen syrjäisimmillä alueilla tarkoitettu tuki soveltuu SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaisesti sisämarkkinoille, jos se on I osan 3 luvussa vahvistettujen periaatteiden ja tässä jaksossa vahvistettujen erityisedellytysten mukaista.

⁽⁶³⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Asetetaan ihmiset etusijalle, varmistetaan kestävä ja osallistava kasvu ja hyödynnetään EU:n syrjäisimpien alueiden mahdollisuudet (COM(2022) 198 final, 3.5.2022).

⁽⁶⁴⁾ Komission delegoitu asetus (EU) 2021/1972, annettu 11 päivänä elokuuta 2021, Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston perustamisesta ja asetuksen (EU) 2017/1004 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1139 täydentämisestä vahvistamalla toimijoille tiettyjen syrjäisimmiltä alueilta peräisin olevien kalastus- ja vesiviljelytuotteiden kalastuksessa, viljelystä, jalostuksessa ja kaupan pitämisessä aiheutuneiden lisäkustannusten laskentaperusteet (EUVL L 402, 15.11.2021, s. 1).

- (221) Tätä jaksoa sovelletaan tukeen, jota myönnetään kalastuslaivastojen uusimiseen SEUT-sopimuksen 349 artiklassa tarkoitetuilla syrjäisimmillä alueilla ja jolla tuetaan syrjäisimmällä alueella rekisteröitävän uuden kalastusaluksen hankintaan liittyviä kustannuksia.
- (222) Tämän jakson mukaista tukea voidaan myöntää ainoastaan, jos
- uusi kalastusalus on hygieniaa, terveyttä, turvallisuutta ja työoloja kalastusaluksilla sekä kalastusaluksen ominaisuuksia koskevien unionin ja kansallisten sääntöjen mukainen; ja
 - tuensaajayrityksen pääasiallinen rekisteröintipaikka on tuen hakupäivänä syrjäisimmällä alueella, jolla uusi alus rekisteröidään.
- (223) Asetuksen (EU) N:o 1380/2013 22 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti ennen tuen myöntämispäivää laaditun selvityksen, jäljempänä 'kansallinen selvitys', on tuen myöntämispäivänä osoitettava, että kalastuskapasiteetti ja kalastusmahdollisuudet ovat tasapainossa siinä syrjäisimmän alueen laivastonosassa, johon uusi alus tulee.
- (224) Tukea ei saa myöntää, jos kansallista selvitystä ja erityisesti siihen sisältyvää tasapainoa koskevaa arviointia ei ole laadittu asetuksen (EU) N:o 1380/2013 22 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa yhteisissä suuntaviivoissa⁽⁶⁵⁾ vahvistettujen biologisten, taloudellisten ja aluksen käyttöön liittyvien indikaattoreiden perusteella.
- (225) Sen vuoksi kaikkien tämän jakson nojalla myönnettävien tukien osalta on täytettävä seuraavat edellytykset:
- asianomainen jäsenvaltio on toimittanut komissiolle kansallisen selvityksen viimeistään vuoden N 31 päivänä toukokuuta;
 - kansallisessa selvityksessä osoitetaan, että kalastuskapasiteetti ja kalastusmahdollisuudet ovat tasapainossa siinä syrjäisimmän alueen laivastonosassa, johon uusi alus tulee; ja
 - komissio ei ole kyseenalaistanut vuoden N kansallisen selvityksen päätelmiä ja erityisesti selvitykseen sisältyvää tasapainoa koskevaa arviointia.
- (226) Edellä olevan 225 kohdan c alakohdan soveltamiseksi kansalliseen selvitykseen sisältyvä tasapainoa koskeva arviointi katsotaan kyseenalaistetuksi, jos komissio lähettää tätä tarkoitusta varten asianomaiselle jäsenvaltiolle kirjeen asetuksen (EU) N:o 1380/2013 22 artiklan 4 kohdan perusteella viimeistään vuoden N+1 31 päivänä maaliskuuta. Jos tällaista kirjettä ei ole lähetetty kyseiseen määräpäivään mennessä tai jos kirjeessä ei kiisteta kansallisen selvityksen sisältyvää tasapainoa koskevaa arviointia, asianomainen jäsenvaltio voi myöntää tuen.
- (227) Asianomainen jäsenvaltio voi myöntää tukea vuoden N kansallisen selvityksen perusteella ainoastaan 31 päivään toukokuuta N+1.
- (228) Kunkin jäsenvaltion ja kunkin syrjäisimpien alueiden laivastonosan osalta asetuksen (EU) N:o 1380/2013 liitteessä II vahvistetut kalastuskapasiteetin ylärajat, ottaen huomioon näiden ylärajojen mainitun asetuksen 22 artiklan 6 kohdan mukaiset mahdolliset poistot, eivät saa ylittyä missään vaiheessa. Lisättäessä tuella hankittua uutta kapasiteettia laivastoon kyseisiä ylärajoja on noudatettava täysimääräisesti, eikä kapasiteetin lisäys saa johtaa tilanteeseen, jossa kyseiset ylärajat ylittyvät.
- (229) Tuen edellytyksenä ei saa olla uuden aluksen hankinta tietyltä telakalta.

⁽⁶⁵⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle: Suuntaviivat kalastuskapasiteetin ja kalastusmahdollisuuksien välisen tasapainon analysoimiseksi yhteisestä kalastuspolitiikasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1380/2013 22 artiklan mukaisesti (COM(2014) 545 final).

- (230) Julkisen tuen enimmäisintensiiteetti saa olla enintään 60 prosenttia tukikelpoisista kokonaiskustannuksista sellaisten alusten osalta, joiden suurin pituus on alle 12 metriä, enintään 50 prosenttia tukikelpoisista kokonaiskustannuksista sellaisten alusten osalta, joiden suurin pituus on vähintään 12 metriä mutta alle 24 metriä, ja enintään 25 prosenttia tukikelpoisista kokonaiskustannuksista sellaisten alusten osalta, joiden suurin pituus on 24 metriä tai enemmän.
- (231) Tuella hankitun aluksen on pysyttävä rekisteröitynä syrjäisimmällä alueella vähintään 15 vuoden ajan tuen myöntämispäivästä, ja sen on kyseisenä aikana purettava kaikki saaliit syrjäisimmällä alueella. Jos tätä edellytystä ei noudateta, tuesta on maksettava takaisin määrä, joka on oikeassa suhteessa vaatimustenvastaisuuden kestoon tai laajuuteen.
- 2.3. Tuki turvallisuutta lisääviin laitteisiin tehtäviin investointeihin, mukaan lukien laitteet, joiden avulla alukset voivat laajentaa syrjäisimmillä alueilla pienimuotoisen rannikkokalastuksen kalastusalueitaan**
- (232) Komissio katsoo, että tuki turvallisuutta lisääviin laitteisiin tehtäviin investointeihin, mukaan lukien laitteet, joiden avulla alukset voivat laajentaa syrjäisimmillä alueilla pienimuotoisen rannikkokalastuksen kalastusalueitaan, soveltuu sisämarkkinoille SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaisesti, jos se on I osan 3 luvussa vahvistettujen periaatteiden ja tässä jaksossa vahvistettujen erityisedellytysten mukaista.
- (233) Tämän jakson nojalla myönnettävän tuen olisi edistettävä taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävä kalastustoiminnan vahvistamista, turvallisuuden ja työolojen parantamista aluksilla ja tapauksen mukaan sitä, että kalastusalukset voivat laajentaa pienimuotoisessa rannikkokalastuksessa kalastusalueitaan aina 20 mailin etäisyydelle rannikosta.
- (234) Poiketen siitä, mitä 47 kohdassa säädetään, tämän jakson mukaista tukea voidaan myöntää pakollisten unionin tai kansallisten vaatimusten täyttämiseksi.
- (235) Tuki investointeihin, jotka liittyvät kalastusaluksen päämoottorin tai apumoottorin korvaamiseen tai nykyaikaisamiseen, on tukikelpoista ainoastaan asetuksen (EU) 2021/1139 18 artiklan tai näiden suuntaviivojen II osan 3 luvun 3.2 kohdan nojalla.
- (236) Tuki investointeihin, jotka lisäävät kalastusaluksen bruttovetoisuutta, on tukikelpoista ainoastaan asetuksen (EU) 2021/1139 19 artiklan tai näiden suuntaviivojen II osan 3 luvun 3.3 kohdan nojalla.
- (237) Tuen enimmäisintensiiteetti on 100 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista.

3 luku

3. TUKI LAIVASTOTOIMENPITEISIIN JA KALASTUSTOIMINNAN LOPETTAMISEEN

- (238) Näihin suuntaviivoihin on taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävä kalastustoiminnan vahvistamiseksi asianmukaista sisällyttää tiettyjä kansallisesti rahoitettuja toimenpiteitä, joka liittyvät kalastusalueisiin tehtäviin investointeihin ja kalastustoiminnan lopettamiseen.
- (239) Jotta varmistettaisiin johdonmukaisuus ja yhteneväisyys unionin valtiontukipolitiikan ja yhteisen kalastuspolitiikan välillä, kyseisiin yksinomaan kansallisista varoista rahoitettaviin toimenpiteisiin sovellettavissa edellytyksissä on otettava huomioon vastaavia EU:n osarahoittamia toimenpiteitä eli asetuksen (EU) 2021/1139 17–21 artiklassa säädettyjä toimenpiteitä koskevat vaatimukset, jotka vahvistetaan EMKVR:n puitteissa, jollei tässä jaksossa toisin vahvisteta.
- (240) Tämän luvun mukaista tukea voidaan myöntää sisävesikalastukseen 3.1–3.6 jaksossa säädettyjen erityisedellytysten mukaisesti.
- (241) Jos tämän luvun mukainen tuki myönnetään unionin kalastusalueelle, kyseistä alusta ei saa siirtää eikä sen lippuvaltiota vaihtaa unionin ulkopuolelle vähintään viiden vuoden aikana tuen loppumaksusta.

3.1. Kalastusaluksen ensimmäinen hankinta

- (242) Komissio katsoo, että kalastusaluksen ensimmäiseen hankintaan tarkoitettu tuki soveltuu SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti sisämarkkinoille, jos se on I osan 3 luvussa vahvistettujen periaatteiden ja tässä jaksossa vahvistettujen erityisedellytysten mukaista.
- (243) Kalastusaluksen ensimmäiseen hankintaan tarkoitettu tuki voi olla sopiva väline, jonka avulla saadaan uusia kalastajia alalle ja edistetään sukupolvenvaihdosta. Kalastusaluksen ensimmäiseen hankintaan tarkoitettu tuki voi tämän vuoksi joissakin tapauksissa edistää taloudellisen toiminnan tai tietyn talousalueen kehitystä muuttamatta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla, edellyttäen että tuki on tässä jaksossa vahvistettujen edellytysten mukainen.
- (244) Tämän jakson mukaista tukea voidaan myöntää ainoastaan
- luonnolliselle henkilölle, joka on tukihakemuksen jättöpäivänä enintään 40-vuotias ja on työskennellyt vähintään viisi vuotta kalastajana tai hankkinut asianmukaisen pätevyyden;
 - oikeushenkilölle, joka on kokonaisuudessaan yhden tai useamman sellaisen luonnollisen henkilön omistuksessa, joista jokainen täyttää a alakohdassa esitetyt edellytykset;
 - kalastusaluksen yhteiseen ensimmäiseen hankintaan useille luonnollisille henkilöille, joista jokainen täyttää a alakohdassa esitetyt edellytykset;
 - kalastusaluksen osittaisen omistuksen hankintaan luonnolliselle henkilölle, joka täyttää a alakohdassa esitetyt edellytykset ja jolla katsotaan olevan määräysoikeuksia kyseiseen alukseen vähintään 33 prosentin omistuksella aluksesta tai aluksen osuuksista, tai oikeushenkilölle, joka täyttää b alakohdassa esitetyt edellytykset ja jolla katsotaan olevan määräysoikeuksia kyseiseen alukseen vähintään 33 prosentin omistuksella aluksesta tai aluksen osuuksista.
- (245) Tämän jakson mukaista tukea voidaan myöntää ainoastaan kaikki seuraavat vaatimukset täyttävään kalastusaluksen:
- se kuuluu laivastonosaan, jonka osalta on viimeisimmässä asetuksen (EU) N:o 1380/2013 22 artiklan 2 kohdassa tarkoitettussa kalastuskapasiteettiselvityksessä osoitettu, että kapasiteetti ja kyseisen laivastonosan käytettävissä olevat kalastusmahdollisuudet ovat tasapainossa;
 - se on varustettu kalastustoimintaa varten;
 - sen suurin pituus on alle 24 metriä;
 - se on ollut kirjattuna unionin laivastorekisteriin vähintään tukihakemuksen jättämistä edeltävien kolmen kalenterivuoden ajan, kun kyseessä on pienimuotoisessa rannikkokalastuksessa käytettävä kalastusalus, ja vähintään viiden kalenterivuoden ajan, kun kyseessä on toisentyypinen alus; ja
 - se on ollut kirjattuna unionin laivastorekisteriin enintään tukihakemuksen jättämistä edeltävien 30 kalenterivuoden ajan.
- (246) Edellä olevan 245 kohdan a alakohdan soveltamiseksi II osan 2 luvun 2.2 jakson 225–227 kohdassa esitettyjä menettelyjä ja edellytyksiä sovelletaan.
- (247) Sisävesikalastuksen osalta ei sovelleta 245 kohdan a alakohtaa ja 245 kohdan d ja e alakohdan katsotaan viittaavan käyttöönottopäivään kansallisen lainsäädännön mukaisesti eikä unionin laivastorekisteriin kirjaamisen päivään.
- (248) Tukikelpoisia kustannuksia voivat olla kalastusaluksen ensimmäiseen hankintaan liittyvät suorat ja välilliset kustannukset.
- (249) Tuen enimmäisintensiteetti on 40 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista.

3.2. Päämoottorin tai apumoottorin korvaaminen tai nykyaikaistaminen

- (250) Komissio katsoo, että päämoottorin tai apumoottorin korvaamiseen tai nykyaikaistamiseen tarkoitettu tuki soveltuu SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti sisämarkkinoille, jos se on I osan 3 luvussa vahvistettujen periaatteiden ja tässä jaksossa vahvistettujen erityisedellytysten mukaista.
- (251) Päämoottorin tai apumoottorin korvaamiseen tai nykyaikaistamiseen tarkoitettu tuki voi olla sopiva väline, jolla yrityksiä kannustetaan muun muassa lisäämään energiatehokkuutta ja vähentämään hiilidioksidipäästöjä. Päämoottorin tai apumoottorin korvaamiseen tai nykyaikaistamiseen tarkoitettu tuki voi tämän vuoksi joissakin tapauksissa edistää taloudellisen toiminnan tai tietyn talousalueen kehitystä muuttamatta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla, edellyttäen että tuki on tässä jaksossa vahvistettujen edellytysten mukainen.
- (252) Tämän jakson mukaista tukea voidaan myöntää ainoastaan sellaisen kalastusaluksen päämoottorin tai apumoottorin korvaamiseen tai nykyaikaistamiseen, jonka suurin pituus on 24 metriä.
- (253) Tämän jakson nojalla myönnettävän tuen on täytettävä kaikki seuraavat edellytykset:
- alus kuuluu laivastonosaan, jonka osalta viimeisimmässä asetuksen (EU) N:o 1380/2013 22 artiklan 2 kohdassa tarkoitettussa kalastuskapasiteettiselvityksessä on osoitettu, että kapasiteetti ja kyseisen laivastonosan käytettävissä olevat kalastusmahdollisuudet ovat tasapainossa;
 - alus on ollut kirjattuna unionin laivastorekisteriin vähintään tukihakemuksen jättämisvuotta edeltävien viiden kalenterivuoden ajan;
 - pienimuotoista rannikkokalastusta harjoittavien kalastusaluksien ja sisävesikalastuksessa käytettävien alusten osalta uuden tai nykyaikaistetun moottorin teho ei ole kilowatteina ilmaistuna suurempi kuin korvattavassa moottorissa;
 - muiden alusten osalta, joiden suurin pituus on enintään 24 metriä, uuden tai nykyaikaistetun moottorin teho ei ole kilowatteina ilmaistuna suurempi kuin korvattavassa moottorissa ja se tuottaa vähintään 20 prosenttia vähemmän hiilidioksidia korvattavaan moottoriin nähden;
 - päämoottorin tai apumoottorin korvaamisesta tai nykyaikaistamisesta johtuvaa kalastuskapasiteetin poistamista ei saa korvata.
- (254) Edellä olevan 253 kohdan a alakohdan soveltamiseksi II osan 2 luvun 2.2 jakson 225–227 kohdassa esitetyt menettelyt ja edellytykset sovelletaan.
- (255) Sisävesikalastuksen osalta ei sovelleta 253 kohdan a alakohtaa ja 253 kohdan b alakohdan katsotaan viittaavan käyttöönottopäivään kansallisen lainsäädännön mukaisesti eikä unionin laivastorekisteriin kirjaamisen päivään.
- (256) Jäsenvaltion on osoitettava, että sillä on käytössä tehokkaat valvonta- ja täytäntöönpanomekanismit tässä jaksossa vahvistettujen edellytysten täyttämisen varmistamiseksi.
- (257) Jäsenvaltion on varmistettava, että kaikille uusituille tai nykyaikaistetuille moottoreille tehdään fyysinen todentaminen.
- (258) Edellä olevan 253 kohdan d alakohdan nojalla edellytetty hiilidioksidipäästöjen vähentäminen katsotaan täytetyksi kummassa tahansa seuraavista tapauksista:
- asianomaisen moottorin valmistajan tyyppihyväksynnän tai tuotetodistuksen osana varmentamat asiaankuuluvat tiedot osoittavat, että uusi moottori päästää hiilidioksidia 20 prosenttia vähemmän kuin korvattava moottori;
 - asianomaisen moottorin valmistajan tyyppihyväksynnän tai tuotetodistuksen osana varmentamat asiaankuuluvat tiedot osoittavat, että uusi moottori kuluttaa polttoainetta 20 prosenttia vähemmän kuin korvattava moottori.

- (259) Jos asianomaisen moottorin valmistajan yhtä tai kumpaakin moottoria koskevan tyyppihyväksynnän tai tuotetodistuksen osana varmentamat asiaankuuluvat tiedot eivät mahdollista hiilidioksidipäästöjen tai polttoaineen kulutuksen vertailua, 253 kohdan d alakohdan nojalla edellytetty hiilidioksidipäästöjen vähentäminen katsotaan täytetyksi seuraavissa tapauksissa:
- (a) uusi moottori käyttää energiatehokasta tekniikkaa ja ikäero uuden moottorin ja korvattavan moottorin välillä on vähintään seitsemän vuotta;
 - (b) uusi moottori käyttää polttoainetyyppiä tai käyttövoimajärjestelmää, jonka katsotaan päästävän vähemmän hiilidioksidia kuin korvattava moottori;
 - (c) asianomainen jäsenvaltio mittaa, että uusi moottori päästää hiilidioksidia 20 prosenttia vähemmän tai käyttää polttoainetta 20 prosenttia vähemmän kuin korvattava moottori kyseessä olevan aluksen normaalissa pyyntiponnistuksessa.
- (260) Edellä 259 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen energiatehokkaiden teknologioiden määrittämiseen ja metodologisten tekijöiden täsmentämiseen 259 kohdan c alakohdan soveltamiseksi sovelletaan täytäntöönpanoasetusta (EU) 2022/46 ⁽⁶⁶⁾
- (261) Tukikelpoisia kustannuksia voivat olla päämoottorin tai apumoottorin korvaamiseen tai nykyaikaistamiseen liittyvät suorat ja välilliset kustannukset.
- (262) Tuen enimmäisintensiiteetti on 40 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista.

3.3. Kalastusaluksen bruttovetoisuuden lisäys turvallisuuden, työolojen tai energiatehokkuuden parantamiseksi

- (263) Komissio katsoo, että kalastusaluksen bruttovetoisuuden lisäämiseen turvallisuuden, työolojen tai energiatehokkuuden parantamiseen tarkoitettu tuki soveltuu SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti sisämarkkinoille, jos se on I osan 3 luvussa vahvistettujen periaatteiden ja tässä jaksossa vahvistettujen erityisedellytysten mukaista.
- (264) Kalastusaluksen bruttovetoisuuden lisäämiseen tarkoitettu tuki voi olla sopiva väline, jolla yrityksiä voidaan kannustaa investoimaan turvallisuuden, työolojen tai energiatehokkuuden parantamiseen. Kalastusaluksen bruttovetoisuuden lisäämiseen tarkoitettu tuki voi tämän vuoksi joissakin tapauksissa edistää taloudellisen toiminnan tai tietyn talousalueen kehitystä muuttamatta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla, edellyttäen että tuki on tässä jaksossa vahvistettujen edellytysten mukainen.
- (265) Tämän jakson nojalla myönnettävän tuen on täytettävä kaikki seuraavat edellytykset:
- (a) kalastusalus kuuluu sellaiseen laivastonosaan, jonka osalta viimeisimmässä asetuksen (EU) N:o 1380/2013 22 artiklan 2 kohdassa tarkoitettussa kalastuskapasiteettiselvityksessä on osoitettu, että kyseisen laivastonosan kalastuskapasiteetti ja sen käytettävissä olevat kalastusmahdollisuudet ovat tasapainossa;
 - (b) kalastusaluksen suurin pituus on enintään 24 metriä;
 - (c) kalastusalus on ollut kirjattuna unionin laivastorekisteriin vähintään tukihakemuksen jättämistä edeltävien kymmenen kalenterivuoden ajan; ja

⁽⁶⁶⁾ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/46, annettu 13 päivänä tammikuuta 2022, Euroopan meri-, kalastus- ja vesiviljelyrahaoston perustamisesta ja asetuksen (EU) 2017/1004 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1139 täytäntöönpanosta siltä osin kuin kyse energiatehokkaiden teknologioiden määrittämisestä ja kalastusaluksen normaalin pyyntiponnistuksen määrittämiseen käytettävien metodologisten tekijöiden täsmentämisestä (EUVL L 9, 14.1.2022, s. 27).

- (d) toimen aiheuttaman uuden kalastuskapasiteetin lisääminen kalastuslaivastoon kompensoidaan poistamalla ennakolta vähintään sama määrä ilman julkista tukea käyttöönottettua kalastuskapasiteettia samasta laivastonosasta tai sellaisesta laivastonosasta, jonka osalta viimeisimmässä asetuksen (EU) N:o 1380/2013 22 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua kalastuskapasiteettiselvityksessä on osoitettu, että kalastuskapasiteetti ei ole tasapainossa kyseisen laivastonosan käytettävissä olevien kalastusmahdollisuuksien kanssa.
- (266) Edellä olevan 265 kohdan a alakohdan soveltamiseksi II osan 2 luvun 2.2 jakson 225–227 kohdassa esitettyjä menettelyjä ja edellytyksiä sovelletaan.
- (267) Tukikelpoisia kustannuksia voivat olla
- (a) bruttovetoisuuden lisäys, joka on tarpeen laivaväen yksinomaiseen käyttöön tarkoitettujen majoitustilojen tulevaa asentamista tai kunnostamista varten, mukaan lukien saniteetitilat, yhteiset tilat, keittiötilat ja suojakansirakenteet;
 - (b) bruttovetoisuuden lisäys, joka on tarpeen aluksen palontorjuntajärjestelmien, turva- ja hälytysjärjestelmien tai äänenvaimennusjärjestelmien tulevaa parantamista tai asentamista varten;
 - (c) bruttovetoisuuden lisäys, joka on tarpeen integroitujen komentosiltajärjestelmien tulevaa asentamista varten navigoinnin tai moottorin ohjauksen parantamiseksi;
 - (d) bruttovetoisuuden lisäys, joka on tarpeen sellaisen moottorin tai käyttövoimajärjestelmän tulevaa asentamista tai kunnostamista varten, jonka energiatehokkuus on parempi tai jonka hiilidioksidipäästöt ovat alhaisemmat aiempaan tilanteeseen verrattuna, jonka teho ei ylitä kalastusaluksen neuvoston asetuksen (EY) N:o 1224/2009 ⁽⁶⁷⁾ 40 artiklan 1 kohdan nojalla aiemmin varmennettua konetehoa ja jonka suurimman lähtötehon kyseisen moottori- tai käyttövoimajärjestelmämallin valmistaja on varmentanut;
 - (e) bulbikeulan korvaaminen tai kunnostaminen edellyttäen, että se parantaa kalastusaluksen kokonaisenergiatehokkuutta.
- (268) Sisävesikalastuksen osalta ei sovelleta 265 kohdan a ja d alakohtaa ja 265 kohdan c alakohdan katsotaan viittaavan käyttöönottopäivään kansallisen lainsäädännön mukaisesti eikä unionin laivastorekisteriin kirjaamisen päivään.
- (269) Jäsenvaltion on osoitettava, että sillä on käytössä tehokkaat valvonta- ja täytäntöönpanomekanismit tässä jaksossa vahvistettujen edellytysten täyttämisen varmistamiseksi.
- (270) Jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle tukitoimenpiteen ominaispiirteet, mukaan lukien lisätyn kalastuskapasiteetin määrä ja kyseisen lisäyksen tarkoitus.
- (271) Tukikelpoisia kustannuksia voivat olla sellaiset suorat ja välilliset kustannukset, jotka liittyvät turvallisuuden, työolojen tai energiatehokkuuden parantamiseen tarkoitettuun investointitukeen ja johtavat kalastusaluksen bruttovetoisuuden lisäämiseen.
- (272) Tuen enimmäisintensiteetti on 40 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista.

3.4. Tuki kalastustoiminnan pysyvään lopettamiseen

- (273) Komissio katsoo, että kalastustoiminnan väliaikaiseen lopettamiseen tarkoitettu tuki soveltuu SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti sisämarkkinoille, jos se on I osan 3 luvussa vahvistettujen periaatteiden ja tässä jaksossa vahvistettujen erityisedellytysten mukaista.

⁽⁶⁷⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 1224/2009, annettu 20 päivänä marraskuuta 2009, yhteisön valvontajärjestelmästä, jonka tarkoituksena on varmistaa yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjen noudattaminen, asetusten (EY) N:o 847/96, (EY) N:o 2371/2002, (EY) N:o 811/2004, (EY) N:o 768/2005, (EY) N:o 2115/2005, (EY) N:o 2166/2005, (EY) N:o 388/2006, (EY) N:o 509/2007, (EY) N:o 676/2007, (EY) N:o 1098/2007, (EY) N:o 1300/2008 ja (EY) N:o 1342/2008 muuttamisesta sekä asetusten (ETY) N:o 2847/93, (EY) N:o 1627/94 ja (EY) N:o 1966/2006 kumoamisesta (EUVL L 343, 22.12.2009, s. 1).

- (274) Kalastustoiminnan pysyvään lopettamiseen tarkoitettu tuki voi olla sopiva väline, jolla autetaan kalastusalan tuensaajaryityksiä mukautumaan uuteen tilanteeseen erityisesti sen ansiosta, että ne monipuolistavat toimintaansa uusiin taloudellisen toiminnan tyyppeihin ⁽⁶⁸⁾. Kalastustoiminnan pysyvään lopettamiseen tarkoitettu tuki voi tämän vuoksi joissakin tapauksissa edistää taloudellisen toiminnan tai tietyn talousalueen kehitystä muuttamatta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla, edellyttäen että tuki on tässä jaksossa vahvistettujen edellytysten mukainen.
- (275) Tämän jakson nojalla myönnettävän tuen on täytettävä kaikki seuraavat edellytykset:
- (a) toiminnan lopettaminen kuuluu asetuksen (EU) N:o 1380/2013 22 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun toimintasuunnitelman välineisiin;
 - (b) kalastustoiminnan pysyvä lopettaminen toteutetaan joko romuttamalla kalastusalus tai poistamalla se käytöstä ja tekemällä jälkiasennukset muuta kuin kaupallista kalastustoimintaa varten;
 - (c) kalastusalus on rekisteröity aktiiviseksi, ja se on harjoittanut kalastustoimintaa vähintään 90 päivää vuodessa tukihakemuksen jättämispäivää edeltävinä viimeisinä kahtena kalenterivuotena;
 - (d) vastaava kalastuskapasiteetti poistetaan pysyvästi unionin kalastuslaivastorekisteristä eikä sitä korvata;
 - (e) vastaavat kalastuslisenssit ja -luvut peruutetaan pysyvästi; ja
 - (f) tuensaajaryitys ei rekisteröi minkäänlaista kalastus-alusta viiden vuoden kuluessa tuen saamisesta.
- (276) Jos kalastustoimintaa ei voida sen luonteen vuoksi harjoittaa koko kalenterivuoden ajan, 275 kohdan c alakohdassa tarkoitettua kalastustoiminnan vähimmäisvaatimusta voi keventää edellyttäen, että toimintapäivien ja kalastuskelpoisten päivien välinen suhde on sama kuin suhde, joka on koko vuoden ajan kalastavien tuensaajaryitysten toimintapäivien lukumäärän ja vuotuisten kalenteripäivien lukumäärän välillä.
- (277) Komissio voi 275 kohdassa tarkoitetun tuen lisäksi poikkeuksellisesti sallia jäsenvaltioiden asianmukaisesti todistamissa tapauksissa tuen kalastustoiminnan pysyvään lopettamiseen, joka tehdään taloudellisten tai muiden näkökohtien vuoksi, jotka liittyvät meren elollisten luonnonvarojen säilyttämiseen. Tuki voi olla perusteltu esimerkiksi silloin kun merivesien hyvään ekologiseen tilaan liittyy ongelmia, joista on tieteellistä näyttöä, tai jos kalastustoiminnan laajuutta ei voida enää pitää yllä paikallistasolla kalastusalueiden vähenemisen vuoksi, edellyttäen että on tarpeen varmistaa alan uudelleen organisoiminen, vaikka asianomaiset laivastonosat olisivat tasapainossa.
- (278) Edellä olevan 277 kohdan mukaisen tuen on oltava 275 kohdan b–f alakohdassa vahvistettujen edellytysten mukainen ja lisäksi tuensaajaryityksen on sitouduttava olemaan lisäämättä aktiivista kalastuskapasiteettiaan tukihakemuksen jättöhetkestä lähtien siihen asti, kun tuen maksamisesta on kulunut viisi vuotta. Tuensaajaryityksen on sitouduttava myös olemaan käyttämättä tukea moottoriensa korvaamiseen tai nykyaikaistamiseen, jolleivät asetuksen (EU) 2021/1139 18 artiklassa säädetyt edellytykset täyty.
- (279) Jos vuosi ennen ilmoitusta jäsenvaltio on EMKR:n tai EMKVR:n nojalla myöntänyt tukea tai toteuttanut toimia, jotka johtavat kalastuskapasiteetin lisääntymiseen merialueella, tai jos se on sisällyttänyt tällaisia toimia kansalliseen EMKVR:n ohjelmaan, sen on selitettävä, missä määrin tuki kalastuksen pysyvään lopettamiseen samalla merialueella on yhteensopiva kalastuskapasiteetin lisääntymisen kanssa sekä osoitettava tällaisen tuen asianmukaisuus ja välttämättömyys.

⁽⁶⁸⁾ Komissio ottaa tämän jakson soveltamiseksi huomioon kalastustoiminnan pysyvään lopettamiseen tarkoitettua tuesta saadut kokemukset; ks. esimerkiksi asia SA.101091, komission päätös C(2022) 4764 final, 11.7.2022, asia SA.102997, komission päätös C(2022) 6248 final, 30.8.2022, ja asia SA.64737, komission päätös C(2022) 5009 final, 18.7.2022.

- (280) Sisävesikalastuksessa tukea kalastustoiminnan pysyvään lopettamiseen voi myöntää ainoastaan sellaisille tuensaajaryityksille, jotka toimivat yksinomaan sisävesillä, ja sellaisiin säilyttämistoimenpiteisiin, joiden tueksi on tieteellistä näyttöä tai jotka kuuluvat 277 kohdan soveltamisalaan. Edellä olevaa 275 kohdan a alakohtaa ei sovelleta sisävesikalastukseen ja 275 kohdan d ja f alakohtaa sovelletaan unionin laivastorekisterin sijasta asiaankuuluvan kansallisen laivastorekisterin perusteella, jos sellainen on olemassa kansallisen lainsäädännön nojalla. Kalastuslisenssit ja -luvut on peruutettava pysyvästi riippumatta siitä, onko kansallista laivastorekisteri käytettävissä.
- (281) Lisäksi sisävesikalastukseen sovelletaan seuraavaa mukautusta, joka koskee 275 kohdan c alakohdassa vahvistettua kalastustoimintapäivien vähimmäismäärää. Jos kalastusalue harjoittaa useiden sellaisten lajien pyyntiä, joille on sallittu sisävesillä eri määrä kalastuskelpoisia päiviä, kalastuskelpoisten päivien lukumäärä 276 kohdassa tarkoitettun suhteen laskemiseksi on kyseisen alueen saaliille sallittujen kalastuskelpoisten päivien lukumäärän keskiarvo. Tällaisesta mukautuksesta johtuva kalastustoimintapäivien vähimmäismäärä ei kuitenkaan saa koskaan olla alle 30 päivää eikä yli 90 päivää.
- (282) Tukea kalastustoiminnan pysyvään lopettamiseen voidaan myöntää ainoastaan
- niiden unionin kalastusalueiden omistajille, joita pysyvä lopettaminen koskee; ja
 - kalastajille, jotka ovat työskennelleet unionin kalastusalueella, jota pysyvä lopettaminen koskee, vähintään 90 päivää vuodessa tukihakemuksen jättämistä edeltävänä viimeisinä kahtena kalenterivuotena.
- (283) Edellä 282 kohdan b alakohdassa tarkoitettua työpäivien vähimmäismäärää mukautetaan 276 ja 281 kohdan mukaisesti silloin kun kyseisiä kohtia sovelletaan kalastusalueeseen, jossa kalastaja tekee töitä.
- (284) Edellä 282 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen kalastajien on lopetettava kaikki kalastustoiminta viideksi vuodeksi tuen saamisen jälkeen. Jos kalastaja palaa kalastustoimintaan kyseisellä ajanjaksolla, asianomainen jäsenvaltio perii takaisin tukea koskevat aiheettomasti maksetut summat määränä, joka on oikeassa suhteessa ajanjaksoon, jolla tämän kohdan ensimmäisessä virkkeessä esitettyä edellytystä ei ollut täytetty.
- (285) Jäsenvaltion on osoitettava, että sillä on tehokkaat valvonta- ja täytäntöönpanomekanismit, joilla varmistetaan, että kalastustoiminnan pysyvään lopettamiseen liittyviä edellytyksiä noudatetaan, mukaan lukien sen varmistaminen, että kapasiteetti peruutetaan pysyvästi ja että asianomainen alue on lopettanut tai asianomaiset kalastajat ovat lopettaneet kaiken kalastustoiminnan kyseisen toimenpiteen jälkeen. Jos sisävesiin sovellettavaa kansallista laivastorekisteriä ei ole, jäsenvaltion on myös osoitettava, että tällaisilla valvonta- ja täytäntöönpanomekanismeilla varmistetaan kapasiteetin hallinto vastaavalla tavalla kuin merikalastuksen osalta.
- (286) Tukikelpoiset kustannukset on laskettava erikseen kullekin yksittäiselle tuensaajalle.
- (287) Tukikelpoisia kustannuksia voivat olla
- silloin kun kyseessä on kalastusalueen romuttaminen:
 - romutuskuulutukset;
 - korvaukset kalastusalueen arvonalennuksen vuoksi, mitattuna kalastusalueen käyvällä myyntihinnalla;
 - silloin kun kyseessä on kalastusalueen käytöstä poisto ja jälkiasennusten tekeminen muuta kuin kaupallista kalastustoimintaa varten: investointikustannukset, jotka liittyvät kalastusalueen muuntamiseen muuta taloudellista toimintaa varten; ja
 - kustannukset, jotka liittyvät 282 kohdan b alakohdassa tarkoitettuihin kalastajiin ja joihin voi sisältyä myös pysyvän lopettamisen täytäntöönpanosta johtuvia pakollisia sosiaalisia kustannuksia, jolle niitä kateta muilla liiketoiminnan lopettamista koskevilla kansallisilla säännöksillä.
- (288) Komissio voi hyväksyä muita laskentatapoja, jos se katsoo, että ne perustuvat objektiivisiin perusteisiin eivätkä johda liiallisiin korvauksiin yhdellekään tuensaajaryitykselle.

(289) Tukikelpoisista kustannuksista on vähennettävä kustannukset, jotka eivät ole aiheutuneet kalastustoiminnan pysyvistä lopettamisesta ja jotka olisivat muutoinkin aiheutuneet tuensaajayritykselle.

(290) Enimmäistuki on rajattava 100 prosenttiin tukikelpoisista kustannuksista.

3.5. Tuki kalastustoiminnan väliaikaiseen lopettamiseen

(291) Komissio katsoo, että kalastustoiminnan väliaikaiseen lopettamiseen tarkoitettu tuki soveltuu SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti sisämarkkinoille, jos se on I osan 3 luvussa vahvistettujen periaatteiden ja tässä jaksossa vahvistettujen erityisedellytysten mukaista.

(292) Tuki kalastustoiminnan väliaikaiseen lopettamiseen voi olla sopiva väline, jolla autetaan alaa reagoimaan pyyntiponnistuksen rajalliseen keskeyttämiseen oikeuttaviin olosuhteisiin⁽⁶⁹⁾. Kalastustoiminnan väliaikaiseen lopettamiseen tarkoitettu tuki voi tämän vuoksi joissakin tapauksissa edistää taloudellisen toiminnan tai tietyn talousalueen kehitystä muuttamatta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla, edellyttäen että tuki on tässä jaksossa vahvistettujen edellytysten mukainen.

(293) Tämän jakson mukaista tukea voidaan myöntää seuraavissa tapauksissa:

- (a) asetuksen (EU) N:o 1380/2013 7 artiklan 1 kohdan a, b, c, i ja j alakohdassa tarkoitettut säilyttämistoimenpiteet tai vastaavat alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen hyväksymät säilyttämistoimenpiteet, jos ne koskevat unionia, silloin kuin pyyntiponnistusta on tieteellisten lausuntojen perusteella vähennettävä asetuksen (EU) N:o 1380/2013 2 artiklan 2 kohdassa ja 2 artiklan 5 kohdan a alakohdassa vahvistettujen yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteiden saavuttamiseksi;
- (b) komission toimenpiteet, kun meren elollisiin luonnonvaroihin kohdistuu asetuksen (EU) N:o 1380/2013 12 artiklassa tarkoitettu vakava uhka;
- (c) asetuksen (EU) N:o 1380/2013 13 artiklan mukaiset jäsenvaltioiden kiireelliset toimenpiteet;
- (d) kestävä kalastusta koskevan kumppanuussopimuksen tai sen pöytäkirjan soveltamisen keskeyttämisestä ylivoimaisen esteen vuoksi; ja
- (e) asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten virallisesti tunnustamat ympäristövahingot tai terveyskriisit.

(294) Tämän jakson mukaista tukea voidaan myöntää ainoastaan, jos asianomaisen aluksen tai kalastajan kalastustoiminta on pysäytetty vähintään 30 päivän ajan tietyinä kalenterivuonna.

(295) Tukea kalastustoiminnan väliaikaiseen lopettamiseen voidaan myöntää ainoastaan

- (a) sellaisten unionin kalastusalusten omistajille tai toimijoille, jotka on rekisteröity aktiivisiksi ja jotka ovat harjoittaneet kalastustoimintaa vähintään 120 päivää tukihakemuksen jättämisvuotta edeltävinä viimeisinä kahtena kalenterivuotena;
- (b) kalastajille, jotka ovat työskennelleet unionin kalastusaluksella, jota väliaikainen lopettaminen koskee, vähintään 120 päivää tukihakemuksen jättämisvuotta edeltävinä viimeisinä kahtena kalenterivuotena;
- (c) rantakalastajille, jotka ovat harjoittaneet kalastustoimintaa vähintään 120 päivää tukihakemuksen jättämisvuotta edeltävinä viimeisinä kahtena kalenterivuotena.

(296) Jos kalastustoimintaa ei voida sen luonteen vuoksi harjoittaa koko kalenterivuoden ajan, 295 kohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitettua 120 päivän ajanjaksoa voidaan lyhentää edellyttäen, että toimintapäivien ja kalastuskelpoisten päivien välinen suhde on sama kuin suhde, joka on koko vuoden ajan kalastavien tuensaajayritysten toimintapäivien lukumäärän ja vuotuisten kalenteripäivien lukumäärän välillä.

⁽⁶⁹⁾ Komissio ottaa tämän jakson soveltamiseksi huomioon kalastustoiminnan väliaikaiseen lopettamiseen tarkoitettua tuesta saadut kokemukset: ks. esimerkiksi asia SA.62426, komission päätös C(2021) 2780 final, 23.4.2021, asia SA.64035, komission päätös C(2021) 6458 final, 3.9.2021, ja asia SA.102242, komission päätös C(2022) 2983 final, 10.5.2022.

- (297) Sisävesikalastuksessa tukea kalastustoiminnan väliaikaiseen lopettamiseen voi myöntää ainoastaan sellaisille tuensaajaryityksille, jotka toimivat yksinomaan sisävesillä, ja sellaisiin säilyttämistoimenpiteisiin, joiden tueksi on tieteellistä näyttöä tai jotka kuuluvat 293 kohdan e alakohdan soveltamisalaan. Edellä olevaa 295 kohdan a alakohtaa sovelletaan asiaankuuluvan kansallisen laivastorekisterin perusteella, jos sellainen on olemassa kansallisen lainsäädännön nojalla.
- (298) Lisäksi sisävesikalastukseen sovelletaan seuraavaa mukautusta, joka koskee 295 kohdan a, b ja c alakohdassa vahvistettua kalastustoimintapäivien vähimmäismäärää. Jos kalastusalue tai kalastaja harjoittaa useiden sellaisten lajien pyyntiä, joille on sallittu sisävesillä eri määrä kalastuskelpoisia päiviä, kalastuskelpoisten päivien lukumäärä 296 kohdassa tarkoitetun suhteen laskemiseksi on kyseisen alueen tai kalastajan saaliille sallittujen kalastuskelpoisten päivien lukumäärän keskiarvo. Tällaisesta mukautuksesta johtuva kalastustoimintapäivien vähimmäismäärä ei kuitenkaan saa koskaan olla alle 40 päivää eikä yli 120 päivää.
- (299) Tämän jakson mukaista tukea voidaan myöntää alusta tai kalastajaa kohden EMKVR:n ohjelmakauden aikana enintään 12 kuukauden ajan riippumatta siitä, onko rahoitus kansallista vai asetuksen (EU) 2021/1139 21 artiklan mukaisesti osarahoitettua. Jäsenvaltion on tällaisissa tapauksissa noudatettava 346 kohdan mukaista raportointivelvollisuutta.
- (300) Asianomaisten alusten tai kalastajien on tosiasiallisesti keskeytettävä kaikki kalastustoiminta ajanjaksolla, jota kalastustoiminnan väliaikainen lopettaminen koskee.
- (301) Jäsenvaltion on osoitettava, että sillä on tehokkaat valvonta- ja täytäntöönpanomekanismit, joilla varmistetaan, että kalastustoiminnan pysyvään lopettamiseen liittyviä edellytyksiä noudatetaan, mukaan lukien sen varmistaminen, että asianomainen alue on lopettanut tai asianomaiset kalastajat ovat lopettaneet kaiken kalastustoiminnan toimenpiteen kattamalla ajanjaksolla.
- (302) Tukikelpoisia kustannuksia voivat olla
- (a) kalastustoiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä johtuvat tulonmenetykset; ja
 - (b) muut kustannukset, jotka liittyvät kalastustoiminnan väliaikaisen lopettamisen aikana käyttämättä jääneiden omaisuuserien ylläpitoon, hoitoon ja säilyttämiseen.
- (303) Tukikelpoiset kustannukset on laskettava erikseen kullekin yksittäiselle tuensaajalle.
- (304) Tulonmenetykset lasketaan seuraavasti:
- (a) sinä vuonna, jona kalastustoiminta lopetettiin väliaikaisesti, tuotettujen kalastustuotteiden määrä kerrottuna kyseisen vuoden aikana saadulla keskimääräisellä myyntihinnalla vähennetään
 - (b) kalastustuotteiden keskimääräisestä vuosituotannosta, joka on tuotettu kolmen vuoden ajanjaksolla ennen kalastustoiminnan väliaikaista lopettamista, tai kalastustoiminnan väliaikaista lopettamista edeltävään viisivuotiskauteen perustuvan kolmen vuoden keskimääräisestä tuotannosta, laskettuna ilman korkeinta ja alinta määrää, kumpikin kerrottuna saadulla keskimääräisellä myyntihinnalla.
- (305) Kustannukset, jotka liittyvät kalastustoiminnan väliaikaisen lopettamisen aikana käyttämättä jääneiden omaisuuserien ylläpitoon, hoitoon ja säilyttämiseen, on laskettava kalastustoiminnan väliaikaista lopettamista edeltävien kolmen vuoden ajanjaksolla aiheutuneiden kustannusten keskiarvon perusteella tai kalastustoiminnan väliaikaista lopettamista edeltävään viisivuotiskauteen perustuvan kolmen vuoden keskiarvon perusteella, laskettuna ilman korkeinta ja alinta määrää.
- (306) Tukikelpoisia kustannuksia voivat olla myös muut kustannukset, jotka ovat aiheutuneet tuensaajaryitykselle kalastustoiminnan väliaikaisesta lopettamisesta, ja niistä on vähennettävä mahdolliset kustannukset, jotka eivät johdu kalastustoiminnan väliaikaisesta lopettamisesta ja jotka olisivat muutoinkin aiheutuneet tuensaajaryitykselle.

- (307) Komissio voi hyväksyä muita laskentatapoja, jos se katsoo, että ne perustuvat objektiivisiin perusteisiin eivätkä johda liiallisiin korvauksiin yhdellekään tuensaajayritykselle.
- (308) Jos alusta käytetään toiminnan väliaikaisen lopettamisen aikana muuhun kuin kaupalliseen kalastustoimintaan, tulot on ilmoitettava ja vähennettävä tämän jakson mukaisesti myönnetystä tuesta, eikä mitään tukea saa myöntää muille kustannuksille, jotka liittyvät kalastustoiminnan väliaikaisen lopettamisen aikana käyttämättä jääneiden omaisuuserien ylläpitoon, hoitoon ja säilyttämiseen.
- (309) Jos pk-yritys on perustettu alle kolme vuotta ennen kalastustoiminnan väliaikaisen lopettamisen päivämäärää, 304 kohdan b alakohdassa ja 305 kohdassa tarkoitetun kolmen tai viiden vuoden ajanjakson katsotaan viittaavan sellaisen keskivertoyrityksen tuottamaan ja myymään määrään tai sille aiheutuneisiin kustannuksiin, joka on hakijan kanssa samansuuruinen eli mikroyritys, pienyritys tai keskiuuri yritys ja toimii kansallisella tai alueellisella alalla, johon kalastustoiminnan väliaikainen lopettaminen vaikutti.
- (310) Tuki ja muut mahdolliset maksut, mukaan lukien kalastustoiminnan väliaikaisesta lopettamisen vuoksi vakuutusso-
pimusten perusteella saadut maksut, on rajoitettava sataan prosenttiin tukikelpoisista kustannuksista.

3.6. Maksuvalmiustuki kalastajille

- (311) Komissio katsoo, että kalastajille myönnettävä maksuvalmiustuki soveltuu SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti sisämarkkinoille, jos se on I osan 3 luvussa vahvistettujen periaatteiden ja tässä jaksossa vahvistettujen erityisedellytysten mukainen.
- (312) Kalastajille myönnettävä maksuvalmiustuki voi olla sopiva väline, jolla autetaan alan yrityksiä reagoimaan niiden elinkelpoisuutta uhkaaviin tilanteisiin. Kalastajille myönnettävä maksuvalmiustuki voi tämän vuoksi joissakin tapauksissa edistää taloudellisen toiminnan tai tietyn talousalueen kehitystä muuttamatta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla, edellyttäen että tuki on tässä jaksossa vahvistettujen edellytysten mukainen.
- (313) Tämän jakson nojalla voidaan poikkeuksellisesti myöntää tukea jäsenvaltion asianmukaisesti perustelemissa tapauksissa, jotta alusten omistajille ja kalastajille voidaan korvata sellaisista ulkopuolisista tapahtumista aiheutuvia tulonmenetyksiä, joiden vuoksi kalastustoimintaa rajoitetaan väliaikaisesti. Ulkopuolisina tapahtumina ei pidetä seuraavia:
- (a) tämän luvun 3.5 jaksossa luetellut tapaukset, joissa kalastustoiminta lopetetaan väliaikaisesti;
 - (b) säilyttämistoimenpiteet, jotka toteutetaan kestävää kalastusta koskevien kumppanuussopimusten tai vaihtoa ja yhteistä hoitoa koskevien sopimusten mukaisesti;
 - (c) kalastusmahdollisuuksien väheneminen tai poistuminen EU:n vesillä yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanon yhteydessä;
 - (d) kalastusmahdollisuuksien väheneminen tai poistuminen muilla kuin EU:n vesillä esimerkiksi sen vuoksi, että kestävää kalastusta koskevaa kumppanuussopimusta tai vaihtoa ja yhteistä hoitoa koskevaa sopimusta tai tällaisten sopimusten nojalla tai alueellisen kalastuksenhoitojärjestön puitteissa toteutettavia kalastusmahdollisuuksien vahvistamista ja jakamista koskevaa toimenpidettä ei ole uusittu, sen soveltaminen on keskeytetty tai päätetty tai siitä neuvotellaan uudelleen.
- (314) Tämän jakson mukaista tukea voidaan myöntää ainoastaan, jos ulkopuolisen tapahtuman ja tulonmenetyksen välillä on suora syy-seuraussuhde. Tämän jakson nojalla myönnettävä tuki voi olla perusteltu esimerkiksi silloin kun kalastustoimintaa ei voida harjoittaa, koska satamainfrastruktuuri on väliaikaisesti poissa käytöstä.
- (315) Tämän jakson mukaista tukea voidaan myöntää myös sisävesikalastuksessa toimiville yrityksille.
- (316) Jäsenvaltion on osoitettava, että sillä on käytössä tehokkaat valvonta- ja täytäntöönpanomekanismit kalastajille myönnettävään maksuvalmiustukeen liittyvien edellytysten täyttämisen varmistamiseksi.

- (317) Tukikelpoisia kustannuksia ovat ulkopuolisista tapahtumista johtuvat tulonmenetykset.
- (318) Tukikelpoiset kustannukset on laskettava erikseen kullekin yksittäiselle tuensaajalle.
- (319) Tulonmenetys lasketaan seuraavasti:
- (a) sinä vuonna, jona ulkopuolinen tapahtuma esiintyi, tuotettujen kalastustuotteiden määrä kerrottuna kyseisen vuoden aikana saadulla keskimääräisellä myyntihinnalla, vähennetään
 - (b) kalastustuotteiden keskimääräisestä vuosituotannosta, joka on tuotettu kolmen vuoden ajanjaksolla ennen ulkopuolista tapahtumaa, tai ulkopuolista tapahtumaa edeltävään viisivuotiskauteen perustuvan kolmen vuoden, laskettuna ilman korkeinta ja alinta määrää, keskimääräisestä tuotannosta, kumpikin kerrottuna saadulla keskimääräisellä myyntihinnalla.
- (320) Tukikelpoisia kustannuksia voivat olla myös muut kustannukset, jotka ovat aiheutuneet tuensaajayritykselle kalastustoiminnan ulkopuolisista tapahtumista, ja niistä on vähennettävä mahdolliset kustannukset, jotka eivät johdu ulkopuolisista tapahtumista ja jotka olisivat muutoinkin aiheutuneet tuensaajayritykselle.
- (321) Komissio voi hyväksyä muita laskentatapoja, jos se katsoo, että ne perustuvat objektiivisiin perusteisiin eivätkä johda liiallisiin korvauksiin yhdellekään tuensaajayritykselle.
- (322) Jos alusta käytetään ulkopuolisen tapahtuman aikana muuhun kuin kaupalliseen kalastustoimintaan, tulot on ilmoitettava ja vähennettävä tämän jakson mukaisesti myönnetystä tuesta.
- (323) Jos pk-yritys on perustettu alle kolme vuotta ennen ulkopuolisen tapahtuman päivämäärää, 319 kohdan b alakohdassa tarkoitettua kolmen tai viiden vuoden ajanjakson katsotaan viittaavan sellaisen keskivertoyrityksen tuottamaan ja myymään määrään, joka on hakijan kanssa samansuuruinen eli mikroyritys, pienyritys tai keski-suuri yritys ja toimii kansallisella tai alueellisella alalla, johon ulkopuolinen tapahtuma vaikutti.
- (324) Tuki ja muut maksut, mukaan lukien vakuutusosapimusten perusteella saadut maksut, saavat olla enintään 100 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista.

III OSA

MENETTELYÄ KOSKEVAT SEIKAT

1. TUKIJÄRJESTELMIEN ENIMMÄISKESTOAIKA JA ARVIOINTI

- (325) Komissio hyväksyy edellisten suuntaviivojen vakiintuneen käytännön mukaisesti ainoastaan sellaiset tukijärjestelmät, joiden kesto on rajoitettu, jotta läpinäkyvyys lisääntyisi ja kaikkia olemassa olevia tukijärjestelmiä tarkasteltaisiin säännöllisesti uudelleen. Tukijärjestelmien soveltamiskausi ei periaatteessa saa ylittää seitsemää vuotta.
- (326) Varmistaakseen, että kilpailun ja kaupan vääristyminen on rajallista, komissio voi edellyttää, että 327 kohdassa tarkoitetuille tukijärjestelmille tehdään jälkiarviointi. Arvioinnit tehdään tukijärjestelmille, joissa mahdollinen kilpailun vääristyminen on erityisen suurta, toisin sanoen ne voivat uhata, rajoittaa tai vääristää kilpailua merkittävästi, jos niiden täytäntöönpanoa ei tarkisteta hyvissä ajoin.
- (327) Jälkiarviointeja saatetaan edellyttää tukijärjestelmissä, joiden budjetti on suuri tai joihin sisältyy uusia ominaispiirteitä, tai kun on odotettavissa merkittäviä markkinoihin, teknologiaan tai sääntelyyn liittyviä muutoksia. Arviointeja edellytetään joka tapauksessa järjestelmissä, joissa valtiontukibudjetti tai kirjatut menot ovat jonakin vuotena yli 150 miljoonaa euroa tai koko niiden keston aikana yli 750 miljoonaa euroa. Viimeksi mainittu tarkoittaa tukijärjestelmän ja mahdollisten sitä edeltävien tukijärjestelmien, joilla on vastaava tavoite ja maantieteellinen alue, yhdistettyä kestoaa alkaen 1. tammikuuta 2023. Ottaen huomioon arvioinnin tavoitteet ja sen, että vältetään kohtuuttoman hallinnollisen rasituksen kohdistuminen jäsenvaltioihin, jälkiarvioinnit ovat välttämättömiä vain silloin, kun tukijärjestelmän kokonaiskesto ylittää kolme vuotta alkaen 1. tammikuuta 2023.

- (328) Jälkiarviointia ei tarvitse tehdä, jos tukijärjestelmä seuraa välittömästi sellaista järjestelmää, jolla oli samanlainen tavoite ja maantieteellinen alue, jolle tehtiin arviointi ja josta laadittiin lopullinen arviointiraportti komission hyväksymän arviointisuunnitelman mukaisesti, eikä kielteisiä tuloksia saatu. Jos tukijärjestelmän lopullinen arviointiraportti ei ole hyväksytyt arviointisuunnitelman mukainen, tukijärjestelmä on keskeytettävä välittömästi.
- (329) Arvioinnissa on pyrittävä selvittämään, ovatko tukijärjestelmän sisämarkkinoille soveltuvuuden taustalla olevat oletukset ja edellytykset täyttyneet, erityisesti onko tukitoimenpide ollut välttämätön ja tehokas yleisten ja erityisten tavoitteidensa perusteella. Siinä olisi arvioitava myös tukijärjestelmän vaikutusta kilpailuun ja kauppaan.
- (330) Olennainen osa komission tekemää tukijärjestelmän arviointia on arviointisuunnitelman luonnos, joka jäsenvaltioiden on ilmoitettava 327 kohdan mukaisen arviointivaatimuksen piiriin kuuluvista tukijärjestelmistä seuraavasti:
- (a) yhdessä tukijärjestelmän kanssa, jos järjestelmän valtiontukibudjetti on jonakin vuotena yli 150 miljoonaa euroa tai järjestelmän koko keston aikana yli 750 miljoonaa euroa;
 - (b) 30 työpäivän kuluessa merkittävästä muutoksesta, joka kasvattaa tukijärjestelmän talousarvion jonakin vuotena yli 150 miljoonaan euroon tai tukijärjestelmän koko keston aikana yli 750 miljoonaan euroon;
 - (c) 30 työpäivän kuluessa siitä, kun viralliseen tilinpäätökseen on kirjattu tukijärjestelmän osalta joltakin vuodelta yli 150 miljoonan euron menot.
- (331) Arviointisuunnitelman luonnoksen on oltava komission esittämien yhteisten menetelmällisten periaatteiden⁽⁷⁰⁾ mukainen. Jäsenvaltioiden on julkaistava komission hyväksymä arviointisuunnitelma.
- (332) Jälkiarvioinnin tekijän on oltava tuen myöntävästä viranomaisesta riippumaton asiantuntija, ja arviointi on tehtävä arviointisuunnitelman mukaisesti. Jokaiseen arviointiin on sisällyttävä vähintään yksi väliarviointiraportti ja yksi lopullinen arviointiraportti. Jäsenvaltioiden on julkaistava molemmat raportit.
- (333) Lopullinen arviointiraportti on toimitettava komissiolle riittävän ajoissa, jotta komissio voi arvioida tukijärjestelmän voimassaolon mahdollista jatkamista, ja viimeistään yhdeksän kuukautta ennen sen voimassaolon päättymistä. Kyseistä ajanjaksoa voidaan lyhentää järjestelmissä, joihin kohdistuu arviointivaatimus niiden viimeisten kahden toteutusvuoden aikana. Arvioinnin tarkka laajuus ja järjestelyt määritetään tukijärjestelmän hyväksymispäätöksessä. Kaikkia myöhempiä tukitoimenpiteitä, joilla on vastaava tavoite, koskevissa ilmoituksissa on kuvailtava, miten arvioinnin tulokset on otettu huomioon.

2. ERITYISSITOUMUKSIA KOSKEVA TARKISTUSLAUSEKE

- (334) Jos tuensaajayritys tekee I osan 2 luvun 2.3 jakson soveltamisalaan kuuluvista toimenpiteistä erityissitoumuksia, niihin on liitettävä tarkistuslauseke sen varmistamiseksi, että sitoumuksia mukautetaan, jos asetuksen (EU) 2022/2473 38 ja 39 artiklassa tarkoitettuja asiaankuuluvia pakollisia vaatimuksia, standardeja ja edellytyksiä muutetaan.
- (335) Jos tuensaajayritys ei hyväksy tai toteuta 334 kohdassa tarkoitettuja mukautuksia, sitoumus raukeaa sen hylkäämis-hetkellä ja tuen määrästä vähennetään tukimäärä, joka vastaa ajanjaksoa sitoumuksen päättymiseen saakka.

3. SUUNTAVIIVOJEN SOVELTAMINEN

- (336) Komissio soveltaa näitä suuntaviivoja 1. huhtikuuta 2023 alkaen.

⁽⁷⁰⁾ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja Common methodology for State aid evaluation (28.5.2014, SWD(2014) 179 final).

- (337) Näillä suuntaviivoilla korvataan vuonna 2015 hyväksytyt kalastus- ja vesiviljelyalan valtiontukien tarkastelemista koskevat suuntaviivat ⁽⁷¹⁾.
- (338) Komissio soveltaa näitä suuntaviivoja kaikkiin ilmoitettuihin tukitoimenpiteisiin, joista siltä pyydetään päätöstä 1. huhtikuuta 2023 jälkeen, vaikka tuesta olisi ilmoitettu jo ennen kyseistä päivämäärää.
- (339) Yksittäistä tukea, joka on myönnetty hyväksytystä tukijärjestelmästä ja josta on ilmoitettu komissiolle noudattaen velvollisuutta, jonka mukaan kyseisestä tuesta on ilmoitettava komissiolle erikseen, arvioidaan kuitenkin niiden suuntaviivojen perusteella, joita sovelletaan siihen hyväksytyyn tukijärjestelmään, johon yksittäinen tuki perustuu.
- (340) Sääntöjenvastaista tukea arvioidaan niiden sääntöjen mukaisesti, jotka olivat voimassa päivänä, jona tuki myönnettiin. Yksittäistä tukea, joka on myönnetty sääntöjenvastaisen tukijärjestelmän nojalla, arvioidaan niiden suuntaviivojen perusteella, joita sovelletaan sääntöjenvastaiseen tukijärjestelmään yksittäisen tuen myöntämisa-jankohtana.

4. EHDOTUKSET AIHEELLISIKSI TOIMENPITEIKSI

- (341) SEUT-sopimuksen 108 artiklan 1 kohdan mukaisesti komissio ehdottaa jäsenvaltioille, että ne muuttavat nykyisiä tukijärjestelmiään siten, että järjestelmät ovat näiden suuntaviivojen mukaiset viimeistään 30. syyskuuta 2023.
- (342) Jäsenvaltioita kehoitetaan antamaan nimenomainen ehdoton suostumus ehdotettuihin aiheellisiin toimenpiteisiin kahden kuukauden kuluessa siitä, kun nämä suuntaviivat on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Kun kyseessä ovat hyväksytyt toimenpiteet, jotka on suunniteltu rahoitettaviksi brexit-mukautusvarauksesta ⁽⁷²⁾, jäsenvaltiot voivat jatkaa tuen myöntämistä 31. joulukuuta 2023 asti vuonna 2015 hyväksytyjen kalastus- ja vesiviljelyalan valtiontukien tarkastelemista koskevien suuntaviivojen nojalla, sellaisina kuin ne ovat komission päätöksen hyväksymishetkellä sovellettavassa versiossa, asianomaisissa komission päätöksissä vahvistettujen edellytysten mukaisesti.
- (343) Jos jäsenvaltiolta ei saada vastausta, komissio olettaa, että se ei hyväksy ehdotettuja toimenpiteitä.

5. RAPORTOINTI JA SEURANTA

- (344) Jäsenvaltioiden on annettava komissiolle vuosittain kertomukset neuvoston asetuksen (EU) 2015/1589 ⁽⁷³⁾ ja komission asetuksen (EY) N:o 794/2004 ⁽⁷⁴⁾ mukaisesti.
- (345) Vuosittaisissa kertomuksissa on annettava myös meteorologiset tiedot II osan 1 luvun 1.1 ja 1.2 jakson mukaisten tapahtumien tyypistä, esiintymisajasta ja -paikasta sekä suhteellisesta voimakkuudesta sekä tiedot II osan 1 luvun 1.3 jaksossa tarkoitetuista eläintaudeista ja haitallisista vieraslajeista. Tässä kohdassa säädetty raportointivelvoite koskee vain ennalta varautumista varten perustettuja puitetukijärjestelmiä.
- (346) Lisäksi vuosittaisissa kertomuksissa on annettava tiedot II osan 3 luvun 3.5 jakson mukaisesta kalastustoiminnan väliaikaisesta lopettamisesta.
- (347) Komissio varaa itselleen oikeuden hankkia voimassa olevista tukijärjestelmistä tapauskohtaisesti lisätietoja, jos tämä on tarpeen sille SEUT-sopimuksen 108 artiklan 1 kohdassa määrättyjen velvoitteiden täyttämiseksi.

⁽⁷¹⁾ Komission tiedonanto *Kalastus- ja vesiviljelyalan valtiontukien tarkastelemista koskevat suuntaviivat* (EUVL C 217, 2.7.2015, s. 1, sellaisina kuin ne ovat muutettuina EUVL C 422, 22.11.2018, s. 1).

⁽⁷²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2021/1755, annettu 6 päivänä lokakuuta 2021, brexit-mukautusvarauksen perustamisesta (EUVL L 357, 8.10.2021, s. 1).

⁽⁷³⁾ Neuvoston asetukset (EU) 2015/1589, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2015, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 108 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä (EUVL L 248, 24.9.2015, s. 9).

⁽⁷⁴⁾ Komission asetukset (EY) N:o 794/2004, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2004, Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 täytäntöönpanosta (EUVL L 140, 30.4.2004, s. 1).

- (348) Jäsenvaltioiden on säilytettävä tarkat tiedot kaikista tukitoimenpiteistä. Aineistoon on sisällyttävä kaikki tarvittavat tiedot, joiden perusteella voidaan vahvistaa, että näissä suuntaviivoissa vahvistetut edellytykset ovat täyttyneet, mukaan lukien tukikelpoiset kustannukset ja tuen enimmäisintensiteetit. Tiedot on säilytettävä 10 vuoden ajan tuen myöntämispäivästä ja toimitettava pyynnöstä komissiolle.

6. SUUNTAVIIVOJEN TARKISTAMINEN

- (349) Komissio voi päättää näiden suuntaviivojen muuttamisesta milloin tahansa, jos se on tarpeen kilpailupolitiikkaan liittyvistä syistä tai unionin muiden politiikanalojen, kansainvälisten sitoumusten, markkinakehityksen tai muiden perusteltujen syiden huomioon ottamiseksi.
-